

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zokrit nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni 'Dobrodo' v Gornji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni 'Slovenija' pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasednjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

Krokarji spet visoko letijo

VOJMIK TAVCAR

Ko je pred enim letom tedanji pravosodni minister Alfredo Biondi skusal omiliti pritisk sodstva na politiko z odlokom, ki so ga takoj poimenovali »resitelj tatov«, so ljudje vzrojili. Tedanji premier Silvio Berlusconi, ki je ukrep podprl, je doživel hud poraz in je bil prisiljen k umiku.

Skoraj neopazno pa je šel pred dvema dnevoma mimo zakon, ki ga je z veliko večino odobril senat in ki znatno omejuje preventivni pripor. Zakon se res krepko razlikuje od Biondijevega odloka, a je kljub temu izzval javni protest državnih tožilcev, koordinator milanskega tima »ciste roke« Gerardo D'Ambrosio pa je ocenil, da bi take norme ne omogočile uspešne preiskave o podkupninski aferi.

Mlačnost javnega mnenja je dokaz, da je postopno splohnejo zanimanje Italijanov za podkupninsko afero. Milanski sodnijski tim »ciste roke« je osamljen, sloves in ugled njegovega najvidnejšega člana Antonia Di Pietra kopnita ob izmislenih novicah, ki jih v umazani zakulisni igri kot zastrupljena jabolka kdo troši z veliko radodarnostjo.

Brescianska preiskava je pokazala, da Antonio Di Pietro najbrž res ni »neustrašni vitez brez vsakega madeža«, kot so ga na začetku prikazovali italijanski časopisi. Toda morebitne človeške slabosti ne zmanjšujejo pomena njegovega dela. In ne zmanjšujejo zaslug, ki si jih je pridobil tim »ciste roke«, čeprav se mora braniti pred absurdno obtožbo pravosodnega ministra Filippa Mancusa, da je ustrašoval ministrske inšpekcije.

Ob mlačnosti javnega mnenja so začeli krokarji leteti vse bolj visoko. V Brescii in na kasaciji se bje odločilna bitka. Če bosta Di Pietro in tim »ciste roke« porazena, bo sla podkupninska afera kmalu v pozabo. Nekdanji oblastniki se ne bodo več vrnili na površje, toda oblast novih, ki so prevzeli dediščino Craxijev, Forlanijev, Andreottijev itd, bo neokrnjena.

Milanski sodnijski tim doživlja nekaj podobnega, kot ga je palermski protimafijski tim pred nekaj leti. Osamljena Giovanni Falcone in Paolo Borsellino sta bila tedaj osamljena in prisiljena k umiku. In sedaj Italijani lahko le objokujejo heroja - mrtva in nemočna.

Železnice zblížale Rim in Ljubljano

RIM - Slovenski in italijanski minister za prevoze Igor Umek in Giovanni Caravale sta včeraj v Rimu podpisala novo konvencijo o izvajanju železniškega prometa prek meje. Svečanosti sta prisostvovala tudi predsednica deželne vlade Alessandra Guerra in odbornik za prevoze Cristiano Degano. Njuna prisotnost je bila priznanje za vlogo, ki jo ima FJK v razvijanju odnosov s Slovenijo. Deželna vlada bo s sosednjo republiko v kratkem podpisala dogovor za krepitev kooperacije.

Na 3. strani

John Major ni več na čelu stranke

LONDON - »Nič več nisem pripravljen tolerirati razmer v stranki, zato odstopam,« je včeraj v dramatičnem govoru svoj odstop z mesta predsednika britanske vladajoče konservativne stranke dejal premier John Major. Konservativci, ki so zaradi britanske politike do Evropske unije močno razdvojeni, naj bi predsednika stranke izbirali 4. julija, večina pa jih napoveduje, da bo Major, ki bo še naprej opravljal naloge predsednika vlade, na njih prepričljivo zmagal in tako utišal svoje nasprotnike.

RIM / PO VČERAJSNJEM SESTANKU S KOMISARSKO UPRAVO

Nadzorni odbor naklonjen prodaji železarne v Škednju

Minister za industrijo mora zdaj podpisati ustrezeni odlok

Neresnični glasovi o možnosti, da bi zahtevali aretacijo Antonia Di Pietra

RIM - Bresciansko preiskavo o zadevi Antonia Di Pietra stalno spremljajo neosnovane govorice in lažni glasovi. Tako so se včeraj v Milanu razsirele govorice, da je tožilec Salamone zahteval zaporni nalog za Antonia Di Pietra in da je naslovil jamstveno obvestilo sefu milanskega tožilstva Borrelliju. Brescianski tožilec je takoj demantiral govorice kot neresnične. Di Pietro odvetnik Massimo Di noia pa je dodal, da take novice očitno siri nekdo, ki bi hotel dezinformirati javno mnenje in odvrniti njegovo pozornost od dejanskih vzrokov brescianske preiskave.

Skratka na delu so sile, ki ribarijo v kalnem.

Medtem ko je Salamone v Brescii zasliševal inspektorje, ki so vodili inspekcijo na milanskem tožilstvu, je glavno tožilstvo pri kasacijskem sodišču včeraj zaslišalo sodnijski tim »ciste roke«. Zasliševanje sodi v okvir disciplinskega postopka, ki ga je pred nedavnim vsem protestom navzlic odredil pravosodni minister Filippo Mancuso. Minister je prepričan, da so Francesco Saverio Borrelli in njegovi sodelavci ustraševali inspektorje in dosegli tako laskavo poročilo o lastnem delu.

Na 2. in 3. strani

RIM - Ministrski nadzorni odbor, ki ščiti interese upnikov škedenjske železarne, je izrekel povoljno mnenje o prodaji škedenjske železarne zasebni navezi, ki jo sestavljata traderska družba Bolmat in jeklarska grupa Luigija Lucchinija. Minister za industrijo Alberto Clò mora zdaj se podpisati odlok, ki pooblašča izredne komisarje tržškega obrata, da s kupcema sklenejo pogodbo. V ta namen se bodo sestali že v ponedeljek ali najpozneje v sredo, kajti nekatere vidike nakupne ponudbe je treba še razčistiti, sicer pa ni nikjer rečeno, da ne bo ministru zadostoval že osnutek pogodbe. V tem primeru bo dekret podpisal že prihodnji teden, drugače pa bo treba počakati kakšnih stirinajst dni. Glavno je vsekakor to, da so člani nadzornega odbora Clòju izgladili pot in da bo mogoče zdaj rešiti se probleme v zvezi s prehodom delavcev pod okrilje novega lastništva.

Na 4. strani

Šolsko leto 1995/96: višješolci bodo prvi!

TRST - Šolsko leto 1995/96 se bo za višješolce začelo 7. septembra, za nižješolce 11. septembra, medtem ko bodo osnovnošolci stopili v šolske klopi 15. septembra. Istega dne bodo odprli vrata tudi državni otroški vrtci. Tako je odločil deželni šolski skrbnik Ottaviano Corbi, ki je včeraj objavil šolski koledar za šolsko leto 1995/96. Koledar velja za vso deželo.

Tokrat bo prvič, da se pouk ne bo začel na vseh solah istocasno. Novost predstavljajo tudi krajše božične in novoletne počitnice: trajale bodo le od 23. decembra letos do 2. januarja 1996.

Na 4. strani

LJUBLJANE / SLOVESNOST NA SAZU

Slavnostna izročitev diplom novim članom Akademije

LJUBLJANA - Na slovesni seji članov Akademije, ki je bila včeraj v dvorani SAZU na Novem trgu, je predsednik prof. dr. France Bernik izročil diplome novoizvoljenim članom SAZU: dvanajstim izrednim, devetim rednim in prav tolikim dopisnim; izvoljeni so bili na volilni skupščini Akademije, ki je bila 6. junija. Slovesnosti so se udeležili predsednik državnega sveta dr. Ivan Kristan, ljubljanski nadškof dr. Alojzij Suštar, minister za znanost in tehnologijo dr. Rado Bohinc, rektor Univerze v Ljubljani dr. Miha Tisler in ljubljanski zupan dr. Dimitrij Rupel. Med novimi dopisnimi člani SAZU je tudi tržaski profesor Joze Pirjevec.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Poklonili so se 40 antifašistom

Borčevske organizacije so se včeraj poklonile spomenu antifašistov, ki so jih v Rizarni umorili nacifasisti. Stran 4

Slovenski »svetovni novinarji« pri nas

Včeraj so obiskali naše uredništvo uredniki slovenskih medijev po svetu, ki so na obisku v Sloveniji. Stran 5

O kresi se dan obesi...

Nasi ljudje bodo po starodavnem običaju prizgali kresove, tradicijo pa oplenitili s kulturnimi prirreditvami. Stran 6

V Jamljah socialni center

Zupan Lavrencic je predstavil okvirni nacrt za socialni center. Stran 9

»Podjetje Italija« v Ljubljani

Na razstavi italijanskih izdelkov za široko porabo Exhibitaly sodeluje več kot 200 razstavljalcev. Stran 11

Važna zmaga Italije v Atenah

Drugi dan kosarkarskega EP v Atenah je Italija dosegla proti Nemčiji zelo pomembno zmago. Stran 24

BRESCIA / TOŽILEC DEMANTIRAL MILANSKE DOMNEVE

Salamone ni zahteval aretacije Antonia Di Pietra

Lažne govorice odraz zakulisnih manevrov, ki spremljajo preiskavo

BRESCIA - Krokari, ki stalno spremljajo dogajanje na italijanski politično-sodnijski sceni, ne odnehajo. Včeraj popoldne so se začeli širiti po Milanu glasovi, ob katerih so novinarji, ki se ukvarjajo s sodno kroniko, kar poskocili. Po prvem glasu naj bi bresciansko tožilstvo, ki raziskuje zadevo Antonia Di Pietra, pripravljalo zaporni nalog za bivšega sodnika tima »ciste roke«, po drugem pa naj bi v seznam preiskovanih oseb vpisali tudi ime sefa milanskega tožilstva Francesca Savaria Borrellija. Obe novice je Fabio Salamone odločno demantiral. »V Milanu očitno obstaja informativna struktura, ki razpečuje neresnične novice,« je dejal Salamone, ki je prav tako odločno zanikal novico o postopku proti Borrelliju. »Doslej je klavarno propadel vsak poskus, da bi vpletli v neciste afere tožilca Borrellija in tim "ciste roke",« je rekel Salamone.

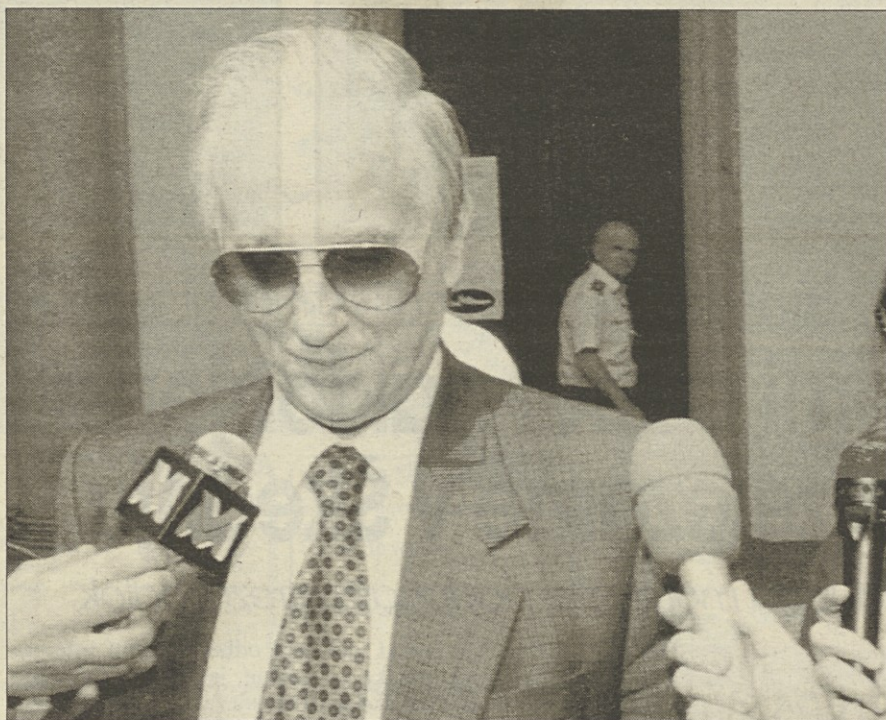
Odvetnik Massimo Di noia, ki brani Antonia Di Pietra, pa je v zvezi s temi govoricami poudaril, da za kulisami očitno deluje kdo, ki bi hotel dezinformirati javno mnenje in preusmeriti njegovo pozornost od dejanskih vzrokov preiskave.

Brescianski tožilec, ki je v sredo zaslišal bivšega pravosodnega ministra Alfreda Biondija in ki je za soboto pozval bivšega obrambnega ministra Cesareja Previtiija, je včeraj zastavil kopico vprašanj inspektorju pravosodnega ministrstva Vincenzu

Nardiju, ki kot vršilec dolžnosti že dolgo časa vodi urad inspektorjev in ki je koordiniral inspekcijo na milanskem državnem tožilstvu. Nardi, ki je skupno s sodelavci podpisal zelo laskavo poročilo o delu tima »ciste roke«, je zanikal, da bi ga tim skušal ustrahovati, obenem pa je zanikal tudi ministrske pritiske, o katerih je govorila njegova sodelavka Evelina Canale in ki jih je baje potrdila tudi neka druga udeleženka inspekcije.

Toda Nardi ni govoril o tem vprašanju, ampak predvsem o tajni inspekciji o delu Antonia Di Pietra, ki je potekala vzporedno z inspekcijo na tožilstvu. Nardi je dejal, da o tej inspekciji ni vedel ničesar in je zanj zvedel sele sedaj. Inspekcijo je vodil inspektor Domenico De Biase. Nardi je povedal, da je od podrejenega zahteval pojasnila, vendar o njegovem odgovoru ne sme spregovoriti z novinarji. In ravno včeraj je bil De Biase, ki je vrnil mandat inspektorja, z odlokom ministra Mancusa premesčen. Povedati je treba, da je prav De Biase s svojim pričevanjem vpletel v zadevo bivša ministra Biondija in Previtiija.

Preiskava o zadevi Antonia Di Pietra se zapleta, obenem pa opozarja na nejasne zakulisne manevre. Skupno z napadi proti timu »ciste roke« je prav preiskava o Di Pietra ena od odločilnih bitk v vojni, ki ima kot glavni cilj ta, da bi pokopali preiskavo o podkupninski aferi.

POLITIKA / PO DOLGEM POGOVORU

Prodi in Veltroni delno načela »zid« nezaupljivosti Severne lige

Na sejah leve sredine bo kot opazovalec sodeloval predstavnik Lige

RIM - Pred začetkom soočanja med levosredinskim zavezništvom in Kartelom svobosčin, sta obe strani nadaljevali z izoblikovanjem svojih predlogov. Kartel svobosčin bo svoje stališče izoblikoval prihodnji teden, levosredinsko zavezništvo pa je na srečanju z Romanom Prodiem in Walterjem Veltronijem zaokrožilo svojo ponudbo, ki sta jo kandidat za premiera in njegov namestnik najprej preverila na srečanju s Severno ligo, medtem ko se bosta danes sesla z gibanjem komunistov in s Stranko komunistične prenovne.

Prodijev in Veltonijev pogovor z vodstvom Severne lige je načel nezaupljivost »Lumbar dov«, saj je bil po splošnem priznanju udeležencev pozitiven. Ob nekaterih vprašanjih je bilo soglasje precejšnje, ob drugih, kot na primer vprašanje volilnega sistema, je bil razkorak se velik. Toda na predlog Lige bo odslej na zasedanjih levosredinske koalicije sodeloval kot opazovalec predsednik poslancev Lige Pierluigi Petrini. To je pomemben korak v razčiščevanju odnosov med strankami, ki podpirajo sedanjo Dinijevo vlado.

Predlog, ki ga je pripravilo levosredinsko zavezništvo, navaja razne probleme, med katerim zakon za omejitve monopolov, jamstva, da bodo imele vse stranke na volitvah enake izhodiščne možnosti, jamstva za opozicijo in volilni zakon. Predvsem pa so bile komponente koalicije soglasne z Ligo, da se datum volitev oddaljuje, če se bo

mogoče dogovoriti o dovolj tehtnem programu.

Leva sredina se zavzema ta tako volilno reformo, ki naj jamci upravljivost države. V tem okviru se ji zdi večinski zakon v dveh krogih najboljša rešitev, toda pripravljena je na soočanje o drugih možnostih, saj, kot je poudaril predsednik progresističnih senatorjev Cesare Salvi, »ni pojmljivo, da bi vsilili volilnih pravil s piclo večino.

Na drugem bregu je KDC izoblikoval svoje predloge. Govor je o ustavodajni skupščini, ki bi jo izvolili s proporcionalnim sistemom, o ustavnih reformah in o zakonski rešitvi za podkupninsko afero. S tem stališčem je soglasal Rocco Buttiglione, medtem ko je bil skeptičen Gianfranco Fini, ki vztraja v zahtevi po predčasni volitvah jeseni.

VLADA / PO OCENI PREMIERA LAMBERTA DINIJA

Nujna reforma pokojnin

RIM - »Vlada izvendecev, torej ljudi, ki niso bili neposredno izvoljeni, ampak delujejo le na osnovi mandata, ki so ga dobili od parlamenta, je za Italijo dokaj navadna. Zato ne more trajati predolgo.« Tako je povedal v intervjuju za tednik Panorama premier Lamberto Dini, ki je spet potrdil, da bo vrnil mandat predsedniku republike, ko bo vlada s pokojninsko reformo izčrpala svoj program.

Pokojninska reforma je po premierovi oceni bistvenega pomena. Po njegovem mnenju parlament lahko sprejme, ali pa tudi zavrne reformo, zgrešeno pa bi bi-

lo, če bi jo z neprimernimi popravki razvedenil in razvrednotil, saj gre po sklepu predsednice poslanske zbornice za ukrep, ki je povezan s finančnim zakonom. Pokojninska reforma bo zadnji akt sedanje vlada. Parlament pa bi lahko, če bo to imel za umestno, podaljšal mandat in vključil v vladni program dodatne točke, je dodal Dini.

Predsednik vlade se ni spušcal v ocenjevanje zahteve po predčasni volitvah. Omejil se je na ugotovitev, da se največje stranke zavzemajo za volitve jeseni. Lahko pa bi volili tudi pozneje, če bi se za to dogovorili, saj dejstvo, da Italija

v prvem polletju prihodnjega leta predseduje Evropski zvezi, za volitve ni ovira. Dini je pri tem dejal, da bo Italija po sedanji izkušnji vlade izvedencev morala v prihodnje izbrati vlade z bolj izrazitim političnim profilom. In to je bila tudi priložnost za dodatno ugotovitev o značilnostih italijanskih strank. Po njegovem mnenju se vse navduhujejo v liberalizmu in vrednotah zahodnih demokracij. Zato za tuje investitorje ne bi smelo biti razlike, če Italijo upravlja levosredinska ali desnosredinska vlada. Skratka Dini je povabil investitorje, naj z zaupanjem vlagajo v Italijo.

RIM / Z LOČENIMI SESTANKI

Vlada posreduje med združenji pilotov in Alitalia

Sindikati CGIL, CISL in CISNAL za uvedbo komisarske uprave

RIM - »Dolgotrajnih stavk na področju ključnih javnih storitev ni mogoče dovoliti, ker škodujejo splošnim interesom države,« je zatrdil ministrski predsednik Lamberto Dini v intervjuju za znani tednik in s tem imel v mislih seveda pilote. Sinoci bi se bil moral neposredno sestati z njihovimi glasniki, vendar je to breme prepustil podtajniku Lambertu Cardii ter ministroma za delo Tizianu Treuju in za prevoze Giovanniju Caravaleju. Predstavnik združenja pilotov ANPAC Marzio Tiezzi je po sestanku dejal novinarjem, da niso govorili o delovni pogodbi, temveč samo o preustrojitveni politiki Alitalie, »ki razprodaja samo sebe tujcem«. »To smo odkrito povedali tudi vladnim možem, ki so z nami soglasali, da bi se morala družba ravnati po tržni logiki,« je dodal Tiezzi ob pripombi, da enako mislijo tudi združenja APPL, SULTA in ATV.

Pozneje so Cardia, Caravale in Treu sprejeli poverjenega upravnika Alitalie Roberta Schisana in predsednika Riversa ter generalnega direktorja Inter-sinda Attolinija, danes pa bodo sestavili program nadaljnjih sestankov.

CGIL, CISL in CISNAL so obsodili ravnanje Anpaca in sorodnih združenj, čes da nima nicesar opraviti z stavkovno tradicijo sindikata, ter zahtevali za Alitalia komisarsko upravo, »drugace julija in avgusta njena letala ne bodo letela«.

NOVICE

Ferrara o Craxiju

RIM - »Skoraj vsi tisti, ki danes imajo vidno vlogo v italijanski javnosti, bi se morali opravičiti Craxiju, zaradi sramotnega načina, na kateri so ravnali z njim.« To je mnenje nekdanjega ministra za odnose s parlamentom v Berlusconijevi vladi Giuliana ferrare, ki ga je intervjuval tednik Espresso. Ferrara po drugi strani očita Giorgiu Napolitanu, da je odpravil tajno glasovanje potem ko je poslanska zbornica zavrnila zahtevo po sojenju Craxiju. Nekdanji minister govori tudi o D'Alema in pri tem ugotavlja, da so se odnosi med DSL in sodstvom ugodne case nekoliko ohladili. Ferrara potem obravnava srečanje med Craxijem, D'Alema in Veltronijem ob robu socialističnega kongresa v Riminiju in pravi, da gre za skupino, ki bi Craxija lahko politično uničila ali pa se z njim dogovorila, odvisno pač od trenutnega položaja.

Obsojeni bratje Savi

PESARO - Sodišče v Pesaru je včeraj zvečer izreklo razsodbo glede bratov savi, ki so jih dolžili umora, ropa in cele vrste drugih zločinov. Roberta Savija so obsodili na 24 let zavora in 6, 5 milijona denarne kazni, Fabia Savija na 22 let zavora in 5, 5 milijona kazni ter Alberta Savija na 10 let in 8 mesecev zavora in 6 milijonov globe. Sodišče v Pesaru je tako v zelo kratkem času izreklo razsodbo o tako imenovani »tolpi belega fiata uno«

Našli izgubljene turiste

VIDEM - Reševalne skupine so našle štiri priletne avstrijske turiste, ki so pred dnevi odsli na izlet iz Rigolata na hrib Crostis. kaže, da se je četverica izgubila in se potem zatekla v plansarijo »Coda di Neval«, kjer so jih reševalci našli.

ODNOSI MED ITALIJO IN SLOVENIJO

Nova konvencija o železnici

Podpisala sta jo ministra Umek in Caravale

RIM - Železniški promet med Italijo in Slovenijo ureja nova konvencija. Dokument sta včeraj podpisala ministra za prevoze Igor Umek in Giovanni Caravale, slovesnosti pa sta prisostvovala tudi predsednica deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Alessandra Guerra in odbornik za prevoze Cristiano Degano.

Konvencija o izvajanju železniškega prometa prek meje, ki sta jo podpisala ministra Umek in Caravale, nadomestila staro, ki sta jo podpisali Italija in bivša Jugoslavija. Dokument pa bo temelj za pomembna dogovora, za katere se dogovarjata vodstvi obeh železniskih podjetij in notranji ministrstvi. Gre v bistvu za to, da bi carinsko in policijsko kontrolo opravljali na vlakih kar med vožnjo med Opcinami in Sezano, kar bi znatno pospešilo prehajanje meje, saj sedaj vsi vlaki čakajo kar precej časa na eni in na drugi strani meje prav zaradi mejnih pregledov, ker cariniki in policisti obeh držav nimajo dovoljenja, da bi potovali na ozemlje druge države.

V okviru včerajšnjega srečanja je bila oblikovana delovna skupina, ki bo razpravljala o pospeševanju mejnih postopkov, o možnosti kombiniranega prevoza in o prevajanju živine po železnici.

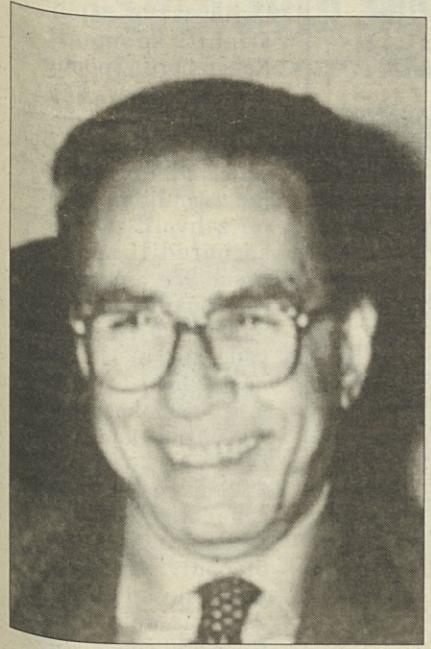

Podpis konvencije o železniškem prometu pa je bil priložnost tudi za razširitev pogovora na sodelovanje med severnojadranskimi pristanišči in na cestne povezave. Zlasti pri teh problemih se je v razpravo vključilo tudi predstavništvo FJK, ki je prvič konkretno sodelovalo v mednarodnih pogajanjih s sosednjo Slovenijo, medtem ko je bila doslej zunanja politika v izključni pristojnosti države.

FJK se je zavzela za okrepitev sodelovanja med tržaskim in koprskim pristaniščem. Dogovorili so se, da bodo pri ustanovi Phare s skupnim pismom zaprosili za studijo o konkurenčnih prednostih severnojadranskega pristaniškega sistema pri oskrbovanju držav Srednje Evrope v primerjavi z drugimi evropskimi pristaniškimi sistemi.

Tretji sklop problemov, ki so ga razčlenili na včerajšnjem srečanju je zadeval cestni promet. V potniškem prometu ni težav, v tovornem prometu pa je Slovenija zaprosila za večje število dovolilnic za svoje avtoprevoznike.

Guerrova pa je orisala predlog dogovora z naslovom »Pobude FJK v okviru razvijanja sodelovanja z Republiko Slovenijo«, ki bo verjetno parafiran čez nekaj tednov. V tem okviru je bil govor tudi o osimskih cestah in povezavi z Madžarsko.

DISCIPLINSKI POSTOPEK ZAHTEVAL MINISTER MANCUSO

Glavno tožilstvo kasacije zaslišalo tim »čiste roke«

Milanski sodniki zanikajo, da bi ustrahovali inšpektorje

RIM - Na zahtevo pravosodnega ministra Filippa Mancusa se je v teh dneh začel disciplinski postopek proti milanskemu sodnijskemu timu »čiste roke«. Šef milanskega državnega tožilstva Francesco Saverio Borrelli in njegovi sodelavci, ki raziskujejo podkupniške afere, so osumljeni, da so ustrahovali ministrske inšpektorje in dejansko onemogocili inspekcijo na milanskem tožilstvu.

Afera, ki je pred nekaj tedni izzvala ostro polemiko in je zaradi togih raziskav stališča privedla vlado Lamberta Dinija na rob krize, se je začela 22. oktobra lani, ko je po ovadbah nekaterih preiskovanih oseb predvsem iz koncema Fininvest, tedanji pravosodni minister Alfredo Biondi odredil inspekcijo

na milanskem tožilstvu. Nekaj dni po začetku inspekcije je odstopil Antonio Di Pietro, šef tožilstva Borrelli pa je Višjemu sodnemu svetu naslovil pismo, v katerem je vpraševal, ali tožilstvo lahko začne preiskavo o inspektorjih, če sumi, da so prekoračili svoje pristojnosti.

Višji sodni svet je po dolgem merjenju moči sprejel stališče, v katerem je podprl delo milanskega sodnijskega tima. In tudi ministrski inšpektorji so v končnem poročilu krepko pohvalili delo sodnikov. Toda minister Mancuso ni bil zadovoljen. Ocenil je, da je bilo tako pohvalno poročilo zgolj posledica ustrahovanja tima »čiste roke«, kar je izzvalo krizo v inspekcijski službi, saj so skoraj vsi inšpektorji zagro-

zili z odstopom.

Odnose med ministrstvom in inšpektorji so nekako poravnali, čeprav se v okviru postopka proti Antoniu Di Pietru plete polemika med inšpektorji samimi (Ena od inšpektorice trdi, da je nanje pritiskalo samo ministrstvo, kar ostali udeleženci inspekcije zanikajo).

Preiskavo, ki je uvod v disciplinski potopek, o katerem razsoja Višji sodni svet, vodi generalno tožilstvo pri kasacijskem sodišču, vrh tožilstva v italijanskem sodnem stroju. Namestni glavnega tožilca Sebastiano Suraci je v prejšnjih dneh že zaslišal bivšega ministra Biondija, včeraj pa milanski sodnijski tim, ki je odločil, da se spontano oglasi.

Sodnijski tim so branili

najvišji predstavniki vseh državnega združenja sodnikov. Mario Cicala je v njihovem imenu dejal, da je bilo vprašanje, ki ga je Borrelli naslovil VSM, upravičeno in ni hotelo ustrahovati inšpektorjev. Tim je namreč ugotovil, da so inšpektorji imeli zaslišanje nekega zasliševanja, ki je sodil med tajne akte preiskave, in so vprašali VSM, kako naj ravnajo.

Borrelli in njegovi sodelavci niso spregovorili o včerajšnjem zaslišanju. Toda dejstvo, da se je disciplinski postopek proti milanskemu timu nadaljeval kljub dejstvu, da so stranke, ki podpirajo vlado, obsodile Mancusovo početje, dokazuje, da se je odnos do podkupniške afere spremenil in da je tim osamljen.

ŠE O POMOČI MATICE PRIMORSKEMU DNEVNIKU

Odgovor SKGZ na stališča SSO

Odgovor SSO na stališče izvršnega odbora SKGZ glede Primorskega dnevnika je kar gosto posejan z dobrimi nameni in tega bi bila Slovenska kulturno gospodarska zveza nedvomno vesela, če bi pisanje tudi odgovarjalo resničnim dejstvom. Teh pa ni mogoče zakrivati pod dimno zaveso uglajenih fraz, kajti sprenevedanju, ki ga lahko prenese časopisni papir, je prej ali slej mogoče priti na sled.

Veseli smo izjave, da se SSO zaveda izredne važnosti Primorskega dnevnika ter da bo vselej napravil vse, da bi se dnevnik ohranil in razvijal. To smo namreč doslej dolgo pogresali, kajti znano je, da je dnevnik v preteklosti prebrodil mnogo težkih trenutkov z odločilno pomočjo SKGZ, slovenskega gospodarstva v zamejstvu, ob razumevanju bank in pomoči iz matice. O kakšni podpori (tudi ce samo verbalni) s strani SSO ni bilo ne duha ne sluha. Javno finančno podporo na podlagi italijanskih zakonov, ki je zgodba zadnjih let in jo v tiskovnem sporočilu omenja SSO (ni ravno krepkost, če se nekdo kiti s tujim perjem), si je dnevnik priboril po prizadevanjih založniške hise, nekaterih predstavnikov vsedravnih strank, tedanjega senatorja Stojana Spetice, novinarskega kolektiva in SKGZ, katere ustanovni član je vse od leta 1954 tudi Primorski dnevnik. To so dejstva. Zato SSO-ju pri uporabi argumentov ne bi škodilo nekoliko več dostojanstva.

Prvič, da se je SSO »zavzel« za dnevnik, je bilo dejansko pred par tedni,

ko je predsednica SSO poslala v Ljubljano zgovoren faks, s katerim je glede podpore dnevniku odločno protestirala in zahtevala zamrznitev postopka, čes da je za SSO nesprejemljiv. Temu faksu je potem iz istega naslova sledil se kakšen drugi, pa se polemika ob obisku pri slovenskem zunanjem ministru. No, sedaj pa je SSO »presenečen« nad stališčem izvršnega odbora SKGZ.

V resnici bi ob taki »podpori« dnevnika morala biti presenečena SKGZ, če drugega ne zaradi tega, ker si s svoje strani ni nikoli privoščila ne v verbalni ne v pisni obliki osporavati kakršnimkoli prispevkom za znanost in kulturo. Tako pa so sveži faksi gospe predsednice SSO neprijetno priklicali v spomin njeno nedavno oviranje deželne priznanja in finančne podpore za ZSKD, kar je Primorski dnevnik izčrpno orisal v poglavju »Kdo ribari v kalnem«. Lahko se samo sprašujemo, ali se tovrstno ribarjenje iz nase dežele misli nadaljevati v Ljubljani.

SKGZ se je zavzela, da dobi Primorski dnevnik podporo tudi iz matice, ker se zaveda, da so njegove težave trajnega zanacija in je njegovo izdajanje za manjšino edinstven podvig. Zato je težko spraviti v okvire normalnega razuma trditve SSO, da je SKGZ v tem primeru ravnala neko rektno in proti interesom dnevnika. V cigavem interesu pa so potem pozivi predsednice SSO, naj se postopek o podpori iz matice zamrzni?

Prepričani smo, da potrebuje pozornost in podporo iz matice ves slovenski tisk v zamejstvu. Nekatera periodična glasila so podpore že deležna, nam pa se na misel ne pride, da bi jo osporavali ali kakorkoli pogojevali s političnimi pritiski, poskusi lotizacije in podobnimi vsiljenimi potezami, ki imajo kot edino možno posledico le povzročanje sporov in nesposobnost razliknosti mnenj in opredelitev. Poskusi osporavanja vsebinske širine dnevnika pa so v očitem nasprotju tako z njegovo vsakodnevno podobo, kakor tudi z njegovo kadrovsko zasedbo. Gotovo ne bi mogli trditi istega za vsa sredstva množičnega obveščanja v zamejstvu.

SKGZ pri zavzemanju za pomoč dnevnika ni obšla nikakršnega dogovora med obema krovnicama organizacijama, kot piše v tiskovnem sporočilu SSO, ker tak dogovor o časopisu preprosto ne obstaja. Pač pa obstaja dogovor o skupni skrbi za nekatere osrednje kulturne institucije in ravno tu prihaja s strani SSO do grobega kršenja skupno dogovorjenih obvez. Zgovoren je primer Glasbene matice, kjer goriski SSO o skupni soli noče nič slisati in peha v ospredje

le solo Emil Komel.

SKGZ se zavzema za vztrajno krepitev skupnih dogovorov, toda ti so mogoči edino ob doslednem upoštevanju realnih interesov manjšine. Dialog postane težak, ko skuša nekdo delovati po principu

»kar je vase, je skupno in kar je naše, je naše«.

Naj se SSO poskusa razbremeniti tega neproduktivnega stila obnašanja in rezultati skupnega dogovajanja bodo gotovo boljši.

Slovenska kulturno gospodarska zveza

STALIŠČE SSK

Primorski dnevnik mora biti glasilo celotne naše manjšinske skupnosti

Primorski dnevnik predstavlja izredno bogastvo za slovensko manjšino v Italiji, ki ga je treba varovati in razvijati v skladu s potrebami in zahtevami celotne naše skupnosti v novih casih. SSK meni, da bi zanj morala skrbeti in ga podpirati tudi matična država, zlasti v kritičnih trenutkih, tako kot je sploh nujno, da skrbi za obstoj in razvoj svojih manjšin, seveda ob spoštovanju njihove vloge subjekta. To stališče je zastopnik SSK zagovarjal tudi na sprejemu predstavnikov Slovencev v Italiji pri ministru Thalerju dne 14. t.m., zaradi česar čudi, da je SKGZ v poročilu o zadnji seji svojega izvršnega odbora objavila s tem v zvezi povsem drugačne in hudo netočne informacije.

Res pa je SSK mnenja, da bi moral biti Primorski dnevnik v vsakem smislu vsemanjšinski, tako da bi se v njem lahko cedalje bolj prepoznavale vse temeljne komponente naše narodnostne skupnosti. Ni si mogoče predstavljati, da bi Slovenci v Italiji lahko razpolagali s dve-ma ali več dnevniki, zaradi česar si tudi ni mogoče predstavljati, da bi lahko bil Primorski dnevnik dolgoročno glasilo samo ene strani, zlasti v novih zgodovinskih razmerah ne. Za to naj pride v postev predvsem periodični tisk.

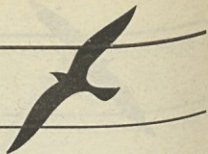
Res ima Primorski dnevnik svojo preteklost, upoštevati pa moramo tudi novi zgodovinski kontekst. Slovenija je danes samostojna, demokracija in pluralistična država in ni si mogoče predstavljati, da bi svojo podporo manjšini ideološko pogojevala, kot se je dogajalo dolga desetletja v preteklosti. Tudi javne podpore, ki jih zagotavlja Italija Primorskemu dnevniku, so namenjene dnevniku slovenske manjšine, in ne časopisu takšnega ali drugačnega njenega dela ali celo kateremu koli zasebnemu krogu.

To ne pomeni, da je SSK za »lotiziranje«

dnevnika na strankarski osnovi, kot namiguje SKGZ v svojem sporočilu. Nasprotno. SSK je tudi na srečanju z ministrom Thalerjem izrecno poudarila, da bi morali ustrezne rešitve za Primorski dnevnik iskati na ravni civilne družbe, ki jo v primeru Slovencev v Italiji predstavljata, kot znano, predvsem krovni organizaciji SKGZ in SSO, in sicer ob polnem spoštovanju načel strokovnosti in neodvisnosti redakcije. V tem smislu SSK tudi poziva SKGZ in SSO, naj čim prej najdeta skupni jezik, tako kot se že znata dogovarjati za marsikatero drugo ustanovo in organizacijo vsemanjšinskega pomena. To bi po mnenju SSK predstavljalo bistven prispevek k utrjevanju demokratične enotnosti manjšine, ki je nujna za njeno nadaljnjo rast in uveljavljanje, kakor tudi za nadaljnji obstoj in razvoj edinega slovenskega dnevnika v Italiji.

Izkusnje iz preteklosti so že pokazale, da so drugačne rešitve od gori nakazanih v novih zgodovinskih razmerah ne samo parcialne, ampak tudi nujno kratkotrajne in da lahko ogrozijo sam obstoj Primorskega dnevnika. Tako se je izkazalo, da je projekt Primorski dnevnik-Republika, ki je nastal na osnovi ozjega političnega dogovora in ne da bi upoštevali polarizirane razvejanosti slovenske manjšine v Italiji ter same matične države, nujno kratkotrajna rešitev, ki povzroča povzročajo težave v odnosih med matico in zamejstvom, v sami manjšini ter seveda samemu dnevniku. Težiti pa je treba k trdnim rešitvam, ki naj dnevniku zagotovijo dolgo in mirno življenje, neodvisno od strankarsko-političnih priložnosti v Italiji in v Sloveniji. To stališče je SSK zagovarjala v preteklosti in ga tudi danes, na vseh ravneh.

Za tajništvo SSK
Marjan Terpin - predsednik

ŽELEZARJI ČAKAJO LE ŠE NA NJEGOV PODPIS

Usoda AFS v rokah Clòja

Obrat je treba prodati v juniju

Delavci in uradniki skedenjske železarne mrzlično čakajo konec meseca. V petek, 30. junija, bo zapadel mandat trem izrednim komisarjem Francu Asquiniju, Giampaolu de Ferri in Pinangelu Fanchiottiju, istočasno pa bo potekel veljavnostni rok skupne ponudbe za odkup tovarne, ki so jo predložili jeklarski magnat Luigi Lucchini ter Bruno Bolfo in Vittorio Malacalza v zastopstvu traderske družbe Bolmat. Kakor je znano, so ti pripravljeni odsteti za AFS 31,2 milijarde lir.

Pogodba za privatizacijo obrata mora biti torej nared najpozneje danes teden. Včeraj pozno popoldne se je komisarska trojica v Rimu ponovno sešla z ministrskim nadzornim odborom, ki štiti interese upnikov, od tega sestanka pa je bilo odvisno, kdaj bo minister za industrijo Alberto Clò podpisal odlok, s katerim pooblasta Asquinija, de Ferro in Fanchiottija, da se lahko začne pogajati z jeklarjem in traderjema. Na samo, ministrov dekret bo tudi dovolil razčiscenje vseh

vprasanj - in teh ni malo - ki so povezana s preходом delovne sile pod okrilje novega lastništva.

No, nadzorniki so vendar povoljno ocenili Bolmatovo in Lucchinijevo ponudbo ter izrazili naklonjenost prodaji železarne, s čimer so ministru zgladili pot.

Naglo blizanje razpleta dolgotrajne zadeve je prebudilo iz prav tako dolgega sna deželno vladno. Z enoletno zamudo je končno vendarle pršla na dan z zakonskim osnutkom, ki namena izredno nakazilo v višini 4, 5 milijarde lir kot prispevek h kritju stroškov za resanacijo celovitega območja pod Skednjem, na katerem se razteza železarna z vso železniško in luško infrastrukturo vred. Osnutek, kakor tudi vse njegove posamezne člene so člani pristojne (druge) skupščinske komisije, ki jo vodi Ivano Strizzolo, seveda takoj in soglasno odobrili. Pri tem pa nikakor niso mogli mimo pikrih pripomb na račun »zaspanosti« upraviteljev Furlanije-Juljske krajine.

Drago Gašperlin

RIŽARNA / SPOMINSKA SVEČANOST

Ganljiv spomin na prve žrtve krematorija

Pred 51 leti so v njem umorili 40 antifasistov

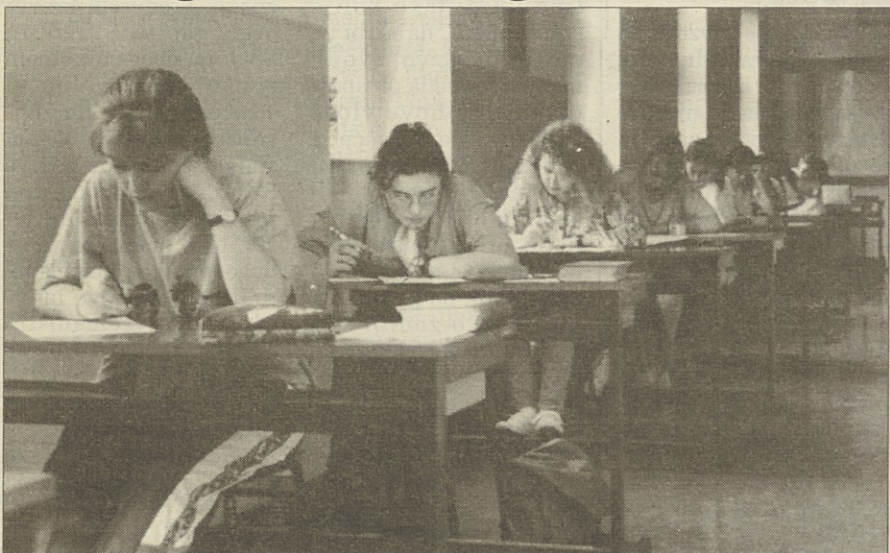
Z včerajšnje spominske svečanosti v Rižarni (foto Balbi/KROMA)

Na včerajšnji dan pred 51 leti so nacifasistični krvniki v Rižarni usmrtili 40 italijanskih, slovenskih in hrvaških antifasistov; usmrtili so jih v krematorijski peči, ki so jo sicer namestili in preizkusili že 4. aprila s trupli 71 antifasistov, ki so bili ustreljeni v bližini openskega strelisca.

Obletnice krute smrti 40 antifasistov so se včeraj spomnile borbovske organizacije VZPI, ANPI, ANED in ANPPIA. Na dvorišču Rižarne so pred spominsko ploščo, za katero je shranjen pepel žrtv, položile vence, zal le peščici udeležencev pa sta spregovorila Arturo Calabria in Franc Skerlj. Arturo Calabria je predvsem podčrtal, da trzaski antifasisti želijo tudi na tak način odgovoriti predvsem tistim, ki hočejo izbrisati zgodovino teh krajev in tudi tistim, ki bi zeleli odstraniti spomenik na Repentabru. Spomnil se je vseh borcev, ki so se borili proti nemškemu okupatorjem in njihovim sodelavcem in se jim z ganljivimi besedami zahvalil za vse, kar so naredili za narod. Franc Skerlj pa je izrazil željo, da bi takih komemoracij ne vzeli kot navado ali kot kako dolžnost; zlasti v teh časih je treba pokazati navezanost na tiste, je poudaril, ki so žrtvovali življenja za svobodo. In zavedati se tudi moramo, da nekateri preoblečeni v ovčice sedaj ponujajo spravo, v resnici pa delajo prav v nasprotni smeri.

ZRELOSTNI IZPITI / PISNA PREIZKUŠNJA IZ TEHNIČNIH PREDMETOV

Druga naloga težja od prve

mnenju komisarja je bila naloga težka, obenem pa je bila tudi malce zapleteno formulirana.

Tudi naloga iz tehnologije gradenj na oddelku za geometre ni bila (vedno po mnenju profesorja) prav lahka. Kandidata sta imela opravka z gradnjo stavbe, ki bo služila kot krajevno kulturno središče.

Na pedagoškem liceju so imeli kandidati v nalogi iz pedagogike več sreče. Izbrali so lahko enega od sedmih možnih naslovov. Nekateri so pisali o prizadevanjih, drugi o pomenu učenja tujega jezika, spet drugi o dijakih, ki zapuščajo solo.

Na poklicnem zavodu so morali tehniki elektronskih industrij v nalogi iz elektrotehnike in elektronike pripraviti blokno shemo in izračunati komponente vezja; kolegi z oddelka tehnikov mehanske industrije so se v nalogi iz mehanske tehnologije ukvarjali z izdelavo 1200 posnemalnih igel, to je orodja za izdelovanje notranjih profilov. Na oddelku tehnikov biokemije so pisali multidisciplinarno nalogo, ki bi morala sloneti predvsem na specialni mikrobiologiji (kot je dolocala izbira drugega pismenega predmeta), v resnici pa je v nalogi prevladovala biotehnologija.

Ustni izpiti se bodo pričeli prihodnji teden. V ponedeljek bodo na vrsti klasiki (komisija bo izprašala vseh pet trzaskih kandidatov) in prvi kandidati na poklicnem zavodu (začeli bodo s kandidati, katerih priimek začneja s crko B); v sredo, 28. junija se bodo začeli ustni izpiti na pedagoškem liceju (crka P) in znanstvenem liceju (crka L). Dan kasneje se bodo začeli se ustni izpiti na trgovskem zavodu (crka A), ki se bodo zaključili 7. julija z izpitoma kandidatov z oddelka za geometre.

Letošnji maturanti imajo za sabo že pol mature. Po pisni nalogi v slovenscini je bila včeraj na sporedu še druga pisna preizkušnja, za vsako solo drugačna.

Na klasičnem liceju so v nalogi iz latinscine prevajali odlomek Ciceronovega besedila, ki nosi aktualen naslov: Kdor predlaga državljanom zakone in življenjska pravila, jih mora prvi sam spoštovati. Kandidatke so menile, da naloga ni bila zahtevna, kvečjemu malce predolga (19 vrstic).

Na znanstvenem liceju je bilo drugače. Tudi po mnenju člana komisije je bila naloga računsko dovolj zahtevna in zapletena. Kandidati so morali rešiti dve nalogi od treh predlaganih. Tretja naloga (o raziskovanju trigonometrične funkcije) je bila sicer lažja in »dosegljiva«, zato pa sta bili prvi dve (geometrijski) kar satanski.

Na trgovskem zavodu so si v nalogi iz knjigovodstva belili glavo s podjetjem BETA d.d. Dijaki so povedali, da so morali izračunati tako imenovani »break event point«, ali po naše točko razhodkov in točko prihodkov. Po

BREMENITA GA ICI IN IRPEG

IACP se komaj prebija skozi ostre davčne čeri

Trzaski Avtonomni zavod za ljudske hiše (IACP) si na vse kripnje prizadeva, da bi bili njegovi letni obračuni in proračuni uravnoveseni. Doslej mu je to uspelo, saj izkazuje lanske bilanca na primer lep prebitok, v prihodnje pa bo to vse težje, ce mu ne bo priskocila na pomoč deželna uprava s prilagoditvijo zakonskih predpisov na stanovanjskem področju današnji stvarnosti in ce bo davčni vijak se naprej tako oster kakor do sedaj. To sta poudarila včeraj na novinar-

ski konferenci predsednik IACP Enriquez in direktor Taccheo v navzočnosti zastopnikov sindikatov stanovalcev SUNIA (Mauri in Supancich) ter SICET (Gobbo), s katerima tvorno sodeluje v interesu zlasti manj premožnega in dostojnejše strehe potrebnega prebivalstva. Finančno stanje zavoda zlasti otežujata občinski davek na nepremičnine (ICI) in davek na dohodeke juridicnih oseb (IRPEG), na katera odpade kar 26% stanovalcev, so povedali včeraj.

ŠOLSTVO / ŠOLSKI KOLEDAR 95/96

Septembra v šolo najprej višješolci

Višješolci se bodo vrnili v solske klopi 7. septembra, nizješolci 11. septembra, osnovnošolci pa 15. septembra. Tega dne bodo odprli vrata tudi državni otroški vrtci. Tako je odlocil deželni solski skrbnik Ottaviano Corbi, ki je včeraj uradno objavil solski koledar za solsko leto 1995/96 v deželi Furlaniji-Juljski krajini.

Obveljalo je torej tisto, kar je bil deželni solski skrbnik napovedal v intervjuju za nas dnevnik že v začetku junija. Pouk se ne bo začel istega dne za vse visješolci, pri čemer se je dr. Corbi dejansko držal »navodila« ministra za solstvo Lombardija. Njegova izjava o poprejšnjem začetku pouka na višjih srednjih solah je takrat dvignila mnogo prahu, saj ni bilo jasno, ali bodo morali prvim dnevom pouka slediti le dijaki, ki so sicer izdelali, a so bili v preteklem solskem letu pri nekaterih predmetih pomanjkljivi, ali pa tudi boljši dijaki. Sedaj ni več dvomov: 7. septembra bodo morali v solo vsi visješolci.

Deželni solski skrbnik je tudi do-

locil trajanje božičnih in velikonočnih počitnic. Prve bodo kraje kot v prejšnjih letih, saj se bodo začele 23. decembra letos in se zaključile že 2. januarja 1996. Velikonočne počitnice bodo od 4. do 8. aprila prihodnjega leta.

Prihodnje solsko leto se bo zaključilo tako, kot se bo začelo: neenotno. Državni otroški vrtci bodo delovali do 29. junija 1996, na osnovnih in nižjih srednjih solah se bo pouk končal 12. junija 1996, na višjih srednjih solah pa 15. junija 1996. V tretjih razredih poklicnih zavodov se bo pouk zaključil 10. junija, da bi lahko dijaki v naslednjih dneh opravili kvalifikacijske izpite.

Ob upoštevanju dolocila, ki nalaga posameznim solam, da opravijo najmanj 200 dni učinkovitega pouka, je deželni solski skrbnik odlocil, da bo v prihodnjem solskem letu namenjeno pouku in drugim dejavnostim skupno 228 dni v državnih otroških vrtcih, 213 dni na osnovnih solah, 217 dni na nižjih srednjih solah in 223 dni na višjih srednjih solah.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

TRŽAŠKI REGULACIJSKI NAČRT

Občinski svet med kladivom in nakovalom

Samo še dve seji pred imenovanjem komisarja

Mučne seje občinskega sveta za odobritev regulacijskega načrta se bodo nadaljevale se danes in jutri, za vogalom pa je že pripravljen deželni komisar, ki naj bi prevzel pristojnost nad osnovnim urbanističnim aktom tržaske občine v primeru, da ga ne bi svet odobril do sobote. Svetovalci večine in delno tudi opozicije so umaknili velik del svojih popravkov k predloženemu načrtu. Večina jih je umaknila vse razen treh, desna opozicija dve tretjini in tudi glede preostalih je pripravljena popustiti v zameno za bolj sprejemljiv odnos mestne vlade, leva opozicija oz. Skp je ohranila več kot polovico svojih, delno jih je umaknil tudi »zeleni« Rusignan, na svojih in v bistvu na obstrukciji vztraja le Marchesich za Svobodni sever.

»Tek cez ovire« in umikanje popravkov pa povzroča negodovanje svetovalcev vseh skupin: tudi če bi pravčasno odobrili regulacijski načrt, se postavlja vprašanje kvalitete tega dokumenta. Veliko svetovalcev

- in konkretno tudi slovenski predstavniki Berdon, Dolenc in Mocnik - daje vtis, da so se znašli med kladivom in nakovalom.

Kladivo, ki lahko udari po občinskem svetu, je nevarnost komisarja, ki bi ga lahko že v ponedeljek imenovala deželna vlada, in potem bi ta funkcionar prevzel vse pristojnosti za načrt, ki bo v prihodnjih letih urejal razvoj teritorija, mimo mnenj, zahtev, predlogov političnih predstavnikov, rajonskih konzult, organizacij in posameznikov. Bil bi poraz demokratičnejšega odnosa med mestno upravo in teritorijem, kar je bilo eno od programskih izhodišč Illyjevega odbora.

Ce na eni strani grozi »kladivo« komisarja, je na drugi strani nakoval: sicer pravčasna odobritev načrta, vendar samo takega, kot so ga izdelali občinski tehniki po navodilih odbora, v prvi vrsti odbornika za urbanistiko Cervesija. Tak načrt bi prav gotovo bil boljši od starega, s konca 60-ih let. Brez nobene razprave ok-

rog vsebine pa bi tržaska občina zamudila priložnost, da regulacijski načrt izpopolni.

To protislovje je prislo do izraza se prejšnji večer, ko je župan Illy poudaril zahtevo, naj svet odobri »odborov« načrt in naj se omeji na manjše popravke, kar je izzvalo ostro reakcijo številnih svetovalcev. Postavlja se vprašanje, zakaj niso pripravili načrta pravčasno. Tako bi se lahko razvila razprava, ne da bi dali predvsem desni opoziciji možnosti, da z zavlačevanjem razprave pogojuje odobritev načrta, vsem svetovalcem, tudi tistim, ki sicer podpirajo Illyjevo vlado, pa da umirjeno in poglobljeno prispevajo k odobritvi čim boljsega regulacijskega načrta. Obenem pa je tudi vprašljivo, zakaj ne bi smel svet razpravljati še nekaj dni okrog tako pomembnega načrta oz. zakaj ne bi deželna uprava še nekaj dni počakala z imenovanjem komisarja.

Občinski svet se bo sestal se danes popoldne in jutri zjutraj.

NA TRŽAŠKEM POLETNEM VELESEJMU

Včeraj je bil »dan Avstrije«

Sestanek s kubansko delegacijo

Ob priliki »avstrijskega dneva« na Poletnem velesejmu pod Montebellom je bilo včeraj dopoldne na Trgovinski zbornici srečanje z delegacijo iz sosednje države, ki jo je vodil predsednik Gospodarske zbornice Koroške Karl Koffler. Med razgovori je bila izražena želja, da bi se blagovna izmenjava med Italijo in Avstrijo še bolj povečala, in to s posebnim ozirom na tovarni tranzit skozi tržasko luko. Trgovska menjava med sosedama se je v prvih devetih mesecih 1994 povzpela za kakšnih 8%, turistični priliv (predvsem iz Koroške) pa se je zvečal za 19%. Ugodna tečajna menjava in vstop Avstrije v Evropsko zvezo naj bi znatno prispevala k povečanju prometa s Trstom, sicer pa gledajo Avstrijci z velikim zanimanjem tudi na načrtovani off-shore. Donaggio je pozval goste, naj preprečijo preselitev avstrijskega trgovskega urada iz Trsta v Veneto, sicer pa so govorili tudi o še nerešenih problemih med državama, kakor je zlasti vprašanje avtoprevoznstva.

Na velesejmu so posvetili poseben

dan tudi Kubi in tudi kubanska delegacija je bila delezna pozornosti na podobnem sestanku v rdeci dvorani Trgovinske zbornice. Gostom, ki jih je vodil generalni konzul v Milanu Fermin Dominguez Fernandez, je Donaggio izrazil željo, naj bi Kubanci povečali dobave svojega blaga (s posebnim ozirom na kavo) srednjeevropskim državam preko Trsta, kjer bi lahko tudi ustvarili večje zaloge izvoznih dobrin. Obe strani sta tudi podpisali protokol o soglasju za udrditev dvostranskega sodelovanja.

Danes dopoldne ob 11. uri bo vodstvo Trgovinske zbornice sprejelo gospodarsko delegacijo iz Hong Konga.

Med posebne zanimivosti letošnje izvedbe velja prav gotovo uvrstiti razstave tradicionalnih izdelkov iz Litve, Romunije, Rusije, Poljske, Ukrajine in Madžarske, pa tudi prerez bogate ustvarjalne bere, s katero se ponasajo obrtniki na Trzaskem.

Velesejemski vrata se bodo zaprla v nedeljo ob 24. uri. Danes bodo odprta od 17. do 23. ure, jutri in pojutrisnjem pa nepretrgoma od 16. do 24. ure.

OBISK / VČERAJ

»Svetovni novinarji« pri nas

Uredniki slovenskih medijev iz tujine te dni v Sloveniji

Janez Ritoc se je pred skoraj štirimi desetletji s tisoči Primorcev izselil v Avstralijo, v Adelaide, mesto zahodno od Melbourne. V njem živi sedaj kakih 2.000 slovenskih izseljencev, 85 odstotkov od teh je Primorcev. Zadnjih devet let urejuje Janez Ritoc slovenski program na krajevem radiu: Slovenian Radio Adelaide. Ob sredah in nedeljah obvesča daljne rojake v materinski o do godkih iz sveta in maticne domovine. Njegovo delo ni lahko, saj je zbiranje vesti v slovensceni na drugi strani zemeljske oble mnogokrat zelo težko. Iz Slovenije sicer dobiva nekaj novic, ki pa so večinoma neuporabne: »Ker naše ljudi zanima, kaj se dogaja na Primorskem, v Sloveniji, po svetu, bolj malo pa slovenska notranja politika,« je povedal včeraj med obiskom v našem urednistvu.

Ritoc se te dni skupaj z osemnajstimi »svetovnimi kolegi« udeležuje prvega srečanja urednikov slovenskih medijev, ki ga je priredil Urad vlade za informiranje Republike Slovenije. Družba je pisana, zbrana iz vseh slovenskih izseljenskih vetrov: iz Toronta, Buenos Airesa, Pitt-

sburgha, Clevelanda, Stockholma, Berlina, Londona. Namen srečanja je enostaven: vzpostaviti stike predvsem z delovnimi kolegi iz maticne domovine, pa tudi iz zamejstva, da bi prejeli čim več novic, ki bi jih nato preko svojih medijev posredovali izseljencem. In, seveda, tudi obratno: da bi slovenski mediji več pisali o življenju rojakov po svetu.

Včeraj so slovenski svetovni prostovoljni novinarji (med njimi je namreč le en poklicni novinar) obiskali zamejstvo v Italiji. Bili so v Cedadu, popoldne so se ustavili na Primorskem dnevniku. Odgovorni urednik Bojan Brezigar jih je seznanil z delom in vlogo našega časopisa, gostje so radovedno spraševali o odnosih s Slovenijo in z italijanskimi oblastmi. Beseda je padla tudi o možnostih sodelovanja. Le-te obstajajo. Sedaj, po tem prvem stiku, jih bo treba umejaniti. Tako bi bili nasi rojaki po svetu malce bliže svojim domacim krajem, mi pa bi nekaj več izvedeli o njihovem življenju v krajih preko devetih hribov in dolin ter treh oceanov.

VREME / V MESTU IN OKOLICI

Hudi nalivi in veter

Največ dela so imeli gasilci - Tudi toča

Včerajsnji vroči popoldan je nenadoma prekinil močan nali; temperatura je naglo padla, zapihal je močan veter in začelo je tudi deževati. Tako je bilo v mestu in tudi v okolici, od Brega pa do Sesljana. Telefoni gasilcev so kmalu začeli brniti; v dobri uri so prejeli približno petdeset pozivov, na katere so se odzvali z vsemi svojimi ekipami in vozili. Na srečo pa ni neurje povzročilo večje skode: gasilci so morali v glavnem poseči zaradi obilice deževja, ki je ponekod preplavilo nizje prostore stavb. Poseči so tudi morali, da bi odstranili veje dreves, ki jih je veter polomil in pa tudi kakšno deblo; na srečo pa ni neurje povzročilo večje skode, največ dela so imeli z v takih primerih običajnimi posegi.

Tudi na kraski planoti je pozno popoldne močno zapihalo in deževalo. Ponekod (kot v Praprotnu in Bazovici) je skupno z obilnim dežjem padlo tudi nekaj toče; na srečo pa je neurje kaj kmalu pojenjalo, le deževalo je še do poznih večernih ur. Povzročilo pa je kljub temu nekaj skode v vrtovih, v nasadih in predvsem v vinogradih. Trte so namreč prav v teh dneh začele cveteti, močan veter pa je to cvetje v dokajšnji meri otrsnel. Kolikšno škodo je včerajsnje neurje povzročilo raznim nasadom in vinogradom pa bodo vinogradniki lahko ugotovili že danes. Vremenske napovedi za današnji dan pa niso najboljše; vremenoslovci namreč napovedujejo spremenljivo vreme z možnimi nevihtami in vetrom predvsem v dopoldanskih urah. Take vremenske napovedi veljajo tudi za soboto in nedeljo, upati je le, da ne bodo sicer običajne poletne nevihte povzročile večje skode.

PRIMER MLADOLETNIKA

Zakaj smo proti pisanju o samomorih

Od bolečine strt oče je izrecno prosil, naj ne bi objavili vesti, da se je njegov sin obesil na prvi dan mature, in to iz dveh zelo prepricljivih razlogov; ne samo iz spostovanja do družine in do pokojnega fanta, ampak tudi in predvsem zaradi nevarnosti, da bi kak drug mladoletnik posnehal to tragično dejanje.

Najraje ne bi nikoli pisali o samomorih. Novinarska etika nam sicer narekuje, da moramo obvesčati javnost, včasih pa nam vest to prepoveduje in ji moramo pri-sluhniti.

Tokratni primer je pokazal dva različna pristopa: informacijo je objavil samo glavni tržaski italijanski dnevnik in to z izrednim poudarkom na prvi strani in cez celo stran kronike. Takšno informacijo odklanjamo, vesti nismo objavili - naj nam bralci ne zamerijo - in se (samo tokrat) strinjamo s kolegi drugega, manj pomembnega italijanskega dnevnika, ki je objavil komentar z naslovom, ki ga podpisemo kot svojega: »Samomori in informacija: smo proti mrhovinarstvu«.

Sindikalisti in obrtniki za skupno nastopanje

Predstavniki osrednjih treh tržaskih sindikatov CGIL, CISL in UIL ter stanovskih organizacij gradbincev FIL-LEA, FILCA in FENEAL so na sestanku z zastopniki obrtniških združenj CNA in CGA ter Obrtne sekcije SDGZ obravnavali krizo v gradbenistvu in del odgovornosti za zdajšnje stanje naprtili birokraciji ter počasnosti javnopravnega stroja pri razreševanju tovrstnih problemov. Ozigosali so tudi rastoči pojav sušmarstva tako med tvrdkami kot med delavci, ki onemogoča zdravo, lojalno konkurenco. Dalje so se zavzeli za to, da bi bile vse obrtne organizacije vključene v paritetičnih organizmih, kar se danes ne dogaja, in se obvezali, da se bodo odslej pogostejše sestajali in skusali z enotnim nastopanjem reševati odprte probleme.

NOVICE

Včeraj je prevzel dolžnost predsednik pristaniške oblasti

Novoimenovani predsednik tržaske pristaniške oblasti (tim. authority) Michele Lacalamita je včeraj prevzel svojo delovno zadolžitev, posle pa mu je predal dosedanj komisar Giuseppe Romano. Nato se je sestal z vodilnim osebjem pristanišča, katerega je zagotovil svoja prizadevanja, da bi Trst postal eden najpomembnejših pristaniskih polov v Evropi. Z neposrednim posegom pri pristojnih ministrih pa namerava Lacalamita posredovati za pospešitev izvajanja pristaniske reforme, ki bo Trstu omogočila urespicitev njegovih možnosti.

V Škednju slikarski ex-tempore

Literarni krozek FJK prireja v sodelovanju s štedenjsko župnijo sv. Lovrenca in župnijskim svetom drugi ex-tempore pod naslovom »Škedenjska železarna«, ki bo v soboto 24. in nedeljo 25. t.m. Udeležijo se ga lahko vsi ustvarjalci iz dezele, informacije pa nudi umetnostna galerija Studio Phi v Ul. San Michele 8/1.

Radio-film v železniškem muzeju

V okviru razstave »Achtung auf den zug«, ki jo je priredila Skupina 78 v železniškem muzeju v Ul. Giulio Cesare 1, bodo jutri ob 17. uri predvajali radio-film »Visioni di in viso diviso« na tekst Roberta Dedenara in z glasbo Fabia Niederja.

Maketa Trsta v letu 1350

V nižji srednji soli Francesco Rismondo v Ul. Forlanini 32 bodo v sredo 28. ob 11. uri predstavili dve maketi: prva prikazuje mesto Trst v letu 1350, druga pa srednjeveško okolje, obe pa so izdelali dijaki solskega zavoda. Deli sta verodostojni, ker sta sad raziskav ucnega osebja v sodelovanju z mestnimi muzeji in z občinsko knjižnico.

Dolina: prekinitev dobave vode

Dolinska občinska uprava sporoča, da bo danes prekinjena dobava vode za Dolino od 9. do 13. ure zaradi nujnih popravil na občinskem vodovodnem omrežju.

Kako spet uporabiti gorivo

Dezelni odbornik Gianluigi D'Orlandi je ministrstvu za okolje predstavil osnutek protokola o soglasju za ponovno uporabo goriva, ki ga pridobijo s predelavo odpadkov; protokol je pripravilo dezelno ravateljstvo za okolje. Dokument, ki ga je predstavila Dezela (prva v Italiji) predvideva dogovorjeno akcijo z ministerstvom, družbo Enel in z vrsto struktur (s Confindustrio in poklicnimi organizacijami), da bi tudi v nasi deželi eksperimentirali uporabo te vrste goriva.

SKP in rimska manifestacija

Drvi bodo iz mesta odpotovali avtobusi, ki jih prireja tržaska federacija SKP, da bi se interese lahko udeležili sobotne manifestacije o pokojninah v Rimu, ki jo prirejajo enotna sindikalna predstavništva. Na manifestaciji bodo sodelovali tudi pokrajinska Fillea-Cgil in skupina članov odbora Cgil s tržaske Obcine.

DREVI / OD MILJSKIH HRIBOV DO ZAHODNEGA KRAŠKEGA KOTA

Kresovi znamenje kulturne upornosti

Ob svitu plamenov tudi naša žlahtna pesem

Drevi bo na vseh obronkih, ki se dvigujejo nad Trstom in Miljami, naravnost žarelo. Prebivalstvo okoliških vasi od Koroscev pa tja do Mavhinj, kakor tudi naši ljudje, ki naseljujejo predmestje, bodo pozdravili prihod poletja s tradicionalnimi kresovi in tako izpričali, da tega starodavnega običaja niso pozabili. V resnici se je tradicija kresovanja v zadnjih letih spet vzpodbudno razvile, potem ko je bila - razen v nekaterih castnih primerih - skorajda zamrla. Ne samo, ob priziganju kresov se čedalje bolj množijo tudi lepe kulturne prireditve, ki nam jih pripadniki tu živeče večinske skupnosti od zmerom zavidajo.

Nekdaj so krese netili zaradi tega, da bi opozarjali okolice na bližanje Turkov, danes pa jih netimo - poleg za zabavo - tudi zato, da poudarimo slovensko prisotnost in našo uporno voljo po trajnem ostanku na zemlji, ki nam je zibelka.

Svetoivansko kresovanje, s katerim občani tega mestnega predela proslavljajo tudi svojega zavetnika, bo društvo »S. Skamperle« tokrat priredilo v sodelovanju z Odborom za ohranitev Staciona 1. maja in ob pomoči Cerkvene skupnosti. Po maši v Stari cerkvi bo ob 21.15 kulturni program, posvečen pesnici Mariji Mijotovi, zatem pa bo igrala na harmoniko Neva Cergol. Jutri ob 20.30 bo v župnijski cerkvi koncert vokalne skupine Resonet, a v nedeljo ob 9. uri procesija z na-

rodnimi nošami in uro pozneje slovenska masa.

Na Padricah bodo danes ob ubranih glasovih pevske skupine Stu ledi odprli Kraljevi skedenj in v njem na pobudo KD »Slovan« uredili razstavo »V soli je bilo nekotako«, ob 20. uri pa bo nagrajevanje najlepšega venčka; zatem bodo na Drasci, kjer je park Globojnar, prizgali kres in prisluhnili trebenski godbi na pihala »V. Parma«, nakar bo sledil se nočni orientacijski pohod.

Tudi v zgoniski in repentabrski občini bodo obudili že nekaj let zamrlo tradicijo kresovanja. V Salezu se bodo zbrali ob 21. uri pri koritu vrh Vrhka nad vasjo ter na pobudo kulturnega društva »Rdeca zvezda« in pod

budnim očesom članov civilne zaštite prizgali ogenj. Zapel bo moški pevski zbor »Rdeca zvezda« in v pozdrav poletju bodo pripravili družabno srečanje. Ob tej priložnosti jo bo skupil prasicek, ki bo koncal svojo pot na zaru in nato v zelodckih udeležencev.

Tudi repentabrsko kulturno društvo Kraški dom bo nocoj od 21.30 dalje, ob sodelovanju krajevene taborniske organizacije »Kraški marmor«, organiziralo kresovanje na vzpetini Oresje. Poskrbljeno bo za prijetno družabnost ob zvokih harmonike. Organizatorji vabijo k udeležbi vse vascane, se zlasti Ivanke in Ivane. (B)

Sempolajcani bodo kresovali na domačem kalu, in sicer od 20.30 naprej,

za pobudo pa se gre zahvaliti prizadevnim članom SKD »Vigred«.

Pri Ferlugih je bil sinoci v domaci cerkvi koncert pevskega zbora »Skala« iz Gropade, ki ga je vodila Anastazija Puric, danes ob isti uri pa se bo praznovanje nadaljevalo pri Banih, in sicer v Dulanjem brjace z recitacijami pesmi Marije Mijot in nastopom mešanega pevskega zbora »Tabor« pod vodstvom Sveta Grigica; sledila bo družabnost ob zvokih harmonik Lise in Gusta iz Spetra.

Kresovanje bo kajpak se marsikje drugje, tako tudi na Opcinah - na Piklu nasproti strelisca - in to ob 23. uri. Pobudo zanj je dal Sklad Mitje Cuka, sodelovali pa bodo slovenski zamejski skavti.

OBVESTILO IZLETNIKOM

Izlet v neznano

Genjene bralce, ki so se prijaviili za izlet v neznano, obvesčamo:

Cilj izleta je kraj v Sloveniji, zato ne pozabite vzeti s sabo osebno izkaznico oz. potni list.

Nekaj ur bomo preživeli na prostem. Če bo slabo vreme, vzemite s sabo dežnik ali lahek dežni plašč.

Prostori in avtobusih niso oštevilčeni - vsakdo torej sede na sedež, ki je prost. Prva dva sedeža poleg vstopnih vrat na avtobus morata ostati prazna.

Kosilo bo ob približno 13.30.

Mize v restavraciji so za štiri, šest ali osem oseb. Rezervacije za morebitne skupnice zal niso možne.

Vse podrobnosti bodo sproti obrazložene v avtobusu.

Povratak je predviden okoli 20. ure.

Vozni red avtobusov je naslednji:

Avtobus št. 1: v ta

avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijaviili v Miljah in na urednistvu našega dnevnika v Trstu. Odhod iz Milj (avtobusna postaja št. 20 nasproti Kmetijske zadruge) ob 8.30, iz Zavelj (nasproti bencinske crpalke) ob 8.40 in iz Trsta (Trg Oberdan) ob 9. uri.

Avtobus št. 2: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijaviili v Kulturnem domu Franceta Prešerna v Boljuncu. Odhod avtobusa iz Doline (telovadnica) ob 8.30, iz Boljunca (na Gorici) ob 8.35, iz Borsta (pri Mahnicu) ob 8.40 in z Zrepca ob 8.45.

Avtobus št. 3: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijaviili na Goriskem in v Salezu. Odhod avtobusa iz Standreža (pred cerkvijo) ob 7.45, iz Doberdoba (pred cerkvijo) ob 8. uri, iz Sempolaja ob 8.30, iz Saleza ob 8.40, iz Zgonika ob

8.45, iz Gabrovca ob 8.55 in iz Bozjega polja ob 9.05.

Avtobus št. 4: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijaviili v Prosnetnem domu na Opcinah, a stanujejo na Opcinah, pri Ferlugih, Banih in v Repnu oz. Colu. Odhod avtobusa je ob 8.45 z avtobusne postaje na Narodni ulici (pizzeria Rino).

Avtobus št. 5: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijaviili Nabrezini in v Prosnetnem domu na Opcinah, a stanujejo v vaseh od Nabrezine do Bazovice. Odhod avtobusa je ob 8. uri iz Nabrezine (avtobusna postaja na pokrajinski cesti), ob 8.15 iz Kriza (avtobusna postaja), ob 8.25 s Proseka (gostilna Lusa), ob 8.35 iz Trebč (pred spomenikom), ob 8.40 s Padric (gostilna Dolina) in ob 9. uri iz Bazovice (pred cerkvijo).

VINSKA RAZSTAVA / PRIPRAVE

Danes predselekcija vin na Repentabru

V repentabrski občini so v polnem teku priprave na že tradicionalno občinsko razstavo vin, ki bo 15. in 16. julija doživela že 33. zaporedno izvedbo. Novosti bo kar nekaj. Najpomembnejša zadeva vsebinski koncept in poimenovanje razstave same: doslej je bila razstava terana in zadnjih deset let tudi pokusnja belega vina, ki je bilo nekako izven konkurence. Sedaj so stvari dozorele, repentabrski vinogradniki so povečali proizvodnjo belega vina, tako da

bomo letos na prireditvenem prostoru na »Mouzarju« v Repnu doživeli prvo »paritetično« razstavo terana in belega vina.

Ze danes bodo na zupanstvu od 18.30 dalje izvedli predselekcijo 18 prijavljenih vin: deset je vzorcev terana in osem primerkov belega vina. Vsak vinogradnik je prispeval tri steklenice vina, od katerih bo ena ostala za sklepno ocenjevanje, tako da se ze v kali preprecijo morebitne spekulacije ali zlorabe. (B)

BRIŠČIKI / PRIPRAVLJALNO SREČANJE

Pred odprtjem doma-spomenika

Slovesna predaja namenu bo prihodnjo nedeljo

Pri Briscikih v zgoniski občini tečejo se zadnje priprave na slovesno predajo namenu stavbe - spomenika, ki so jo zgradili s prostovoljnim delom v hvaleznem spomin na stiri padle vascane v narodnoosvobodilnem boju na oltarju svobode. Notranjost Doma Brisciki, kot so mu nadelili naziv, je v celoti dokončana in jo morajo le še opremiti, sedaj pa opravljajo se zadnje posege pri urejanju zunanega okolja pred stavbo. Simbolični trak bodo prerežali v nedeljo, 2. julija ob 11. uri na javni prireditvi, ki jo bodo kulturno oblikovali proseska godba in nastop v skupni zasedbi zborov Vasilij Mirk s Proseka, Rdeca zvezda iz Saleza in lovski zbor Doberdob. Po nagovoru Marija Briscika (Mihčev), predsednika pripravljalnega odbora in sedaj kulturno-rekreativskega društva Dom Brisciki, bodo odkrili spominsko plosko na procelj stavbe in blagoslovili objekt. Pozdravila bo tudi zupanja Blazinova, osrednji govornik pa bo bivši zupan in sedaj podpredsednik deželne sveta Milos Budin.

V sredo so se Briskovci

sestali v novih prostorih z zupanjjo Tamaro Blazinovo in podzupanom Radom Milicem. Upravitelja so seznanili, da so ustanovili društvo Dom Brisciki, ki je pripravljeno prevzeti upravljanje doma, o čemer se bo moral formalno izreči občinski svet. Pogovorili so se tudi o poteku slovesnosti in o drugih formalnostih, tako da bo 2. julija res vse nared in v ponos celotni krajevni skupnosti. (B)

Draga vabi v počitniške kolonije

Slovensko karitativno društvo Slokad prireja tudi letos 20-dnevne počitniške kolonije v Dragi za otroke od 5 do 16 let in sicer od 4. do 23. julija. Zato vabi starše, da otroke vpisejo v kolonijo ob sredah v telovadnici v Dolini, ob četrtkih v občinski ambulanti v Nabrezini, ob petkih pa na Opcinah; vse tri dni od 8. do 10. ure. Vsa pojasnila pa starsi lahko prejmejo po telefonu na št. 040/-226117.

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK, 23. junija
PINA

Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.42 - Luna vzide ob 2.23 in zatone ob 16.49.

Jutri, SOBOTA, 24. junija
JANEZ

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 24.9 stopinje, zračni tlak 1014 mb ustaljen, veter 8 km na uro severozahodnik, vlaga 65-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23.3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Eleonora Doz, Alessandro Nonino, Ivana Todorov, Elisa Braico, Filomena Melania D'Auria.

UMRLI SO: 98-letni Luigi Crevatin, 59-letni Antonio Cocco, 81-letna Tindara Scaglione, 13-letni Denis Ghirald, 80-letna Rosa Zadnich, 80-letni Raffaele Cerqueni, 88-letna Ada Roitero, 83-letni Gerasio Cabas, 75-letni Nicolò Lucchetta.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 19., do NEDELJE, 25. junija 1995
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 828428), Mazzinijev dvorec 1 - Milje (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Largo Sonnino 4, Mazzinijev dvorec 1 (Milje).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Largo Sonnino 4 (tel. 660438).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA
Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

HITRA pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

GABROVEC / ZAKLJUČNA PRIREDITEV

Veselje v (živalskem) vrtcu

Petindvajset predšolskih otrok iz zgoniske občine, ki obiskujejo otroški vrtec v Gabrovcu, se je v sredo z ljubko prireditvico poslovalo od solskega leta. Ob mentorstvu učiteljice Mare, Nadje in Norme so med letom nabrali veliko novega znanja in na prireditvi pokazali nekaj utrinkov v - tudi s koreografskega vidika - spretno zasnovanih prizorčkih, obenem pa so ob orgelski spremljavi zapeli venček pesmi in veselo zarajali. Na prizorišču se je pojavilo nič koliko živali, od martinčka, macke in misa pa do čebelic, ptickov, ki so zobali rdeče česnje, pa metuljkov in pikapolonice. Zabe so v okviru sportnega dne preskakovale (suho) mlako in prejele kolajne. Najbolj razgibane so bile ob morju. Zamisljene točke s sodelovanjem razposajenih mornarčkov na

jadrnicah v okviru tekovanja Barcolana; premetene ribice so ribice-ma izmaknile mrezo, medtem ko sta ga srkala iz vinske pletenke; na koncu pa se je osabna mavrična ribica nekoliko

poboljšala in podarila kolegicam svetlo lusko. Potem ko so malčki veselo zapeli pesem o prijateljstvu, se je poslovalo od vrtca šest veličkov, ki bodo septembra prvič prestopili sol-

ski prag. Učiteljice so jim poklonile priznanje in rdec nagelj.

Zelo bogata je tudi razstava risb in ročnih del, ki so jih otroci oblikovali med letom. (B)

**Komisija za kulturo pri SKGZ -
Zveza slovenskih kulturnih društev**

vabita v **ponedeljek, 26. junija, ob 20. uri** v Gregorčičevo dvorano v Trstu (Ul. Sv. Franciska) na

**JAVNO SREČANJE
O ZDAJŠNJI ZAMEJSKI
KULTURNI STVARNOSTI**

Prisoten bo državni sekretar v ministrstvu za kulturo **Jože Osterman**.

**SPORTNO-REKREACIJSKO DRUŠTVO -
VASKA SKUPNOST PRAPROT** prireja**21. Šagro v Praproto**
23., 24., 25., 26. t.m.**PROGRAM:**

DANES, 23. t.m., ob 18. uri odprtje kioskov, od 21. ure ples z **ansamblom Long Zlunk**;
JUTRI, 24. t.m., ob 15. uri odprtje kioskov, tekma v briskoli in ex tempore za mladino do 14. leta, od 21. ure dalje ples z **ansamblom Vrtnica**,
V NEDELJO, 25. t.m., ob 9.30 tekma v skrlah, ob 14. uri odprtje kioskov, ob 18. uri tekma v kosnji in igre za otroke, od 20.30 dalje ples z **ansamblom Kraski kvintet**
V PONEDELJEK, 26. t.m., ob 17. uri odprtje kioskov, od 20.30 dalje ples z **ansamblom Adria kvintet**, med plesom bo tekma v zaganju.

Šagra na Jami

Od danes, 23. do ponedeljka, 26. t.m.
Danes, 23. t.m. ob 21. uri ples s skupino Mammafastalla jutri, 24. in v nedeljo, 25. t.m. od 20.30 do 0.30 ples s **SKUPINO HAPPY DAY**
V ponedeljek, 26. t.m. od 20.30 do 0.30 ples s **SKUPINO STATUS SYMBOL**
Kioski bodo delovali, jutri in v ponedeljek, od 18. ure dalje, v nedeljo, pa od 16. ure dalje.

Po masi pri Stari cerkvi bo

nocoj ob 21.15 na Stadionu 1. maj

Kresovanje

za Svetoivancane in prijatelje, ki so jim stari običaji pri srcu

SKD S. SKAMPERLE

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglasi - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:
8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajnistvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (priloge) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

vabi na

kres

danes, 23. t.m. zvečer na Openski "PIKLC" - nasproti strelišča.

Kresovali bomo s pomočjo slovenskih zamejskih skavtov, ob petju, igri, prigrizku in zabavi.

**TABORNIKI
RMV**

obvesčajo svoje člane, da bo dvodnevno taborjenje **24. in 25. junija**

Zbirališče ob 10. uri pri **spomeniku v DOBERDOBU**

mangler - La macchina infernale.

NAZIONALE 2 - 17.00, 19.30, 22.00 »Forrest Gump«, i. Tom Hanks.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Quattro matrimoni e un funerale«, i. Hugh Grant, Andie McDowell.

NAZIONALE 4 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Ed Wood«, i. Johnny Depp, Martin Landau.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Con il consenso del marito«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.45, 18.30, 20.15, 22.10 »Pronti a morire«, i. Sharon Stone, Gene Hackman.

ALCIONE - 20.00, 22.15 »Mangiare bere uomo donna«, r. Ang Lee.

LUMIERE - 18.30, 20.20, 22.15 »Il prete«, i. Tom Wilkinson, prepovedano mladini pod 14. letom.

ČESTITKE

Danes praznuje **WALTER MILIC 40. rojstni dan**. Se mnoga zdrava in vesela leta mu zelita Nadja in Robi.

Danes v Krizu **ROZA TENCE** slavi okroglih 80 let. Se mnoga leta in zdravja ji vodci sin Vojko z družino

Danes praznuje **95. rojstni dan** naš dragi **UKMAR GIOVANNI**. Z njim se veselijo in mu voscijo hceri Mirella in

Anna z družinama, vnuka ter ostalo sorodstvo.

Danes praznuje **90. rojstni dan** naša draga **IVA GOLOB**. Cestitajo ji necaka Igor in Ivo ter vsi ostali sorodniki in prijatelji.

PRIREDITVE

DEKLISKI zbor Devin in Fantje izpod Grmade vabijo jutri, ob 20.30 na zaključni koncert v novi stavbni cerkvi. Kot gost bo nastopil MPZ Medvode.

SD PRIMOREC prireja 24. in 25. t.m. vsakoletni **PRAZNIK SPORTA** na prireditvenem prostoru Griza ob nogometnem igrišču. Odprtje dobro založenih kioskov vsak dan ob 17. uri. Za godbo bo poskrbel ansambel Keydea.

TRADICIONALNO kresovanje bo na Padricah danes v parku Globojner pri Drasči. Sodeluje trebenska godba na pihala V. Parma. Sledil bo nočni pohod. Danes bo tudi otvoritev razstave o solskih potrebscinah, ki je včeraj odpadla zaradi dežja.

SPORED PRAZNOVANJ PRI SV. IVANU: danes, ob 20. uri v stari cerkvi pri Sv. Ivanu slovenska sv. masa s petjem. Po masi sodelovanje pri kresovanju v društvu S. Skamperle, jutri, ob 20.30 koncert vokalne skupine Resonet v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu ter 25. t.m., ob 9. uri procesija z narodnimi nosami, ob 10. uri slovesna sv. masa v slovenscini s petjem.

SKD VIGRED vabi danes, ob 20.30 na kresovanje, ki bo na sempojskem kalu.

KD VALENTIN VODNIK vabi na drugo letosnje srečanje s **PESMIJO OB STUDENCU**, ki bo jutri, ob 21. uri v Dolini na K'luzi. Koncertni večer bodo oblikovali pevci mešana, ženskega in moškega pevskega zbora iz Strasslach. Pesem v dobrodoslico pa bosta zapela dekliska skupina in moski zbor Valentin Vodnik.

KD RDECA ZVEZDA v sodelovanju s civilno zascito obuja običaj kresovanja. Kres bo zagorel danes, ob 21. uri vrh Vrhka v Salezu.

SKD VIGRED priredi v sredo, 28. t.m., ob 20. uri zaključno prireditev na selskem dvorišču v Sempolaju. V primeru slabega vremena bo prireditev dan kasneje oz. v petek.

KROZEK BRIN prire-

di v titek, 27. t.m., ob 18.30 v Ljudskem domu v Krizu **PRAZNIK VCLANJEVANJA**. Pred tem se bomo pogovorili o delovanju in načrtih krožka.

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJENCEV CGIL iz Nabrežine organizira v nedeljo, 25. t.m. enodnevni izlet v Goriska brda. Za se informacije tel. na st. 200698 sli 200036.

KROZEK "Mitteleuropa" prireja v nedeljo, 2. julija izlet-ekskurzijo v Kotschach-Mauthen (Koroška) na ogled tamkajšnjega muzeja prve svetovne vojne. Informacije nudijo v ponedeljkih, sredah in petkih med 18. in 20. uri na se-dezu v Ul. dell'Agro 1 (tel. st. 394509).

OBVESTILA

DRUZABNE IGRE, ekskurzije, ustvarjalne delavnice, srečanja z umetniki, odkrivanje naravnega in kulturnega bogstva slovenske Istre... in se marsikaj drugega in prijetnega je v načrtu ob 2. koloniji Spoznajmo Istro - spoznajmo se v Istri, ki bo od 19. do 26. avgusta t.l. na Debelem Rtiču pri Ankaranu. Kolonija je primerna za nastnike od 11. do 15. leta. Podrobnejše informacije lahko dobite v uradih ZSKD - od ponedeljka do petka od 9. do 14. ure, tel. st. 635626. Rok za prijave do 30. junija 1995.

KD SKALA iz Gropade organizira 12 urni osnovni plesni tečaj za odrasle v standardnih in latino-ameriških plesih od 3. do 28. julija. Tecaj bo dvakrat tedensko v večernih urah (20.30 - 22.00); cena 50.000 lir. Informacije tel. 226332 med 18. in 19.30.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV v Trstu vabi ob sklepu sezone na literarno bero celjske Mohorjeve družbe ob petdesetletnici konca druge svetovne vojne. Predstavili bodo dela treh zamolcanih in na novo odkritih avtorjev: Ludveta Potokarja, Mare cerar Hull in Marka Kremzarja. Večer v Peterlinovi dvorani bo v ponedeljek, 26. t.m., s pričetkom ob 20.30.

ŠOLSKÉ VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvesca solnike, da Zgodovinsko društvo za južno Primorsko in Izob. center Modra organizirata zanimive "Poletne tečaje slovenskega je-

zika" na slovenski obali. Tečaji so namenjeni vsem, ki bi radi izpopolnili svoje znanje slovenske oz. bi radi spoznali Slovenijo in njeno kulturo. Prijave do 30. junija na naslov: "Izob. center Modra", II. Prekomorske brigade 43/E, 66000 Koper-Slovenija, tel. st. 0038666/23235 v ponedeljkih in sredah od 16.30 do 19. ure. V uradu SSS je na razpolago vsa dokumentacija.

MALI OGLASI

URO SWATCH z jeans paskom sem izgubila v petek, 16. 6.1995 v Posvetnem domu na Opcinah na sagri za Stadion 1. maj. Postenega najditelja prosim, da se mi oglasi po telefonu na st. 040/215220.

VPISOVANJA v poklicne tečaje za kozmetičarke/je, frizerke/je in draguljarje. Sposobni in zainteresirani naj tel. na st. 040/368705.

ZAZIDLJIVO zemljišče, komunalno opremljeno, 7201 kv.m v Vrhovljah, ob cesti proti Sezani, prodam. Telefon 420243 med 18. in 21. uro.

ISCÉMO MLADO natakario (italijanska državljanka) z znanjem slovenske in italijanske je pomoč v gostinstvu. Telefonirati v torek med 11. in 12. na tel. 225390.

TROSOBNO stanovanje oddam studentom ali nerezidentnim osebam tudi za krajše obdobje. Pismene ponudbe poslati na Publiet, Ul. Montecchi 6 Trst pod sifro "Univerza".

PIKI, lep, simpatičen in priden čuvaj, srednje rasti isce dobrega gospodarja. Telefon 212730.

NA PRODAJ je skoraj nova pisarniška oprema. Tel. 212753.

ISCÉMO kuharsko pomočnico s prakso. Tel. st. 226112 od 12. do 14. ure ter od 19. do 20. ure.

ZADRUGA nužno isce resno osebo, nad 30 let za voznika nočne distribucije. Interesenti naj se javijo na tel. 383811 med 15. in 17. uro.

ZADRUGA nužno isce osebe po možnosti z lastnim motornim kolesom za nočno distribucijo. Samo resni zainteresirani. Tel. 383811 med 15. in 17. uro.

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu isce delavca-prodajalca z delavno prakso kot mehanik. Ključni od 8.00 do 12.30 in od 15.30 do 18.00 na telefonsko številko: 382555.

25-LETNO DEKLE z večletno delovno izkušnjo isce resno zaposlitev tudi kot hisna pomočnica ali za oskrbo ostarelih. Tel. st. 200882.

26-LETNO DEKLE isce kakršnokoli delo, prakso ima v pekarni. Tel. st. 228990 ali 225257.

KUPIM stanovanje v središču Trsta, višje nadstropje z dvigalom (možnost odkupa samo gole lastnine). Tel. na st. 225530 ali 630171 v večernih urah.

ODDAM v najem hiso na Krasu, možno tudi kot ambulanto. Tel. st. 229227 ali 200175.

PRODAJAMO stanovanje 130 kv. m in garazo 25 kv. m na Opcinah. Tel. st. 213860 od 20. do 21. ure.

NA PRODAJ majhen in urejen ženski butik v centru mesta. Tel. 370947 ali 00330/239804.

PRODAM avto Alfa 75, letnik '88. Tel. st. 228547.

PRODAM ape 50 furgon, letnik '93 v odličnem stanju. Tel. st. 212095.

OSMICO je odprl Ladi Rebuta, Repnic 2.

OSMICO je odprl Maksi Komar, Log 243. Toci belo, črno in vitovsko.

OSMICA je v Dolini pri Mariu Zerjalu. **OSMICO** imata odprto Magda in Slavko Skerlj, Zgonik 15/a.

OSMICA je odprta v Sablicih (Jamlje) v novi kleti pri Virgilu Radečicu.

OSMICO sta odprla v Slivnem Iztok in Bozena.

PRISPEVKI

V spomin na Milko Ban daruje Marija Cibic vd. Skamperle 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel. V isti namen darujeta Marija Praselj in hči Anita 30.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Dore Sedmak darujeta Marta in Davci 20.000 lir za MoPZ Vesna. V spomin na našo soletnico Doro Sedmak - Luxa darujejo Francko T., Francko S., Viktorja, Gizela, Nandi, Milko, Mirko, Nino B., Nino K., Zofi, Karleto, Irene T., Irene S., Marica, Nada, Ziva, Pavla, Zofka, Anica, Dragica in Vera 110.000 za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Krizu in 100.000 lir za MPZ Vesna.

23.6.1989 23.6.1995

Ljubo Grilanc

Cas mine, bolečina ostane.

Z ljubeznijo spominjamo se nate.

Svojci

Ob izgubi drage mame izreka Rudiju in svojcem iskreno sozalne

Sekcija DSL-Z.Kralj - Trebce-Padrice - Gropada

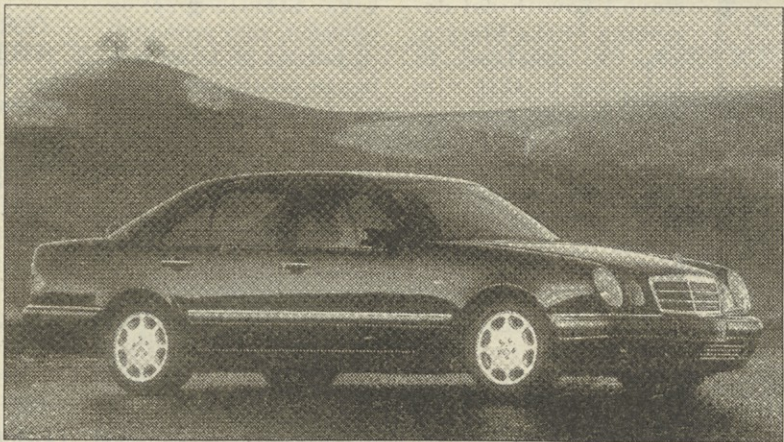
Ob izgubi drage mame izreka Suberju in svojcem iskreno sozalne

SK Brdina

Svojemu članu Radotu Suberju in svojcem izreka globoko sozalne ob izgubi drage mame

Odbor SK Brdina

Novi Razred E. Glej udobnost z novimi očmi.

Spoznaj ga pri Flli. Nacimben. V različicah Classic, Elegance in Avantgarde.

Organizacija Mercedes - Benz

F.LLI NASCIMBEN

Ulica Nereo Martinelli, 10 - Milje (TS) - Tel. 040/232277

OBVESTILO UPORABNIKOM

V zvezi s poračuni za porabljeno energino, ki so vključeni v račune od aprila dalje in so pravkar v razdeljevanju

obveščamo,

da smo v dogovoru s Sindikalnimi organizacijami in Organizacijo za zaščito potrošnikov vpeljali posebno telefonsko službo za uporabnike, ki imajo namen odplačevati na obroke.

Služba je na voljo vsem uporabnikom, ki to želijo, pogoj pa je, da imajo poravnane predhodne račune. Poklicati je treba telefonsko številko

7793-210

vsak delavnik od 13.40 do 16.30 (razen sobote).

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 28. MAJA DO 23. SEPTEMBRA 1995

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE ODHODI PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)	7.59	(E)	Mestre (6.04), Portogruaro (6.49), Tržič (7.36)
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), Benetke (7.47)	8.53	(E)	Mestre (7.07), Portogruaro (7.49), Tržič (8.30)
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), Benetke (8.15)	10.05	(E)	Benetke (8.00), Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.42)
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34). Op.: ukinjeno ob praznikih	10.42	(IR)	Benetke (8.35), Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.19)
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), Benetke (9.18)	11.42	(IC)	Benetke (9.35), Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.19)
7.50	(IC)	TERGESTE - Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), Benetke (9.46)	13.42	(IR)	Benetke (11.35), Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.19)
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), Benetke (10.20)	14.12	(D)	Benetke (12.09), Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.49)
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), Benetke (12.20)	15.42	(IR)	Benetke (13.35), Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.19)
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), Mestre (13.42), Rim Termini	16.04	(IC)	Mestre (14.23), Portogruaro (15.02), Tržič (15.41)
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), Benetke (14.20)	16.25	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.02)
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), Benetke (15.17)	17.42	(IR)	Benetke (15.35), Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.19)
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), Benetke (16.20)	18.50	(D)	ukinjen od 31.7. do 27. 8.
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), Benetke (17.16)			Benetke (16.21), Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.23)
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), Benetke (17.46)	18.57	(D)	Benetke (16.55), Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.34)
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), Benetke (18.20)	19.37	(IR)	Benetke (17.29), Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.14)
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), Benetke (19.18)	20.00	(IC)	Benetke (18.02), Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.37)
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), Benetke (19.58)	20.55	(R)	Benetke (18.22), Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.32)
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), Benetke (20.20)	21.42	(IR)	Benetke (19.35), Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.19)
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), Benetke (21.15)	22.00	(IC)	Benetke (20.02), Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.37)
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), Mestre (22.14), Zeneva	23.42	(E)	Benetke (21.35), Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.19)
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08), Benetke (23.21)	0.42	(IR)	Benetke (22.35), Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.19)
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), Mestre (0.04), Rim Termini	1.42	(IR)	Benetke (23.35), Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.19)
			2.35	(D)	Benetke (0.20), Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.12)

Proga TRST-VIDEM ODHODI PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), Videm (6.39) (ukinjen ob praznikih)	6.46	(R)	Videm (5.21), Gorica (5.54), Tržič (6.17) (ukinjen ob praznikih)
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), Videm (7.20)	7.29	(R)	Videm (6.05), Gorica (6.38), Tržič (7.01), (ukinjen od 31.7. do 26.8.)
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), Videm (7.37) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	7.51	(D)	Videm (6.44), Gorica (7.08), Tržič (7.27)
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), Videm (8.12) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	8.33	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.38), Tržič (8.02), (ukinjen ob praznikih)
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), Videm (8.27)	8.40	(D)	Videm (7.36) preko Palmanove in Cervinjana v Tržič (8.16), (ukinjen ob praznikih)
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), Videm (9.47)	9.14	(R)	Videm (7.52), Gorica (8.27), Tržič (8.48), (ukinjen ob praznikih)
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), Videm (10.27)	9.56	(IR)	Videm (8.49), Gorica (9.13), Tržič (9.32)
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), Videm (12.27)	10.52	(R)	Videm (9.36), Gorica (10.00), Tržič (10.24)
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), Videm (13.03) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	12.33	(R)	Videm (11.26), Gorica (11.50), Tržič (12.09)
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), Videm (13.33)	14.04	(R)	Videm (12.36), Gorica (13.12), Tržič (13.35)
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), Videm (13.54) (ukinjen ob delavnikih)	14.33	(IR)	Videm (13.26), Gorica (13.50), Tržič (14.09)
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), Videm (14.27)	15.18	(R)	Videm (13.50), Gorica (14.26), Tržič (14.49), (ukinjen ob praznikih)
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), Videm (14.55) (ukinjen ob praznikih)	15.53	(R)	Videm (14.30), Gorica (15.04), Tržič (15.25)
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.33) (ukinjen ob praznikih)	16.33	(IR)	Videm (15.26), Gorica (15.50), Tržič (16.09)
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), Videm (15.58)	18.18	(R)	Videm (16.50), Gorica (17.26), Tržič (17.49), (ukinjen ob delavnikih)
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), Videm (16.27)	18.26	(R)	Videm (17.04), Gorica (17.37), Tržič (17.58), (ukinjen ob praznikih)
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), Videm (17.36) (ukinjen ob praznikih in od 31.7. do 27.8.)	18.33	(IR)	Videm (17.26), Gorica (17.50), Tržič (18.09)
16.56	(R)	Tržič (17.23), Gorica (17.47), Videm (18.20) (ukinjen ob praznikih in od 31.7. do 27.8.)	19.20	(R)	Videm (17.52), Gorica (18.28), Tržič (18.51), (ukinjen ob praznikih)
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), Videm (18.27)	19.44	(D)	Videm (18.31), Gorica (18.58), Tržič (19.20)
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), Videm (19.08)	20.22	(D)	Videm (18.59), Gorica (19.33), Tržič (19.55), (ukinjen ob praznikih)
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Cervinjana in Palmanove v Videm (18.54). (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	20.33	(IR)	Videm (19.26), Gorica (19.50), Tržič (20.09)
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), Videm (19.35) (ukinjen ob praznikih)	21.15	(R)	Videm (19.53), Gorica (20.26), Tržič (20.47)
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), Videm (20.01)	22.33	(IR)	Videm (21.26), Gorica (21.50), Tržič (22.09)
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), Videm (20.27)	0.52	(IR)	Videm (23.26), Gorica (0.02), Tržič (0.25)
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), Videm (21.24)			
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), Videm (22.27)			
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), Videm (0.33)			

Proga TRST-OPČINE ODHODI PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
9.13	(E)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) Opčine (10.05), Sežana (10.34), Ljubljana (12.35), Zagreb (14.52)	6.52	(E)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40)
12.02	(IC)	DRAVA - Opčine (12.49), Sežana (13.13), Ljubljana (14.55), Budimpešta (22.42)	10.58	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.05), Sežana (10.05), Opčine (10.14)
17.57	(IC)	KRAS - Opčine (18.40), Sežana (19.03), Ljubljana (20.45), Zagreb (22.58)	16.57	(IC)	DRAVA - Budimpešta (6.20), Ljubljana (14.10), Sežana (16.01), Opčine (16.10)
0.02	(E)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Opčine (0.50), Sežana (1.19), Ljubljana (3.15), Zagreb (5.32), Budimpešta (11.58)	19.51	(E)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54)

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

OBČNI ZBOR KRVODAJALCEV V SOVODNJAH

Pozornost predvsem vzgoji in informiranju

Pripravili so niz dobro obiskanih predavanj Sodelovanje s šolo Peter Butkovič-Domen

Člani društva krvodajalcev v Sovodnjah - ustanovljeno je bilo, kakor znano, leta 1977 - so se v sredo zbrali na 6. rednem občnem zboru, kjer so predstavili dejavnost društva, nacrte in tudi izvolili novi odbor, kjer so dolžnosti v znatni meri prevzeli mlajši člani. S posebnim zadovoljstvom so na skupščini, ki je potekala v Kulturnem domu v Sovodnjah, kjer sta glavni poročili imela predsednik Cernic Branko in tajnica Marinka Batič, naglasili dejstvo, da so prav v zadnjem času pridobili devetindvajset novih mladih krvodajalcev. Pomladitev je torej nad vse dobrodošla, saj pomeni jamstvo, da se bo dragocena dejavnost društva nadaljevala in obnavljala.

V stireletnem mandatu (občni zbor namreč v zadnjem obdobju poteka v stireletnem zaporedju) so največ pozornosti namenjali vzgoji

in izobraževanju predvsem s področja zdravstva, zbiranju materialne pomoči za begunce iz nekdanje Jugoslavije, pa tudi ohranjanju in utrjevanju prijateljskih stikov s sordnimi društvi v Sloveniji. Tako so priredili niz dobro obiskanih večerov za mlade, izredno zanimanje pa je bilo za predavanje o zgodnjem ugotavljanju in zdravljenju rakastih obolenj pri ženskah, ki so ga priredili v začetku letošnjega leta in kjer so zbrali tudi cedno vsoto in jo namenili v humanitarne namene. "Stopili smo tudi v solo" je povedala tajnica društva Marinka Batič. V okviru večletnega načrta seznanjanja s stvarnostjo v občini, se je društvo krvodajalcev predstavilo učencem osnovne šole Peter Butkovič. Krvodajalstvu so na soli namenili se posebno pozornost. Rezultat tega je bil likovni in literarni natečaj. Izdelke so raz-

stavili na občnem zboru. Udeležence občnega zbora, je poleg predstavnikov skoraj vseh kulturnih in sportnih društev, ki delujejo v občini, pozdravil tudi župan Igor Petejan.

Novo vodstvo društva sestavljajo: Marinka Batič, Ana Benedetic, Ivo Boskin, Ljubica Butkovič, Branko Cernic, Vesna Cescutti, Loredana Cibini, Mirijam Devetak, Marino Dottori, Igor Florenin, Jozef Florenin, Oskar Juren, Guido Kovic, Sebastiano Menis, Stefan Tommasi, Srečko Tomsic. V nadzorni odbor so bili izvoljeni Benjamin Cernic, Remo devetak in Andrej Kovic, v razsodišče pa Marjan Markežič, Marijo Cernic in Dario Nanut. Člane iz Standreza predstavljaja Paolo Brains in Marta Bratuž. Predsednika bodo izvolili na prvi seji, kjer bodo tudi porazdelili razne pristojnosti. (Na sliki - foto Studio Reportage - z občnega zbora).

PIREDITVE

SKPD FRANCISEK BORGIIA SEDEJ v Steverjanu vabi na 25. FESTIVAL Med borovci v Steverjanu z naslednjim sporedom: sobota, 24. junija, ob 20.30: otvoritev festivala, odprtje razstave likovnih del domačina Mirka Maraza, odprtje razstave in pokušnje briskih vin; sledil bo ples z ansamblom Mak in pevcem Edvinom Fliserjem. Nedelja, 25. junija, ob 20.30: ples z ansamblom Alpski Kvintet. Deloval bo dobro založen buffet.

KD RUPA PEC in OBČINA SOVODNJE vabita na 14. občinski praznik v Rupi. Program: danes, petek, 23. junija, 20.00 - tekmovali v briskoli z bogatimi nagradami; sobota, 24. junija, v Kulturnem domu v Sovodnjah, ob 19. uri: slavnostna seja z govorom župana, nastopom zbora Tabor z Opčin, recitalom društva Rupa-Pec, podeljevanjem priznanj in nagrajevanjem najboljših vin; ob 20. uri v Rupi: ples z ansamblom Zvezde.

OBVESTILA

DRUŠTVO TERRA prireja v nedeljo, 25. t.m. naravoslovni izlet na Sabotin s slovenske strani. Zbirališče ob 9. uri na parkirišču pri Rdeči hiši, odhod ob 9.15. Kosilo iz nahrbtnika. Stevilo mest je omejeno, zato prireditelj priporoča interesentom naj se predhodno javijo in sicer po telefonu 32273.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV in KRUT vabita upokojence z Goriskega v Poletni center v Gradezu. Deloval bo od 24. julija do 4. avgusta. Udeleženci se bodo vsak dan vozili z avtobusom v Gradez in nazaj. Zagotovljena plaza, senčnik, kosilo, vaditelj za vodno telovadbo. Interesenti naj se v sredo, 28. t.m. zglasijo na sedežu društva upokojencev.

TABORNIKI RMV obvesčajo, da bo dvodnevni tabor jutri, v soboto, 24. in v nedeljo 25. junija na Vrhu pri Sovodnjah. Zbirališče bo ob 10. uri pred spomenikom v Doberdolu.

IZLETI

SPD Gorica priredi v nedeljo, 25. t.m. izlet na Ojstrnik. Odhod s Travnika ob 7. uri, prevoz z lastnimi sredstvi.

KINO

GORICA VITTORIA 20.00-22.00 »Un'avventura terribilmente complicata«. Igra H. Grant. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.00-19.30-22.00 »Pulp fiction« J. Travolta in U. Thurman. Enotna cena vstopnice: 7.000 lir.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI D'UDINE, Trg sv. Franciska 4, tel. 530124 DEŽURNA LEKARNA V TRZICU RIMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701

POGREBI

Danes, ob 11. uri, Maria Marcola, iz mrliške veže glavnega pokopališča.

JAMLJE / SOCIALNI CENTER

Predstavili okvirni načrt

V nekaj mesecih bo izdelan tudi dokončni izvršilni načrt

V petek je bilo v Jamljah javno srečanje na katerem je zupan dr. Mario Lavrencić predstavil vaski skupnosti okvirni načrt za socialni center, ki ga bodo zgradili na parceli nekdanje sole. Srečanja so se udeležili predstavniki sportnega in kulturnega društva Kremenjak, člani komisije za juserska zemljišča, člani sekcije VZPI-ANPI, občinski svetovalci in odborniki (novi in prejšnji) in arhitekt Michele Poletto, ki je osnutek načrta izdelal. Zupan Lavrencić je opisal sicer precej dolgotrajen in zapleten postopek načrtovanja in izrazil zadovoljstvo, da je vendarle prislo do konkretizacije dolgo prisotnih želja krajanov. Načrt od petih predstavljenih, najbolj upošteva smernice občinske uprave in članov komisije za juserska zemljišča.

Spregovoril je tudi arhitekt Michele Poletto, ki je na kratko obrazložil načrt s tehničnega vidika. Lahko povemo, da so odločili, da oder ni potreben (in ga torej ne bno do gradili) in tako pridobijo na velikosti dvorane. Po vsej verjetnosti, če ne bo prevelikih ovir, bo pod dvorano uresničena klet-skladisce.

Predsednik društva Kremenjak Silvan Semoč nam je povedal, da je jameljska skupnost zadovoljna z načrtom in upa, da bo v doglednem času le prisla do primeren prostorov za kulturno in drugo dejavnost v kraju. V splošnem so se krajanje strinjali s tem kar

je bilo prikazano, čeprav so bile tu pa tam vprašanja in pripombe. Mimo gradbenih del bo treba primerno urediti, oziroma opremiti tudi parcelo, kjer stoji nekdanja sola. Tako bo treba zapolniti krasko dolino pred solo, sicer ne bo mogoče urediti vhoda do prostorov. V okviru regulacijskega načrta je že predvidena resitev tudi te zapreke.

Zupan Lavrencić, je povedal, da si bodo na Občini prizadevali, da bi dokončni in izvršilni načrt izdelali in odobrili v nekaj mesecih. V najboljšem primeru bi dela oddali v zakup že do konca leta. Finančna sredstva za gradnjo objekta so namreč zagotovljena. (MJ)

DRUGI NASTOP GOJENCEV ŠOLE E. KOMEL

V prvem delu otroški zbori v zaključnem pa godalni orkester

Predstavili prve podatke o plinskem terminalu

Pred nekaj meseci smo poročali o možnosti, da bi v Trziču, na območju industrijske cone, oziroma pristanišča, zgradili plinski terminal. Z gospodarskega vidika in z vidika zaposlovanja bi bila taka nalozba zelo pomembna, čeprav obstaja vrsta vprašanj, ki jih bo treba predhodno razrešiti, tako glede varstva okolja, varnosti, usklajevanja z obstoječimi načrti gospodarskega in turističnega ravoja itd. Končno odločitev naj bi sprejeli sele potem, ko bodo znani zaključki obsežne studije o vseh pozitivnih in negativnih posledicah, ki bi jih gradnja in delovanje takega objekta pomenilo za Trzič in tudi širše območje. Za studijo bo poskrbela Fundacija E. Mattei, ki deluje v okviru ENI-ja.

Pravzaprav je treba zapisati, da so prvi del studije že izdelali in v sredo tudi predstavili na srečanju s trziškim zupanom Persijem ter predstavniki gospodarskih združenj in organizacij. Srečanja sta se udeležila tudi poverjeni upravitelj družbe SNAM (ki bi plinski terminal gradila) Meomartini in generalni ravnatelj inz. Baudino. Na srečanju so predstavili osnovne tehnične podatke o načrtovanem objektu ter analizo ekonomskih, socialnih in ekoloških vidikov.

Predstavniki družbe SNAM je izrazil pripravljenost, da bi v Trziču odprli poseben urad za informiranje in sodelovanje, ki bi bil na razpolago gospodarskim operaterjem med samo gradnjo objekta in tudi kasneje, ko bi terminal že izročili namenu. Izgradnja objekta bi trajala nekaj let.

Gojenci glasbenega centra Emil Komel so s koncertom v sredo zvečer, v Kulturnem domu, sklenili solsko leto 1994/95. Medtem ko je bil na prvem zaključnem koncertu, prejšnjo soboto, v komorni dvorani Katoliškega doma poudarek na solističnih nastopih, so v sredo nastopile v glavnem številčnejše skupine izvajalcev. Tako smo že v prvem delu prisluhnili kar trem otroškim zborom, iz Gorice, Plesivega in Doberdoba, ki so ob koncu zapele, pod vodstvom Vladimirja Cadeza, Pesem primorske mladine.

V drugem sklopu večera so nastopili mladi violiniisti, učenci osnovnih sol Oton Zupancič in Josip Abram, ki jih vodi Igor Kuret. Občinstvu so se zatem predstavili solisti na posameznih instrumentih: Matija Faganel (oboa), Peter Gus (violina) in Aleksandra Pavlovič (klavir), ki so v solskem letu na različnih tekmovanjih dosegli lepa priznanja. V drugem delu koncerta smo prisluhnili sopranistki Mirjam Pahor, ki je ob violinski in klavirski spremljavi zapela arijo iz Mozartove opere Kralj pastir, zatem pa, v izvedbi komornega ansambla, se Telemannovemu kvartetu v G-duru. Prvi del koncerta je spremljala tudi projekcija diapozitivov.

Kot zadnji je nastopil solski orkester SCGV "E.Komel" z dirigentom Igorjem Kuretom ter izvedel šest slik P.I.Cajkovskega ter Mozartov Divertimento. Gojence so za zaključna nastopa pripravili profesorji Jurij Kriznič in Igor Kuret (violina); Vinko Popit in Peter Filipčič (violoncelo); Andreja Konjedič (oboa); Daniela Brussolo (flavta); Crtomir Nanut (trobenta); Stojan Ristovski (klarinet); Helena Plesničar (cembalo); Sijavus Gadžijev (klavir) in Franka Zgavec (solopetje). Za klavirsko spremljavo so poskrbele Andreja Konjedič, Valentina Pavio in Michela De Castro.

Na sliki - nastop na zaključnem koncertu v Kulturnem domu.

NOVICE

Rajonski svet v Podtumu vabi na ekološko akcijo

Rajonski svet za Podturn in Sv. Ano prireja, v sodelovanju z goriskim združenjem Legambiente, v nedeljo, 25. junija ob 9. uri "Ekološki dan". Izvedli bodo akcijo čiščenja ul. Garzarolli. Zbirališče bo na trgu von Czoernig. Akcija se bo zaključila opoldne z družabnostjo v Centru v ul. Baiaumonti, ki jo prirejajo v sodelovanju s člani Coop Consumatori iz Gorice. V okviru iste pobude bodo v Centru Baiaumonti v soboto, 24. junija ob 11. uri otvorili fotografsko razstavo na temo "Onesnaženost okolja". Fotografija Tullio Marega in Antonio Mennella sta slike posnela na področju rajona.

Images do Brasil v nedeljo

Skupnost Arcobaleno obvešča, da so bili prisiljeni za danes zvečer napovedani koncert skupine Images do Brasil, preložiti na nedeljo. 25. t.m. Torej prireditve bo, vendar sele pojutrišnjem, ob 21. uri.

Jutri kresovanje društva Jadro

Društvo Jadro iz Ronk bo ponovilo pobudo, ki so jo priredili že lani. Jutri namreč prireja kresovanje in to pri kmečkem turizmu Altare nad Polacem, pri družini Samsa. Začetek kresovanja bo ob 20.30. Sledila bo družabnost.

Škoda zaradi neurja v Krminu

V Krminu se je včeraj popoldne, med krajšo nevihto, pripetila neobčajna nezgoda, ki na srečo ni terjala žrtv, pač pa je nastala precejšnja gmotna škoda. Zaradi močnih sunkov vetra in po vsej verjetnosti tudi zato ker ni bila primerno primerno pritrjena na stavbo, se je prevrnila železna konstrukcija na procelju nekdanjega gledališča, ki ga obnavljajo. Železne cevi in opazi so padli na parkirane avtomobile.

Obvestilo za vinogradnike

Opazovalnica za bolezni rastlin in konzorcij za zaščito pososkih vin svetujeta vinogradnikom, da jutri poskropijo nasade proti peronospori in oidiju. Svetujejo uporabo dimetomorfa z dodatkom bakra in to v najvišjih na nalepki navedenih dozah. Proti oidiju svetujejo uporabo v vodi topljivega zvepla, v najvišji na nalepki navedeni dozi.

Drevi Poletni Pajk's show

Poletni Pajk's show bo drevi, ob 20.45 obiskal Brda, točneje dvorano na Bukovju, ki je v neposredni bližini zadrzne vinske kleti, kar v Brdih ni pomembno. Preko odličnih zvez, ki jih imamo, smo zvedeli, da je bilo zanimanje za kabaretni večer, kjer bosta nastopila tudi Sergij Verč in Boris Kobal, udeleženci pa bodo zvedeli vso resnico o Kmečki banki, političnih in drugih zdražah itd, izredno in da bodo zamudniki težko našli prosto mesto (mimogrede - vstop je, oziroma bo mogoč samo z vabilom). Zagotavljamo, da bomo s prireditve podrobno in skrbno poročali.

KD RUPA PEČ in Občina Sovodnje ob Soči

vabita na

14. Občinski praznik v Rupi

Sobota, 24. junija

V kulturnem domu v Sovodnjah ob 19. uri - **Slavnostna seja:** SLAVNOSTNI GOVOR ZUPANA
Nastop **zboru Tabor z Opčin**
Recital **društva Rupa - Peč**
Podeljevanje priznanj in NAGRAJEVANJE NAJBOLJSIH VIN.

V Rupi, ob 20. uri - **Ples z ansamblom ZVEZDE**

Delovali bodo dobro založeni kioski

KD Oton Zupancič - Štandrež

Pripreja vaski praznik

»Vržot 95«

PROGRAM:

23.06.1995 - 19.00 Odprtje kioskov
20.30 Briskola z bogatimi nagradami

24.06.1995 - 19.00 Odprtje kioskov
20.30 Ples z ansamblom »Lapos« - Nova Gorica

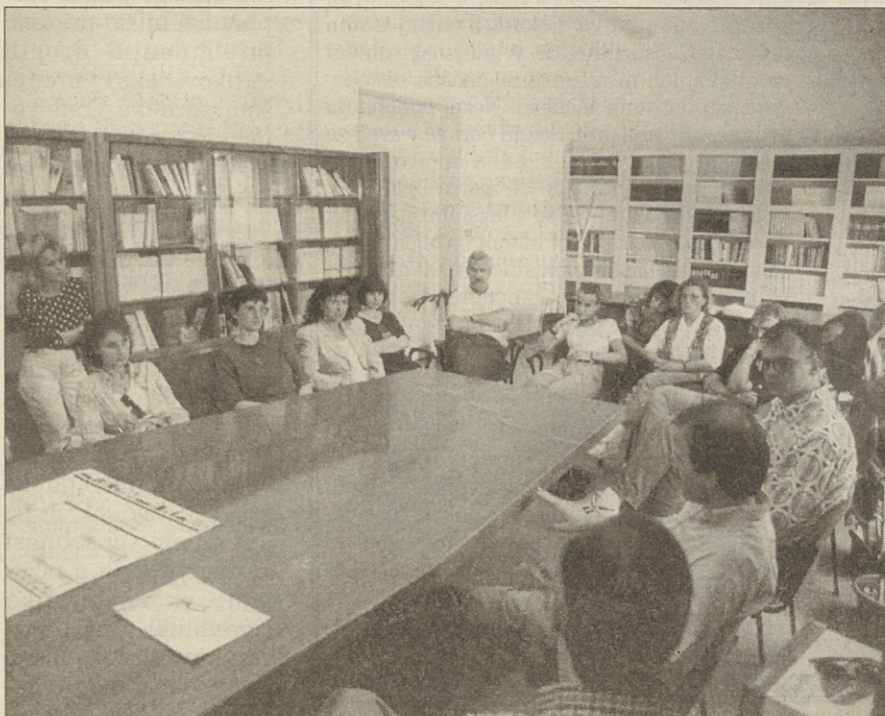
25.06.1995 - 15.00 Oroski ex tempore
19.00 Odprtje kioskov in kulturni program
20.30 Ples z ansamblom »Lapos« - Nova Gorica
Vaski praznik BO NA PLOŠČI KULTURNEGA DOMA ANDREJ BUDAL V ŠTANDREŽU.
Poskrbljeno bo za jedaco in pijaco!
Vsi toplo vabljeni!

ZANIMANJE ZA DELOVANJE CENTRA SERT IN KONZORCIJA CPAR

Na obisku skupina zdravnikov pshiterapevtov iz Ljubljane

Danes bodo obiskali nekaj zdravstvenih ustanov v Trstu

Na dvodnevni obisk je včeraj prispela skupina psihoterapevtov, slusateljev šole za psihoterapijo psihiatrične klinike v Ljubljani. Dopoldne so se seznanili z delom v centru SERT (Center za zdravljenje z alkoholom in drugimi drogami zasvojenih oseb), obiskali psihiatrični oddelek bolnišnice, popoldne pa se seznanili z dejavnostmi, ki jih na teritoriju opravlja konzorcij za rehabilitacijo CPAR s sedežem v Gradiscu. Goste iz Ljubljane, ki jih je spremljal dr. Mrevlje - obisk sodi v sicer ustaljeno prakso stikov in izmenjav med ustanovami, ki delujejo na področju umskega zdravstva - je sprejel dr. Bernard Spazzapan. Danes bodo obiskali nekaj ustanov v Trstu. (Foto Studio Reportage).

PISMA UREDNIŠTVU

Spominska plošča
9. korpusu
v Repentabru

Odvetnik Paolo Sardos Albertini si je drznil vabiti repentabskega župana Aleksija Križmana, da bi skupaj odstranila ploščo, ki spominja na kraj, odkoder so dne 28. aprila 1945 enote 30. divizije 9. korpusa krenile proti Trstu in ga nato osvobodile izpod nacifasističnega jarma. Spominsko obeležje naj bi bilo, po obrekovalnih ocenah odv. Sardosa Albertinija, celo predmet sodne preiskave.

Dejansko je nastop odv. Paola Sardosa Albertinija docela skregan z mednarodnopravnim in notranjepravnim redom.

9. korpus ima mednarodnopravni status redne vojske v protifasističnem zavezništvu. Njegova castna dolžnost je bila dokončno uničiti vso golazen, odgovorno za sežiganje ljudi v Rizarni pri. Sv. Ani. Vojaki in oficirji 9. korpusa pa imajo status častnih bojnikov tudi v okviru italijanske zakonodaje.

Sodelavci 9. korpusa pa so uvrščeni tudi med politične antifasistične preganjance. V tem oziru je pomembna razsodba st. 48553/80 Računskega dvora v Rimu (Corte dei Conti).

Po zakonu st. 261/67 državljan, ki so bili preganjani zaradi svoje protifasistične politične dejavnosti in so zaradi tega utrpeli zmanjšanje delovne zmoglosti za najmanj 30 %, imajo pravico do prejemanja takojmenovane »dosmrtno rente zaradi zaslug« »assegno vitalizio di benemerenza«).

Pravica do odškodnine pripada antifasističnim političnim preganjancem, ki so utrpeli »nasilja ali krutosti izvršena v Italiji in v tujini s strani državnih uslužbencev, pripadnikov vojskih ali polvojaskih fasističnih formacij ali pripadnikov fasistične stranke«.

Mladoletno dekle Sonja Amf iz Sezane je sodelovalo s partizani pred in po razpadu Italije. Večkrat so jo priprli. Mucili so jo tako strahovito, da so ji povzročili 75 % invalidnost. Pri mučenju se je posebno odlikoval zloglasni Collotti.

Pristojna Komisija pri predsedstvu Ministrstva pa je zavrnila prošnje Sonje Amf po priznanju statusa protifasistične politične preganjanke, čes da so jo »zaprlji, ker je pomagala "slovanskim partizanom" na področju Krasa za časa vojne in pred 8.9. 1943 («è stata arrestata per aver dato assistenza a partigiani slavi operanti nella zona del Carso durante il periodo bellico e prima

dell'8.9.1943«). To pa naj ni bilo »politično antifasistično delovanje«, ki ga predvideva zakon.

Proti temu sklepu je Sonja Amf vložila pritožbo na Računski dvor v Rimu.

Tudi v postopku pred Računskim dvorom je javni tožilec osporaval pravico mlade partizanske sodelavke z očitkom, da je pomagala »slovanskim« partizanom na Krasu za časa vojne. Glede mučenja in preganjanja v zaporu, pa naj bi slo »za navadne preventivne policijske posege v dobi fasizma, ki so bili celo številnejši v obmejnih krajih in v odnosu do pripadnikov drugačne etnične rase« («La detenzione è da riportarsi a quelle normali operazioni di polizia preventiva frequentemente disposte durante il regime fascista e che anche più numerose erano in zone di confine e nei confronti di cittadini appartenenti a razza etnica diversa«).

Toda Računski dvor pa je v navedeni razsodbi st. 48553/80 razsodil docela drugače.

»Sodelavati s partizanskimi enotami na Krasu - pise v sodbi - je dejansko pomenilo opravljanje politično dejavnost proti fasizmu na najbolj očitni način. Zakonodajalec prav gotovo ni hotel izključiti od ugodnosti prav tiste, ki so dejansko nastopili proti fasistični diktaturi z orožjem v roki. Oborožena protifasistična vstaja, sodelovanje-pomoč oboroženim partizanskim enotam, predstavlja največji napor v političnem protifasističnem delovanju.« («Collaborare attivamente con le formazioni partigiane armate nel Carso significava in effetti svolgere un'attività politica contro la dittatura fascista in maniera più evidente. Il legislatore non ha certamente voluto escludere dai benefici proprio coloro che si sono resi attivi contro la dittatura fascista impugnando le armi. L'insurrezione armata antifascista ovvero la collaborazione-assistenza con le formazioni armate partigiane, rappresenta il massimo sforzo di attività politica antifascista«).

Računski dvor poudarja, da so bili »partizani, ki so tedaj delovali na trzaskem Krasu, italijanski državljani italijanskega ali slovenskega jezika in da je pridevnik "slovanski", ki ga uporablja javni tožilec, neustrezen in nepravilen, tako da je treba odkloniti njegov poskus, da bi označil protifasistično delovanje pritožnice kot protidržavno.« («I partigiani all'epoca operanti nel Carso triestino erano tutti cittadini italiani di lingua italiana o slovena

e l'aggettivo "slavo" usato dal Procuratore Generale è, pertanto, arbitrario ed improprio, cosicché il tentativo del medesimo di colorare in termini antinazionali l'attività antifascista dalla ricorrente svolta è da disattendere«).

Razsodba Računskega dvora potrjuje veličino primorskega protifasističnega odpornistva, ki je doseglo višek svoje slave prav v 9. Korpusu.

Bogdan Berdon

O kulturnem
življenju
v Škednju

15. t.m. sem sledila, po slovenski televiziji, ponovitvi oddaje »Kam vodijo stezice«, ki je sicer na programu RTV Koper. Govor je bil o asimilaciji in poitalijancenih priimkih. V oddajo je bil vključen razgovor koprške novinarke s starejšim Skedenjcem, ki je povedal, kako so domačini ziveli pred prvo svetovno vojno, v času fasizma, med drugo vojno in vse do danes. O današnjem času in življenju v Škednju je bil kritičen, saj je med drugim povedal, da je pri slovenskih masah navzoča le skupina 30 zensk. »Včasih gremo v društvo Grbec, ali pa v dom V. Ukmar, torej nimamo nič.« je se povedal.

S takšno razlago kulturnega življenja v Škednju, se seveda ne morem strinjati. Sem dolgoletna odbornica KD Ivan Grbec in tudi sicer navzoča na številnih naših prireditvah in se cutim zato upravičeno prizadeta in uzaljena ob izjavah omenjenega Skedenjca, saj mečejo v koš vsa prizadevanja in delo obeh društev, ki se trudita, da obdržita živo naso kulturo in nastrovarnost v tem predelu trzaskega predmestja. Zakaj se odgovorni za oddajo niso obrnili do naših ustanov, do ZSKD, da bi dobili res točne podatke o društvenem in kulturnem življenju v Škednju?

V imenu Skedenjcev, pa tudi članov domačih društev želim in upam, da so tisti, ki govorijo o nas in naši dejavnosti, o tej resnično obveščeni in da jo torej tudi dobro poznajo. V tem primeru bi bilo dovolj, da pogledajo v pisanje našega dnevnika in poročanje trzasko radijske postaje, da bi si lahko organizatorji oddaje, pa tudi vodstvo koprške televizijske postaje, napravili resnično sliko o življenju in delu Slovencev in njihovih društev in ustanov v Škednju.

S spoštovanjem

Roža Počkar

SKLAD MITJA ČUK

Kako naj se
pogovarjamo z otrokom

Kako se ljudje pravzaprav pogovarjamo z otroki in kako se z njimi igramo? Največkrat je odgovor spontan: »Kaj je treba o tem razmišljati, to znata početi prav vsaka mama in vsak oče.«

Raziskovanja s tega področja ugotavljajo, da ni tako.

Pri tem početju so vsekakor uspešnejši none in nonoti: zato ker so bolj potrpežljivi, zato ker imajo veliko izkušenj z otroki in predvsem zaradi tega, ker niso s prve roke odgovorni za te otroke - svoje vnuke. Zato so mirnejši, bolj sproščeni in razumevajoči.

Sicer pa se kaj rado zgodi, da so odrasli do otrok preveč vsiljivi. Na vsak način želijo obrniti otrokovo pozornost nase in to včasih do take mere, da so že smešni: posebej če se to dogaja na javnem mestu in uporabljajo odrasli pri opozarjanju nase najbolj neumne kretnje in grimase. Z otroki je namreč tako: če si želimo pridobiti njihovo naklonjenost, je najbolje, da se jim ne vsiljujemo; bodimo le pozorni na signale, ki nam jih oddajajo. Ti znaki nam govorijo o otrokovih potrebah. Če jih bomo razumeli, bo otrok zadovoljen, potesen in toliko bolj naklonjen in prijateljski do nas.

Imeti otroka pomeni, da nikakor ne moremo več misliti na to, da bi lahko brez kompromisov in prilagajanj delali vse, kar se nam zahoče. Predvsem si moramo bi-

ti na jasnem, da otrok ni pozoren le na osebe, ki so mu najbližje, marveč tudi na celotno okolje. Ko se bo torej znašel v tujem okolju, ki mu je nadvse zanimivo, in v katerem bo sleherna oseba in dogodek pritegnila njegovo pozornost, ne moremo od njega zahtevati, da bo »imel oči samo za nas«. Posebno v tujem okolju potrebuje otrok mir in dovolj časa na razpolago, da ga spozna in se vanj vživi. Nikoli ne smemo pozabiti, da so otroci samostojne, inteligentne in radovedne osebnosti. Posebej jih zanima vse novo, pa tudi o tem, kar so že spoznali, želijo poglobiti znanje, če je le dovolj zanimivo. Vsak dan lahko vidimo, kako na dolgo se majhni otroci zaposlujejo z ogledovanjem obrazov, posebno tistih, ki jih poznajo in jim zaupajo.

Zato je zelo pomembno, da se mama ukvarja z otrokom. Otrok naj ima priložnost ogledovati si njen obraz ko govori, ko molči, ko se smehlja ali tudi takrat, ko se jezi. Majhni otroci vedno najdejo v njem kako novo, zanimivo nijanso.

Pri tem ne gre le za nesmiselno igro - to otrokovo početje je polno vsebine, vsaka sprememba na maminem ali na očetovem obrazu je namreč tudi pomen-sko polna. Pravzaprav je tako opazovanje obraza svojih staršev za otroka pravi pomemben učni program, ki sicer zahteva veliko časa, vendar hkrati pušča zelo trajno sled.

Iz našega obraza se otroci učijo reakcij, (smeh, če smo zadovoljni; dvignjen nos, če nam nekaj smrdi; zmrdovalje, če nam kaj ni všeč) hkrati pa nas posnemajo. Raziskovalci s tega razvojnega področja trdijo, da otrok že zelo zgodaj posnema grimase staršev - denimo kazanje jezika - čeprav naj bi slo pri tem, po mnenju drugih strokovnjakov, predvsem za neke vrste refleks. Kasneje pa otrok resnično posnema to, kar mu je pri mimiki našega obraza najbolj všeč. Tisti, ki imajo majhne otroke to lahko preizkusijo. (Če bi ne uspelo, se ne pomeni, da je otrok neumen, marveč, da ga v tem času zanimajo bolj druge stvari). Take igrice z obrazno mimiko otroke zelo zabavajo, hkrati pa jim dajejo sposobnost kasneje pravilno razumeti skozi mimiko obraza tujih ljudi njihova prava čustva. Glede na to, da se med odra-

slimi veča tendenca agresivne reakcije na vse, kar nam rečejo drugi, (ker morda ne razumemo prav, kaj želijo od nas) potem bi taka vaja lahko služila v prihodnje za boljše medsebojne človeške odnose. Hkrati pa bi lahko rekli, da tisti odrasli, ki napadalno reagirajo, niso bili nikoli deležni prave domače govorice, ki bi se odvijala v njihovi otroški dobi dovolj v miru in za katero bi imeli na razpolago dovolj časa.

Domača govorica je koristna od vsega začetka. Otroci ni nikoli premajhen za to, da bi je bil deležen. Jasno je, da bo v začetku otrokova pozornost trajala le kratek čas, da se bo le za kratek hip koncentriral na komunikacijo s starši. Tudi zaradi tega, ker so dojenčki v prvem obdobju le krajši čas budni in če so že, jih zaposluje cela vrsta novosti. Če nam bodo torej otroci znali oddati neverbalni znak, da si želijo stika in sporočanja z nami, se mu odzovimo, hkrati pa naj nas ne preseneča, da bo njihov znak, ko bodo imeli igre zadosti, tudi dovolj jassen za to, da nehamo.

Mnogi odrasli se pogovarjajo z otroki na poseben način - v otroški govorici. Izvedenci so odkrili, da je tako moškimi kot ženskami pri pogovoru z otroki nekaj značilnosti skupnih. Najprej to, da dvignejo višino glasu. Z otroki govorijo zelo počasi in zelo razločno, uporabljajo veliko ljubkovalnih besed in veliko pomanjševalnic. Otroci pa seveda tak način govora zelo ljubijo, to se vidi po njihovih reakcijah smehu in zadovoljnih zvokih. Taka govorica, ki jo odrasli v odnosu do otrok poznajo po vsem svetu, je pravzaprav otrokom najljubša, imajo jo radi in jo potrebujejo, ker jim omogoča in olajša stik z odraslimi.

Po mnenju strokovnjakov je s tega vidika taka otroška govorica zelo pozitivna. Sve-tujejo pa, da jo uporabljamo le v nekaterih situacijah - recimo, ko otroka animiramo za igro, ko ga zjutraj pozdravimo ob prebujanju, ali ko ga tolažimo. Pri drugih opravilih: pri jedi, kopanju in podobnem pa je dobro, če z otrokom govorimo normalno, tako kakor se pogovarjamo med odraslimi. To mu daje, po mnenju nekaterih psihologov, pozitivno prepričanje, da ga jemljemo resno.

Jelka Cvelbar

Zastopstvo manjšin v dežel-nem svetu
avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine
Stališča strank: SSK (7)

Zgled Republike Slovenije odpira med drugim vprašanje, ali naj ne bi tudi Slovencem v Italiji poleg pravice do udeležbe na ločenih manjšinskih volitvah priznali se pravico do udeležbe na splošnih volitvah, se pravi dvojni glas.

Vse tri gori nakazuje možnosti so stvarne in dokazujejo, da zajamčena zastopnost ne predpostavlja popisa ali preštevanja manjšine. Vsaka izmed njih dopusca več konkretnih rešitev. Slovenska skupnost meni, da bi si Slovenci v Italiji morali zagotoviti rešitev, ki bi ob odklanjanju preštevanja 1. zajamčila minimalno prisotnost pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti v izvoljenih telesih in 2. da bi te izvoljene pripadnike slovenske manjšine Slovenci v Italiji dejansko lahko imeli za svoje merodajne predstavnike.

Vse to bi zagotovile rešitve tipa B, pa tudi (s kakim zadržkom) rešitve tipa C, medtem ko bi rešitve tipa A po svoji zazelenosti prisle v postev se le na tretjem mestu.

Seveda ni težko ugotoviti, da so rešitve vrste B in C nekoliko oddaljene od zdaj že ustaljenega volilnega obnašanja dela pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, ki se vključuje v vsedrjavne politične stranke. Toda znova naj poudarimo, da gre tu ravno za zagotovitev minimalne zastopnosti slovenske manjšine v izvoljenih telesih, kar ne izključuje dodatnega nastopanja in uveljavljanja slovenskih kandidatov na volitvah po rednih po-

stopkih. S tega vidika predstavlja seveda idealno rešitev manjšinska volilna zakonodaja v Republiki Sloveniji, kjer z ločenimi volitvami zagotovijo manjšinam minimalno zastopnost v izvoljenih telesih, poleg tega pa imajo manjšinski volilni upravičenci tudi pravico, da se udeležujejo splošnih volitev.

S polnopravnim
in ne z omejenim mandatom

Pravica narodnostnih manjšin do zajamčene zastopnosti po mnenju nekaterih gre tako daleč, da manjšine morajo biti na vsak način prisotne v izvoljenih telesih, pa čeprav s predstavniki z omejenimi pristojnostmi. Tako npr. nacrt za Evropsko karto etničnih skupnosti, ki sta ga pripravila evropska poslanca Franz Ludwig von Stauffenberg in Siegbert Alber, predvideva, da bi morali manjšinam, ki bi zaradi svoje malostevilnosti nikakor ne mogle izvoliti lastnih predstavnikov, priznati pravico, da imajo v izvoljenih telesih vsaj opazovalce s pravico do besede, pa čeprav brez pravice do glasovanja.

Po mnenju drugih je institut zajamčene zastopnosti že sam po sebi tak, da kdor na njegovi osnovi postane član kateregakoli izvoljenega telesa, ta nujno ima v njem omejen ali vezan mandat, in sicer vezanega prav na to, kar v njem zajamčeno zastopa. Konkretno, institut zajamčene zastopnosti naj bi Slovencem v Italiji res zagotavljal, da bi imeli predstavnike

v izvoljenih telesih, toda tem izvoljenim predstavnikom bi po drugi strani tudi preprečeval, da bi se ukvarjali s čim drugim, kot so vprašanja, ki neposredno zadevajo slovensko manjšino. Se več. Sprico dejstva, da italijanska pravna ureditev ne pozna taksnih omejenih ali vezanih mandatov, nekateri vidijo v tem dokaz per absurdum, da v italijanski pravni ureditvi sploh ni mogoča zajamčena zastopnost narodnostnih manjšin. Nekaj podobnega recimo zagovarja prof. Sergio Bartole v svoji že omenjeni ekspertizi za deželno upravo Furlanije-Julijske krajine z dne 21. marca 1995.

Slovenska skupnost se s taksnimi naziranj ne strinja in meni, da bi morali izvoljeni predstavniki slovenske manjšine vsekakor imeti polnopravne mandate, pa čeprav bi bili izvoljeni s kakim posebnim postopkom za zajamčenje njene zastopnosti v izvoljenih telesih. Da je zajamčena zastopnost v italijanskem pravnem redu združljiva s polnopravnim mandatom, dokazuje npr. že dejstvo, da ima Dolina Aosta, kot že omenjeno, po 57. členu ustave zajamčenega predstavnika v senatu, ki se po drugi strani nikakor ni dolžan ukvarjati zgolj z vprašanji, ki neposredno zadevajo njegovo deželo. Isto velja za člane bocenskega pokrajinskega sveta ladinske narodnosti, ki so bili izvoljeni s posebnim postopkom, ki ga določa deželni zakon TGP stev. 9 iz leta 1973.

(Se nadaljuje)

Padec politične napetosti blagodejno vpliva na trge

LIRA

PET	PON	TOR	SRE	ČET
1649,5	1645,5	1639,4	1636,7	1626,5

\$

DM

1173,6	1177,6	1177,0	1174,9	1174,8
--------	--------	--------	--------	--------

Jutri letni občni zbor zavarovalne družbe Generali

Letne skupščine delničarjev se bo udeležil tudi nekdanji dolgoletni predsednik in zdaj častni predsednik Generali Enrico Randone, ki je prav včeraj zapustil mesto v upravnem svetu zavarovalnice Alleanza iz grupe Generali. Na njegovo mesto je bil imenovan pooblaščen in upravitelj trzaskе matične družbe Gianfranco Gutty, predsednik Alfonso Desiata pa je delničarjem zavarovalnice postregel z ugodnimi rezultati lanskega poslovanja, o čemer priča čisti presežek v vrednosti 182, 4 milijarde lir.

RIM - Tehnika proračunskega ministristva mrzlično iščejo možnosti za krčenje državnih izdatkov, ki naj bi ga uzakonil prihodnji finančni zakon. Glavni inšpektor državnega računovodstva Luigi Pacifico je bil včeraj s proračunskim ministrom v senatu, kjer je natresel kar nekaj predlogov: klestili naj bi v javni upravi, pri krajevnih financah in v zdravstvu, prihranili pa naj ne bi niti ministristvom, ki bi jih lahko združili. Prihodnji manevar pa ne bi smel posesti na davčno področje, predvsem pa ne bi smel vplivati na letošnji proračun, ki je že konsolidiran. Anticipiranje finančnega zakona in sprennih zakonskih odlokov bo imelo mimo finančnega gotovo tudi politični pomen, je poudaril Pacifico, ki se ogreva tudi za že staro idejo o znižanju stevala ministristev.

»Podjetje Italija« se predstavlja Sloveniji z bogato razstavo Exhibitaly

A black and white photograph of a man in a suit standing behind a long, white-covered table in a modern interior. The table displays various decorative items, including vases and a lamp. The background features a ceiling with a grid of square light fixtures and a large, ornate chandelier.

• **ADRIA AIRWAYS**, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

AVSTRIJA

Vsak šesti za močnega voditelja

Anketa

DUNAJ - Skoraj vsak peti Avstrijec je za neko obliko avtoritarnega vodenja države, 15 odstotkov anketirancev si zeli celo »močnega voditelja« na celu države. To je rezultat objavljene ankete, ki jo je izvedel Institut za socialne vede na Dunaju.

Alarmantno, toda nobeno presenečenje, je podatek, da si »močnega voditelja« želijo predvsem člani in simpatizerji svobodnjakov Jörga Haiderja - kar 24 odstotkov. Večina Avstrijcev (78 odstotkov) pa se je izrekla za ohranitev sedanjega političnega sistema. (I. L.)

KOROŠKA / NEPRAVILNOSTI PRI OBRAČUNU STROŠKOV ZA GRADNJO KARAVANŠKE AVTOCESTE

Preiskovalni odbor tudi o Haiderjevi odgovornosti

Deželni zbor končal preiskavo - Nad 100 milijonov šilingov škoda?

CELOVEC - Skandal v zvezi z zaključnimi obračuni gradbenih del na 20 kilometrov dolgem odseku karavanske avtoceste med Beljakom in predorom skozi Karavanke je včeraj obravnaval tudi koroski deželni zbor.

Jörg Haider v središču kritik

Na pobudo socialdemokratov in ljudske stranke je deželni parlament sklenil ustanoviti preiskovalni odbor, ki naj bi razjasnil politično odgovornost, se posebej predstavnikov svobodnjakov na čelu z Jörgom Haiderjem.

SPÖ in ÖVP namreč poudarjata, da nosijo vso odgovornost svobodnjaki, saj so v letih gradnje avtocestnega odseka vodili resor za ceste, med drugim tudi Jörg Haider kot član, za nekaj časa pa celo kot predsednik koroske deželne vlade.

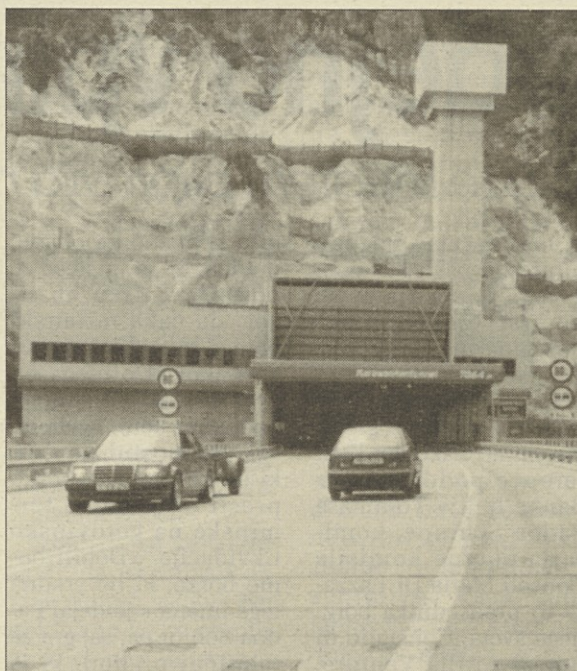
Predsednik kluba poslancev SPÖ v deželnem zboru Peter Ambrozy je dejal, da sumi, da je na deželni ravni prišlo tudi do množičnih ukrepov proti uradnikom, ki so se pred leti opozorili na ne-

pravilnosti pri obračunih. Poleg tega je deželni tajnik socialdemokratov Repar namignil, da obstaja upravičen sum, da gre pri morda tudi za posredno financiranje svobodnjake stranke, saj so gradbena podjetja, ki so opravljala dela na temu avtocestnemu odseku, v največjem obsegu (več stotih milijonov šilingov) oglašala v listu svobodnjakov.

Družba za gradnjo avtocest v Avstriji je maja odkrila, da sta najmanj dve podjetji v zaključnih obračunih zaračunali dela, ki jih sploh niso opravili, ali pa so uporabljali bistveno slabši material, kot pa so ga zaračunali.

Škoda naj bi po zadnjih podatkih preseгла 100 milijonov šilingov.

Ivan Lukan

Gradnja karavanske avtoceste s političnim ozadjem

KOROŠKA

Dolgovi za osem milijard šilingov

Obračun '94

IVAN LUKAN

CELOVEC - Koroski deželni zbor je včeraj obravnaval in - po vroči razpravi - tudi odobril obračun deželnega proračuna za leto 1994. Izdatki so dosegli skoraj 22 milijard šilingov, znatno pa je narasla zadolženost - s 6,5 milijarde šilingov konec leta 1993 na osem milijard šilingov konec leta 1994.

Socialdemokrati, kot najmočnejša politična sila v deželnem parlamentu, ter ljudska stranka sta obračun odobrila brez večjih pripomb, za svobodnjake pa je bilo nadaljnje naraščanje zadolžitve v deželnem proračunu povod za oster napad na finančnega referenta in deželnega glavarja Christofa Zernatta (ÖVP).

Ocitili so mu nesposobnost pri vodenju finančnega resorja ter trdili, da je zadolžitve dežele celo se visja.

Zernatto je očitke svobodnjakov zavrnil, glede finančne politike v letosnjem in v prihodnjih letih pa je dejal, da je deželni vladi že predložil srednjeročni načrt za postopno znižanje zadolžitve do leta 1999. Nova zadolžitve naj ne bi ne prekoracila milijarde šilingov.

NOVICI

OECD napoveduje Avstriji zmanjšano rast gospodarstva

DUNAJ - Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) Avstriji za tekoče leto napoveduje zmanjšano gospodarsko rast - in to kljub vse večjemu številu naročil tako domačega kot tudi tujega trga. Razlog za napovedani razvoj so predvsem restriktivni proračunski ukrepi, katere je sprejela zvezna vlada, da bi uresničila kriterije Evropske unije o zadolžitvi državnega proračuna, zapisane v maastrichtski pogodbi. Rast domačega brutoproizvoda bo po izračunu OECD letos znašal 2,75 odstotka, za leto 1996 pa mednarodna organizacija Avstriji napoveduje nadaljnji padec na 2,25 odstotka.

Umrli igralec in gledališki direktor Franz Stoß

DUNAJ - V 87. letu starosti je v kraju Attersee umrl eden najbolj znanih in priljubljenih gledaliških igralcev profesor Franz Stoß. Umetnik je bil izredno priljubljen tudi pri avstrijski televizijski publiki, saj je igral glavno vlogo v tv-nanizanki »Nasa družina«. Od leta 1951 do 1977 pa je vodil znano gledališče Josefstadt na Dunaju.

PO BOMBNIH ATENTATIH / PREISKAVA NE NAPREDUJE

Odgovorni pod pritiskom

Novi minister za notranje zadeve Caspar Einem (desno) z direktorjem za javno varnost Michaelom Siko

DUNAJ - V notranjem ministrstvu se je v zvezi z iskanjem storilcev najnovejših serije atentatov s pisemskimi bombami doslej javilo več kot 750 oseb »z informacijami o atentatih«, vendar pa policija bistvenega napredka se ni dosegla.

To so poudarili na notranjem ministrstvu, ki pa je prav zaradi neuspeha pri preiskavi vse bolj pod pritiskom javnosti. Tega se zaveda tudi notranji minister Caspar Einem, ki je napovedal okrepitev ukrepov pri iskanju storilcev, mediji pa poročajo, da naj bi do jeseni

prislo do zamenjave ne le na vrhu državne policije (Mastalier) temveč tudi na položaju direktorja za javno varnost (Sika).

Hkrati se nadaljuje razprava o t. i. »velikem prisluskovalnem napadu«, računalniški povezavi osebnih podatkov posameznika ter novo definicijo vloge glavne priče. Zeleni in Liberalni forum takšen poseg v temeljne pravice državljanov odločno zavračajo, o zakonu pa je svoje kritike povedal tudi predsednik državnega zbora, socialdemokrat Heinz Fischer. I. Lukan

I S T R A

Regionalizem, civilna družba in boj za oblast

GORAN MORAVCEK

REKA - Istrski demokratični zbor (IDS) Ivana Jakovčica - stranka, ki ima lokalno oblast na tem polotoku - se je znašla pred razcepom. Jakovčić vse teže kroti frakcije znotraj svoje stranke, čeprav se naprej zagotavlja, da so regionalisti najmočnejša stranka v Istri. Hud udarec mu je zadal član Sabora Denis Jelenković, ki je prestopil k vladajoči Hrvaški demokratični skupnosti (HDZ) Franja Tudmana. Po odhodu obeh članov Sabora, Ivana Heraka in enega od ustanoviteljev IDS Elia Martinčića, je zdaj ta storil se Jelenković, zato nekateri dvomijo, ali je Jakovčić sploh se sposoben voditi regionaliste. S strankarsko politiko so namreč nezadovoljni tudi drugi.

Odhod iz stranke je napovedala Loredana Bogliun-Debeljuh, istrska podzupanja, ki velja za strankinega »jastreba«, sprico njenih prizadevanj za tesnejše navezovanje Istre na Italijo. Njen sopro, ki je prav tako član Sabora, Dino Debeljuh, z Jakovčićem ni v najboljših odnosih; prav tako se sirijo govorice, da je tudi zupan Luciano Delbianco, za katerega trdijo, da je najbolj priljubljeni istrskih politik, v resnici »krt« v vrstah IDS, ki se skrivaj spogleduje s hadezejci. Kmalu bo jasno, koliko resnice je v teh govoricah. Nobenega dvoma ni,

da na Hrvaškem političnem prizorišču vre, odkar stranke opozicije vedo, da so se zacele priprave na volitve. Slisati je obtožbe, po katerih iz blagajne HDZ men- da odtekajo velike vsote, name- njene podkupovanju politikov iz opozicije. Zagrebški Globus, ki z vladajočo stranko ne ravna v ro- kavicah, ugotavlja, da so nekateri politiki iz opozicije za prestop v vrste HDZ prejeli tudi po 200.000 mark.

Tudmanovi pristasi so očitno začeli ofenzivo. Prizadevajo si, da bi si v Istri pridobili večjo na- klonjenost. Na zadnjih volitvah

je skoraj 90 odstotkov tukajšnjih volilcev glasovalo proti kandida- tom hrvaške vladajoče stranke, tako da se je Istra - poleg Krajine - spremenila v največji Tudma- nov notranji problem. Togi ha- dezejevski nacionalizem se je spopadel z istrsko a-nacionalno strpnostjo, zaradi česar so odno- si med Istro in Zagrebom vse slabši. Se bolj so se poslabšali po kongresu Istranov v Puli. Na kongres, ki je bil namenjen spravi Istranov, a je tukajšnje stranke dodobra sprl med seboj, tako da je Elio Martincić, ki zase trdi, da je zagrizeni regionalist - trenu- tno je član stranke neodvisnih demokratov Stipeta Mesića - ja- vno vprašal premiera Nikico Va- lentića, kaksne ukrepe načrtuje zoper nekatere organizatorje kongresa Istranov, ki so delovali proti interesom Hrvaške. Podo- bnih obtožb, zlasti na račun Ja- kovčica, ni malo, saj so mnogi prepričani, da je strankarski cilj IDS politična osamosvojitve

Istre, bodisi v smeri samostojne države bodisi zaradi priključitve k Italiji. Jakovčić tovrstne obto- zbe odločno zanika, čes da si jih v Zagrebu izmisljajo zato, da bi omajali priljubljenost njegove stranke.

Liberalci Dražena Budise, ki so bržkone najmočnejša hrvaška opozicijska stranka, si prizadeva- jo, da bi izrabili politična trenja v Istri in okrog nje ter zasedli pro- stor med IDS in HDZ. Budisa je sprejel v svoj program regionali- zem, in se zdaj zavzema za to, da bi tudi druge hrvaške regije, ne le Istra, dobile večjo samostoj- nost. Nasprotuje pa takšni politi- čni avtonomiji, kakršno za Istro zahteva Jakovčić. »Zagovarjamo stalise, da ni nobenega razloga za poseben administrativno-poli- tični status Istre znotraj Hrvaške. Pač pa morajo imeti status večje samouprave in večje samostojno- sti v odnosu do centralne oblasti vse hrvaške zupanije,« meni Dražen Budisa.

»To bitko bo mogoče izbojeva- ti samo v hrvaškem Saboru. V tem se razlikujemo od IDS. Li- beralci gledajo na Istro izključno znotraj Hrvaške, z enakopravnim statusom v primerjavi z drugimi hrvaškimi pokrajinami, kar pa ne pomeni, da bi morala biti ena- ka tudi politika za vse hrvaške regije,« zatrjuje Budisa. Za zasuk v smeri regionalizma je med li- beralci zaslužen Ivan Herak, biv- si ugledni član IDS, ki se je raz- sel z Jakovčićem, ker naj bi ta de- loval zoper hrvaške nacionalne interese. »Liberalci lahko iz Hr- vaske naredijo normalno državo, pri čemer morajo tudi odnosi med Istro in Zagrebom postati normalni,« meni Budisa, ki vidi v spopadu regionalistov in cen- tralnih državnih oblasti - prilo- žnost za svojo stranko. Vprašanje pa je, ali se mu bo posrečilo to priložnost tudi izrabiti, saj se je doslej nemalokrat pokazalo, da Istra s svojim »trdim« regionali- zmom ni ravno lahek plen.

MADŽARSKA

Javnost podpira približevanje EU

BUDIMPESTA - Rezul- tati javnomnenjske ankete agencije Telemedia, ki jih je v torek objavil budimpe- stanski casnik Magyar Hir- lap, kažejo, da večina Ma- džarov - 77 odstotkov - podpira madzarsko član- stvo v Evropski uniji, 57 odstotkov pa članstvo dr- zave v Natu. Članstvu v obeh organizacijah na- sprotuje 16 odstotkov vpra- sanih, nekaj pa jih na vprašani ni zeelo odgo- voriti. Madzarska vlada si je za eno najpomembnej- sih nalog zadala vključe- vanje v zahodnoevropske tokove, vendar cedalje gla- sneje poudarja, da so meri- la za članstvo v EU zelo stroga, sodelovanje pri oblikovanju evropske obrambe pa zelo drago. Tako kot članstvu drugih vzhodnoevropskih držav Rusija nasprotuje tudi ma- džarski priključitvi k Natu, saj bi tako imela Severno- atlantsko zvezo skoraj na svoji meji. (Reuter)

O B 20 - L E T N I C I U M E T N I K O V E S M R T I

Spomini glasbenice Pine Kalc na nepozabnega prijatelja iz mladih let Pier Paola Pasolinija

NEVA LUKES

V nasi deželi potekajo v tem času razne pobude za ovrednotenje spomina na priznanega pisatelja in vsestranskega umetnika Pier Paola Pasolinija, povezane z 20-letnico njegove smrti.

Slovenci spremljamo te pobude v spostovanju do velikega umetnika, pa se s posebnim občutkom, saj je bil Pasolini v svoji mladosti velik prijatelj Pine Kalc (na sliki v mladih letih) po rojstvu Openke, ki ni Pasolinija le poznala, temveč je bila več let njegova prijateljica. Kot Slovenka v Italiji je razumela njegovo ljubezen do Furlanov in furlanskega jezika, bila pa je tudi njegova mentorica za glasbo, saj mu je na osnovi svojega glasbenega znanja približala to vrsto umetnosti, predvsem ljubezen do Bacha.

Pina Kalc, ki sicer živi na Reki, a preživlja daljša obdobja pri svoji sestri Luciji Hrovatin na Opcinah - torej v svojem rojstnem kraju - je spoznala Pasolinija v letih od 1941-1945, se pravi v času druge svetovne vojne. Po poklicu je bila violinistka v opernem orkestru v Mariboru, kjer je tudi poučevala violino. Ko so Nemci zasedli Maribor, se je zatekla k sestri Luciji, ki je morala, z možem Serafom, prizanim farmacevtom, zapustiti rodne Opcine in se zateci v Casarso, kjer je živel Pasolini s svojim bratom Guidom in materjo.

Pina in Pier Paolo sta kmalu postala prijatelja. Pier Paolo je namreč studiral violino in nekaj let starejša Pina mu je postala nekakšna učiteljica, torej posrednica med glasbo in Pasolinijevo umetniško ustvarjalnostjo.

»Bila sem neke vrste njegova učiteljica, čeprav pri najinih srečanjih ni slo za lekcije v pravem pomenu besede, temveč za medsebojne izmenjave mnenj in občutkov do glasbe, do razumevanja posameznih glasbenikov. Večkrat sva zaigrala kaksno skladbo v duetu. Rad je igral, a se bolj rad je imel, da sem mu zaigrala Bacha. Lahko rečem, da je prav preko mene vzljubil Bacha, ki mi je bil med vsemi skladatelji vedno najbolj pri srcu. Da je Bacha resnično razumel in vzljubil, sta dokaz njegova dva eseja, »Studij o Bachovem slogu« in »Il Siciliano«, ki ju se

danes hranim v njegovem rokopisu. In tudi njegovi kasnejši filmi so bili obogateni z Bachovo glasbo, kar pomeni, da je ostala v njem ljubezen do tega umetnika.«

Pino in Pier Paola pa ni v tistem obdobju povezovala le glasba, temveč tudi ljubezen do petja, do furlansčine in do raznih s tem povezanih pobud. Tako je Pina, prav v povezavi s Pasolinijem, vodila v Casarsi mladinski pevski zbor, ki je uspešno nastopal s starimi furlanskimi ljudskimi pesmimi v raznih krajih Furlanije, bila pa je tudi v vodstvu glasbenega oddelka kulturnega društva »Academiuta di lenga furlana«, ki ga je ustanovil Pasolini. Sodelovala je se pri urejanju revije »Il Stroligut«, ki je tudi nastala na pobudo Pasolinija, preko katere je želel uveljavljati in siriti furlansko kulturo.

»Mislim, da sva si postala tako dobra prijatelja prav zaradi tega, ker je Pasolini tako ljubil Casarso, Furlanijo in preko teh furlansko umetnost in furlansčino. Kot tak je dobro razumel tudi mojo navezanost na slovenščino in ljubezen do mojega naroda. Lahko rečem, da sem prav v tistem obdobju spoznala Pasolinija kot človeka in umetnika, ki je bil sicer skromen, vase zaprt mladenič, ki pa je znal prisluhniti sočloveku in bil prepoln ljubezni do vsakogar, ki je bil potreben pomoči.«

Pina se je po koncu vojne izselila iz Casarse, pridružila se je takratnemu tržaskemu orkestru, ki je odhajal na daljšo turnejo po Jugoslaviji. Ko se je orkester leta 1947 razšel, je Pina dobila službo v orkestru gledališča »Ivan Zajec« na Reki, kjer je delala vse do upokojitve.

»S Pier Paolom naju je vezalo resnično prijateljstvo in predv-

sem ljubezen do glasbe. Toda, da bi bila prav jaz protagonistka filma Zgodba o Dini, ki so jo posneli po Pasolinijevi pripovedi Atti impuri, je bolj sad domisljije kot resničnosti. Dina je bila oseba, ki jo je Pasolini ustvaril v svoji domisljiji in je torej v njej zazivel. Francoski pisatelj in Pasolinijev življenjepisec Fernandez je pred tolikimi leti zapisal, da sem bila, poleg njegove mame, edina zenska, ki jo je imel Pasolini resnično rad. Res je bilo najino prijateljstvo zelo veliko, toda vedno se je omejevalo na najino skupno ljubezen do glasbe in kulture na sploh.«

Kakšni so bili resnični odnosi med Pier Paolom in Pino kaže pismo, ki ga naša in-

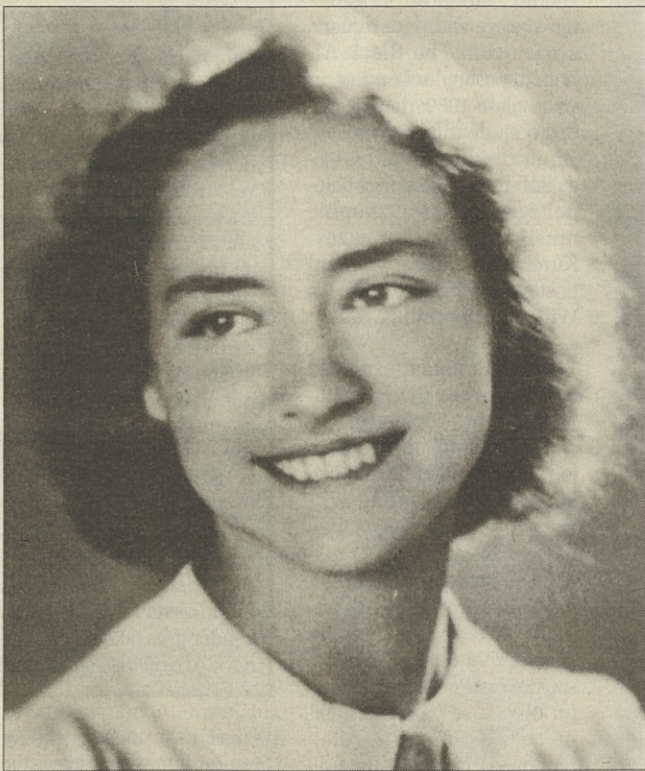
terjuvanka skrbno hrani. »Draga Pina«, začena Pasolini svoje pismo, v katerem se spominja njunih razgovorov, ur, ki sta jih

prebila ob igranju in poslušanju Bacha in vseh občutkov prijateljstva, ki so ji tista stiri vojna leta in se potem povezovali. »Stevilna različna čustva me zajemajo ob spominu na vas. Pa vendar me najbolj presune prav vaša podoba, ko igrate Bacha, s katerim ste v mojem življenju postavila soliden in močan mejnik.«

V svojih spominih je Pasolini tako opisal Pino: »Drobna, skoraj brezbarvna mlada zenska, z neurejenimi redkimi lasmi. Bila je zdrava, spretna, govorila in izrazala se je kot pravo dekle. Spoznal sem jo leta 1942. Že takoj na začetku najinega znanstva mi je postala neobhodno potrebna, prav zaradi svojega igranja na violino. Stevilni večeri, ki sva jih preživela skupaj ob igranju ali poslušanju glasbe, mi dajejo se danes občutke nečesa nedorečenega, nečesa edinstvenega.«

Kako pa se Pina spominja Pasolinija? »Bil je izredno prisrčen, a tudi zelo skromen. Z vsemi je znal biti preprost in ljubezniv tako, da so ga imeli domačini zelo radi. Vsakogar je želel razumeti in se mu približati. Vse je naredil, da se je približal ljudem in njihovega gledanju, njihovemu načinu življenja. Moji spomini na Pasolinija ostajajo tudi po tolikih letih nespremenjeni: to so spomini polni neizbrisnega in globokega občudovanja, kot tudi občutki hvaleznosti in prijateljstva, ki so naju vezali.«

Pino, ki se vedno živi v spominih na svojo preteklost, so organizatorji povabili na tokratne prireditve, proslave in okrogle mize ob 20-letnici Pasolinijeve tragicne smrti. »Na žalost sem morala ta vabila odkloniti. Pred desetimi leti sem na podobnih svečanostih sodelovala, letos mi moje zdravstveno stanje tega ne dopušča. Žal mi je, a moje misli se pridružujejo tistim, ki so Pasolinija resnično imeli radi, ki so ga spostovali in ga tudi danes cenijo kot velikega umetnika, pa tudi človeka, ki je znal biti sočloveku dober tovariš in prijatelj. Ta spomin bom ohranila do konca svojega življenja.«

K O P E R

Na reviji primorskih folklornih skupin nastopil tudi tržaški ansambel Stu ledi

Prejsnjo nedeljo ob svetem Nazariju je bilo v Kopru prisrčno praznovanje, za katerega bi lahko rekli, da je podedovalo duh starih sager, čeprav na lepakih s sporedom te besede ni bilo. Tudi vzdušje je bilo takšno, s polnim nadihom ze od nekdanj ustaljenega običaja, čeprav ima prireditel, ki jo organizira tamkajšnje Turistično društvo, sele tri leta. Sicer je spored predvideval tudi sodobne vrstne zabave, kot je, denimo rally starih avtomobilov in motornih koles, ob pogledu na katere so se marsikomu zasvetile oči, vendar niso manjkale stojnice, med katerimi so bile tudi take z domačimi proizvodi, kot sta med in olje, poleg seveda sankov s pijaco in jedaco.

Med najbolj zanimivimi točkami prireditve, ki je bila na Presernovem trgu, po domace na Mudi, medtem ko je na Titovem trgu potekalo tekmovanje v »pandolu«, bi omenili revijo folklornih skupin, ki delujejo na

tem območju, od Istre do Trsta, in ki so predstavile bodisi tukajšnje ljudsko glasbo in plese bodisi plese in pesmi iz drugih krajev Slovenije. Koprski skupina Mandrac je tako prikazala izbor savrinskih plesov in znani splet gorenjskih plesov in pesmi, folklorna skupina Karol Pahor iz Pirana pa spleta gorjskih plesov in plesov iz slovenske Istre. Mlada skupina Sloga, v kateri delujejo

mladi iz raznih vasi iz piranske občine, se je predstavila s spletoma prekmurskih in stajerskih plesov. Posebni gost je bila glasbena skupina iz Roca, kraja v bližini Pazi, ki je podala nekaj ljudskih melodij iz severne Istre, za katere je značilen poseben zven violine, malega kontrabasa in diatonične harmonike, kot tudi izrazita prisotnost raznolikih vplivov. Drugi posebni gost je bila tržaška folklorna skupina Stu ledi, ki je nastopila s spletom tržaskih ljudskih plesov (foto Bradassi), v katerem je koreografsko podana stara sagra in ki tako v nošah kot v glasbi dokazuje, kako so bili ti kraji že od nekoč povezani; druga točka TFS Stu ledi pa so bili slikoviti rezjanski pustni plesi. Po reviji folklornih skupin sta zbrano občinstvo zabavali Vanka in Tonca, ki sta spet izpričali sorodnost med koprsko in tržasko okolico, vsaj v narečju, če drugega ne.

(bov)

Tudi letos poleti v Kopru tečaji slovenščine

Halo, tukaj slovenski Mediteran, ni vabilo turističnih agencij z Obale, temveč naslov Poletnih tečajev slovenskega jezika, ki jih bodo letos priredili že drugič. Organizatorja sta Izobraževalni center Modra in Zgodovinsko društvo za južno Primorsko iz Koprav, letošnji tečaji pa bodo v Kopru, in sicer od 7. do 20. avgusta.

Kot so poudarili organizatorji, je bila lanskega leta prireditve uspešna, saj je bilo 25 udeležencev iz 10 držav (Italije, Avstrije, Hrvaske, BiH, Svice, Velike Britanije, Švedske, ZDA, Kitajske in Japonske) navdušenih nad tečaji in Slovenijo. Ob učenju jezika so se namreč udeleževali tudi popoldanskih interesnih dejavnosti, večernega programa in ekskurzij po Slovenski Istri in v osrednjo Slovenijo in tako poleg jezika spoznavali tudi

slovensko kulturo v najširšem smislu. Zato je bil po oceni prirediteljev dosežen namen pobude, saj jim je uspelo združiti koristno (spoznavanje slovenskega jezika in kulture) s prijetnim (poletni odih) in s tem promovirati slovenski jezik in kulturo.

Tečaji so namenjeni vsem, ki bi se radi naučili slovenskega jezika, tako popolnim začetnikom kot tistim, ki osnove slovenskega jezika že znajo, pa bi radi svoje znanje še izpopolnili, zazeleno je le, da so udeleženci stari najmanj 17 let. Jezikovni tečaji na več nivojih trajajo dva tedna, obsegajo 20 solskih ur na teden (4 solske ure na dan). Ob koncu tečaja udeleženci dobijo potrdilo o udeležbi. Ob jezikovnih tečajih pa so tudi letos predvidene različne interesne dejavnosti.

NA KRATKO

Bienale mladih Sredozemlja '97
bo v Torinu

LJUBLJANA - Kot so sporočili iz Galerije Skuc, so na sestanku Mednarodnega komiteja Bienala mladih ustvarjalcev Sredozemlja (od leta 1992 Skuc v komiteju zastopa Slovenijo, Galerija Skuc pa je nosilka projekta) 16. in 17. maja v Torinu soglasno sprejeli kandidaturo Torina kot prireditelja naslednjega bienala. Organizatorji v ocenjujejo, da jih bo projekt stal 3.150.000 000 lir, pri vsebinski zasnovi pa jim bo pomagala tudi delovna ekipa, v kateri bo ob petih sredozemskih državah zastopana tudi Slovenija. (V. U.)

Celičina premiera na tujem

LJUBLJANA - Celica je predstava Emila Hrvatina, ki je bila uspešno predstavljena kot delo v nastajanju na festivalu Exodos. Premierno uprizoritev bo doživela 28. junija '95 na zagrebškem festivalu Eurokaz, slovenska premiera bo jeseni. Predpremiero so jo prikazali predvčerajšnjim v Ljubljani v Mladinskem gledališču. (K. Z.)

Mesec slovenske kulture
v Londonu

LJUBLJANA (STA) - S premiero gledališke predstave Kaj pa Leonardo? (What about Leonardo) Evalda Flisarja v koprodukciji Gledališca Furore in Mestnega gledališča ljubljanskega na odru gledališča Lilian Baylis/Sadler's Wells je predvčerajšnjim stekel Mesec slovenske kulture v Londonu, v okviru katerega bodo na istem kraju pripravili 22. in 28. junija se dva večera slovenske literature v angleških prevodih, 23. junija bo slovenski kulturni minister otvoril enomesečno razstavo sodobnega slovenskega slikarstva, 27. junija pa bo v Lilian Baylis se bralna uprizoritev Flisarjeve drame Tristan in Izolda. Finančno je Mesec slovenske kulture podprla vrsta slovenskih in britanskih ustanov, se najbolj britanska ustanova Visiting Arts, ki sofinancira predstavljanje tujih produkcij v Veliki Britaniji, in slovensko ministrstvo za kulturo.

Vabilo k vpisu abonmaja PDG

NOVA GORICA - Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice vabi k predpisu abonmajev za sezono 1995/96. PDG je pripravilo pet abonmajev s po pet uprizoritev, od katerih je ena gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja, tj. Dom Bernarde Alba. Darilo abonmentom je Pacient doktorja Freuda, ki je zabavna, hudomušna anekdota. Gledalce PDG vabi z epsko dramo Zaton sonca in slave, s sodobno ameriško dramo Misel Laznivka, z ameriško gledališko in filmsko uspešnico Harvey, s tragikomedijo Nona ter z uprizoritvijo za otroke Mali princ. Iz prejšnjih sezon bodo obdržali uprizoritve Ljubezen dobrega moza, Plesasto pevko in Delirij v dvoje, Kazino in Jajce. PDG praznuje letos tudi stideset let svojega delovanja. (K. Z.)

Ponatis Velikega voza

LJUBLJANA - Ponatis romana Milosa Miklena Veliki voz, l. 1993 nagrajenega z nagrado Kresnik, je v broširani izdaji izšel pri Društvu Knjižna zadruga Ljubljana. Po pesniški zbirki Lojzke Spacapan Nekaj je v meni ptica je to druga knjiga, ki jo je izdalo Društvo, ustanovljeno predvsem zato, da bi omogočilo natis knjig, za katere so pridobljena sponzorstva. V imenu Društva nastopa France Vurnik. (L. M.)

Prve letošnje Objave

LJUBLJANA - Izšla je prva letošnja številka Objav, glasila Pokrajinskega muzeja Maribor. Revija na 210 straneh prinaša številne članke s področja muzealstva in zgodovine, pregled projektov Pokrajinskega muzeja Maribor, zapise o razstavah drugih muzejskih hiš ter predstavitev najodmevnejših strokovnih izdaj, ki so izšle v zadnjem času v Sloveniji pa tudi na tujem. (V. U.)

Farič otvarja tuji
gledališki festival

LJUBLJANA - Festival Imagesommertanzfest bo na Dunaju od 28. junija do 7. julija. Na tem plesnem festivalu se bo predstavil tudi Matjaz Farič s svojo vizijo Labodjega jezera, ki smo ga pri nas že videli. Predstave bodo potekale v dietheatru Künstlerhaus. Predstava bo otvorila festival in se bo ponovila dvakrat, in sicer 28. in 29. junija. (K. Z.)

Center za angleški
jezik British Councila

LJUBLJANA - Včeraj so s tečaji začele prve tri skupine slusateljev Centra za angleški jezik pri British Councilu. Slovesna otvoritev ljubljanskih prostorov na Cankarjevem nabrežju 27 je bila predvčerajšnjim. Direktor Centra je Andrew Glass, trenutno pa v njem predavata Michelle Parrington in Norman Whitey, ki sta si izkušnje pridobivala v rimskem centru. Se letos naj bi odprli tudi Center v Mariboru. Tečaje podpira tudi slovensko ministrstvo za solstvo in sport in so namenjeni izpopolnjevanju študentov, poslovnih in drugih. (L. M.)

LITERATURA / POGOVOR S HANIFOM KUREISHIJEM

Naravna jeza
do Zahoda

NEW YORK, LJUBLJANA - Predvčerajšnjim so v Rimu, ki je z Vatikanom glavno mesto krščanstva, odprli mosejo, ki bo tudi islamsko kulturno središče. Islamska in evropska kultura sta bolj prepleteni, kot pa bi lahko sklepali po njunih različnih izvirih. Posebitve tega je Hanif Kureishi (40 let), eden vodilnih britanskih pripovednikov in scenaristov.

Njegova scenarija za filma My Beautiful Laundrette (Moja lepa pralnica) in Sammy and Rosie Get Laid (-Sammy in Rosie sta se položila), v katerih razclenjuje probleme večnacionalne družbe, sta bila deležna številnih priznanj. V romanu The Buddha of Suburbia, napisanem po spominih iz otroštva, opisuje doživljanje dečka, katerega starša sta različnih narodnosti. Doganjanje svojega zadnjega romana z naslovom The Black Album je postavil v London, in sicer v leto 1989; delo je zgodba o studentu, ki je razdvojen med vdanostjo do svojega ljubimca, liberalnega belopoltega lektorja in skupine muslimanskih skrajnežev. Kureishiju je nekaj vprašan postavil novinar Newsweeka William Underhill.

Postajajo mladi britanski
muslimani res fundamentalisti?

Beseda fundamentalizem je prevec tendenciozna. Nekateri mladi Muslimani, s katerimi sem se pogovarjal, ko sem pisal knjigo, se nikdar ne opredeljujejo kot fundamentalisti. Drugi uporabljajo besedo v ironičnem smislu, spet tretji pa se predstavljajo kot goreči muslimani. Beseda se ne zdi primer na celo tistim, ki bi zeleli prepovedati tiskanje Rushdievih Satanskih verzov. Vendar nekaj se vendarle dogaja. Večinoma sem se ob iskanju podatkov za knjigo srečeval z mladimi iz univerz in opazil sem, da so drugačni kot sem bil jaz pred 20. leti. Takrat

smo bili večinoma vsi levicari, po padcu vzhodnoevropskega komunizma so se razmere spremenile. Zdaj se muslimani zatekajo k veri.

Zakaj?

Deloma je odgovor v razraščanju fasizma. Belci namreč niso islamske vere, zato je to le njihova vera, hkrati pa se k njej zatekajo kot k nekakšni rešitvi, s katero se lah-

upanje. Čeprav imajo končan college, jih večina ne verjame, da bodo dobili tudi zaposlitev. Imajo občutek, kot da vsi temnopolti in Azijci le polnijo prazne police v supermarketih, beli izobraženci pa so na vodilnih položajih.

Ali spremlja čustvo solidarnosti sovraštvo do belopolnih pripadnikov skupnosti?

Po vsem, kar so se je dogajalo v času kolonializma, res cutijo sovraštvo in nekakšno vsiljevanje materializma, za katerega menijo, da ni po njihovi meri. Nekateri poudarjajo, da je zanje zahodni libera-

Stik islama in Evrope

Čeprav sta si krščanska in islamska civilizacija od nekdaj navzkriž, sta med medsebojnimi spori druga drugo bogateli. V devetem stoletju so Mavri v osvojeno Spanijo prinesli napredno arhitekturo, astronomijo in medicino. V času, ko je Evropa zivotalila v zaostalosti, je perzijska poezija navdihovala trubadurje, katerih njihovi verzi so se razvili v književnost zgodnje francoske renesanse. Francoski slang je popopran z arabskimi besedami, kot na primer »kif-kif« (50-50) ali inshallah (božja želja). Najbolj »vroča« glasha je dobila zgled v arabskem »raiju«. Seveda pa so muslimanski priseljenci v Evropi najbolj vplivali na književnost. Pisatelji, kot na primer Amin Maalouf (The First Century After Beatrice in The Rock of Tensions), ki živi v Franciji, in v Veliki Britaniji živeci Hanif Kureishi (The Buddha of Suburbia), so evropskemu duhu dodali nov pridih. Reziserji, po rodu Arabci, ki snemajo v francoscini, so v zadnjih letih ustvarili nekaj zelo odmevnih del; mednje sodi tudi Malik Lakhar-Hamina, ki v filmu Automne, prikazuje razmere v Alžiriji po osamosvojitvi. Film Bab El Oued City, v Alžiriji rojenega Merzaka Alloucha, prikazuje razmere v krutem okolju mesta Alzir, ki so vzrok razvoju radikalnega islamizma. Film je bil prikazan na lanskeoletnem cannskem filmskem festivalu, vendar je ga tako kot filma Automne Malika Lakhara-Hamina, v Alžiriji niso smeli predvajati.

Newsweek

ko neka skupnost postavi v bran proti tezavam, ki pestijo druge. Pripadate namreč skupini, ki ima precej stroga načela: prepoveduje jemanje mamil, uporabo orožja in nasprotuje brezcilnemu postopanju po ulicah. V veri odkrivajo solidarnost, smisel in

lizem - pravica do svobodnega izražanja in demokracija, na primer - le hipokrizija. Jezza, ki jo cutijo do Zahoda, ni jasna, je pa vihrava in naravna. Dejansko je prišlo do antagonizma - muslimani so (prikazani kot) fanatiki, belci kot skorumpirani.

VABILO NA RAZSTAVE

Novo doslej:

V Galeriji Commerce v Ljubljani so odprli razstavo Znaki na prtihih 1995 (do 7. julija, prost vstop, Einspielerjeva 6, od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro, sobota med 9. in 13. uro, brezplačna zloženka s tekstom Erne Ferjanic - Fric). Razstava obsega prte, ki so jih sodelujoči slikarji poslikali v obdobju več mesecev, potovala pa bo tudi na tuje. Sodelujejo: Helmut Jerak, Veljko Toman, Wang Huiqin, Alojz Konec, Joze Marinc, Erna Ferjanic - Fric, Rado Jeric, Milovan Valic, Renzo Grigolon, Denis Tomasini, Carlo Casati, Piero Conestabo, Piero Marucci, Suzane Kiraly - Moss, Laszlo Nemes in Tibor Budahazi. V Mali galeriji v Ljubljani je na ogled razstava mlade, a že uveljavljene umetnice Petre Varl Simoncic (do 3. septembra, Slovenska 35, prost vstop, od torika do sobote med 10. in 18. uro, nedelja med 10. in 13. uro, katalog s tekstom Igorja Zabela, cena včeraj se ni bila določena). Razstava Pita moje mame je portret avtoričine mame, s katero umetnica zaključuje svojo serijo družinskih portretov, otvoritev pa je obsegala tudi poklanjanje pite, ki jo je spekla Petrina mama. V stekleni dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani so razstavljena otroška grafična dela, nastala v petih letih natečaja Otroci odraslim in v Petrolovih grafičnih kolonijah (do 30. junija, Prešernova 10, prost vstop, od torika do sobote med 10. in 20. uro, nedelja med 10. in 13. uro, brezplačen katalog s teksti Igorja Mravlje, Marjana Prevodnika in dr. Zorana Kržišnika).

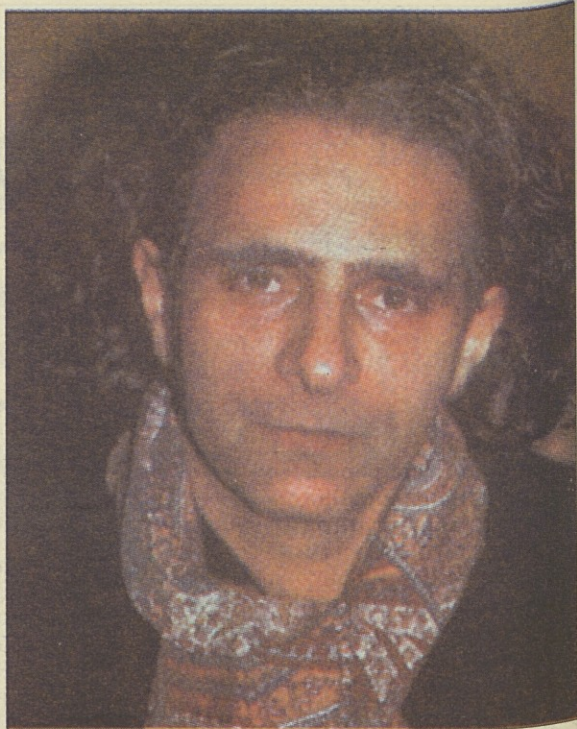
Razstava (sicer spremna razstava aktualnega 21 mednarodnega grafičnega bienala Ljubljana, ki nosi isti naslov kot Petrolov natečaj, prinaša številna dela najmlajših ustvarjalcev, spremlja pa jo razkošen katalog, kar je v slovenskem okolju, v katerem razstave otroške likovne ustvarjalnosti ne prepogosto spremljajo spremne publikacije, redkost.

Novo odslej:

Danes bodo v Galeriji Insula v Izoli odprli drugo razstavo, namenjeno otrokom, razstavo Otroško kiparstvo - Kiparska delavnica ZKO Koper 1990 - 95 (do 15. julija, Smrekarjeva 20, prost vstop, od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro ter med 16. in 19. uro, sobota med 9. in 13. uro, katalog s tekstom Deana Mehmedovića 500 SIT). Prav tako danes bodo v Galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec odprli fotografsko razstavo Staneta Jersica (do 1. avgusta, Glavni trg 24, vstopna 200/100 SIT, od torika do nedelje med 9. in 12. uro ter med 15. in 18. uro, katalog - koledar s tekstom Marka Košana 1000 SIT). Jersic sodi med slovenske fotografe, ki so v Sloveniji in na tujem (avtor je že večkrat razstavljaval v pomembnih tujih razstaviščih) vzbudili največ pozornosti. Razstava bo obsegala 44 del, nastalih v zadnjih sedmih letih, ki so bila nedavno na ogled v Krumlovu na Češkem.

Projekti:

Poletje je čas, v katerem se likovno dogajanje iz galerij preseli v druga okolja. V

Britanski pisatelj muslimanskega rodu Hanif Kureishi

Obstaja v Veliki Britaniji enotno muslimansko gibanje?

Ne. Veliko mladih ne hodi v moseje, na primer. Sovražijo mullahe, za katere menijo, da so neposteni, njihova miselnost je napačna. Zagotovo mladi ne hodijo v moseje, da poslušali mullahe! To me nekoliko spominja na trockiste, ki sem jih spoznal pri 20. letih: med različnimi frakcijami so bila huda nasprotja, od zunaj pa ni nihče opazil tega. Prava zaradi takšnih trenj je več možnosti, da se bodo ubijali med seboj in ne drugih.

Kljub izraženi bojazni ni v vasi knjigi čuti sovraštva do mladih muslimanskih fanatikov. Zakaj?

Ce bi napisal sovražno knjigo, ne bi sluzila nikomur; bila bi nezanimiva tako zame kot za bralca. Ze takoj na začetku bi se namreč za nekaj opredelil in potem ne bi vedel, kako naprej. Veliko mladih, s katerimi sem se pogovarjal, je bilo prijaznih, dostopnih in dobrih, a hkrati so zagovarjali ideje, ob katerih clovek prebledi: homofobija, antisemitizem itn. Vcasih sem bil zelo skeptichen, predvsem glede avtoritete. Najbolj me je vznemirilo, ko sem iz njihovih oci razbral prepričanje, da lahko vse svoje upanje usmeris v eno samo knjigo ali predavanje.

Kaksen vpliv ima Rush-

dijeva knjiga na britanske muslimane?

Ko sem se o tem z njimi pogovarjal, sem spoznal, da jim ze preseda zadeva Rushdie. V mnogih primerih jim skoduje, saj zdaj nekateri ljudje v muslimanih vidijo fanatike in norce. Veliko tezej dobijo denar od lokalnih oblasti, ce so pred tem zazgali Satanske stihe ali glasno zahtevali pisateljevo smrt.

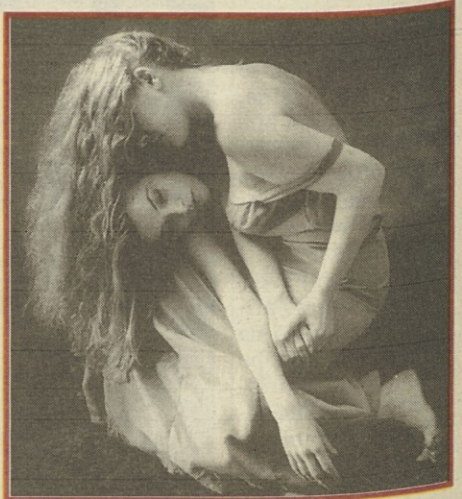
Kaj ste kot pisatelj pridobili z življenjem ob stiku dveh kultur?

Verjetno bi bil pisatelj tudi v drugih razmerah, zdaj imam le vec izkusenj. Ker zivim med dvema skupnostima, vcasih spoznavam zelo dramatične stvari - kot zaziganje knjig. Lahko recem, da imam sreco.

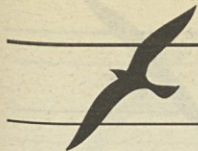
Je islam od nekdaj sovrazen do ustvarjalnega pisarja?

Lahko bi odgovoril pritrdilno, kajti vsaka ustvarjalnost je eksperimentalna. Pisatelj pise, da bi odkril svoje misli, knjiga je slika avtorjevih misli, ko je razburjen. V avtoritativni religiji ni prostora za dvome in vznemirjenje. Pisanje knjige je pravzaprav rezultat skepticizma, nekakšen poskus najti izhod. Najbolj me je vznemirilo, ko sem v pogovorih z mladimi muslimani ugotovil, da nocojo misliti s svojo glavo in da slepo odklanjajo vse, kar je zahodnega.

Velenju se bo danes iztekla 6. slikarska kolonija studentov in slusateljev specialke Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, jutri pa se bo pričela ena najpomembnejših likovnih delavnic pri nas. Slovenija, odprta za umetnost, ki bo ob mednarodni udeležbi potekala na Sinjem vrhu. Delavnico, na kateri bodo ustvarjali umetniki iz Avstrije, Brazilije, Bosne in Hercegovine, Francije, Hrvaske, Italije, Madžarske, Makedonije, Nemcije, Nizozemske, Poljske, ZDA in Slovenije, bo 1. in 2. julija v Ajdovščini spremljal simpozij članov mednarodne zveze likovnih kritikov AICA.

Fotografije Staneta Jersiča so na ogled v Slovenj Gradcu

FRANCIJA / TRAGIČEN EPILOG EKSURZIJE

Kaverne terjale devet življenj

Žrtve naj bi povzročil ogljikov monoksid

PARIZ - Ekskurzija skupine francoskih najstnikov v vojske kaverne v severni Franciji se je končala s tragičnim obračunom devetih mrtvih. Reševalne ekipe so namreč včeraj nasle trupla treh fantov in očeta, ki je skušal rešiti svoja sinova in njenega prijatelja. Pet reševalcev je umrlo že predsinocnjim, ko je iskalo četverico pogresanih.

Drama se je začela predvčerajšnjim, ko so se trije fantje podali v vojske kaverne pri Monterolieru v Normandiji. Tu so med drugo svetovno vojno Nemci hranili svoje balistične rakete. Podzemeljski bunker je dolg dober kilometer, sestavljajo pa ga tri kaverne s krajšimi vmesnimi predori. Te kaverne je obiskalo že na stotine najstnikov, ne da bi prislo do incidenta. Predvčerajšnjim pa se je zgodilo nepredvidljivo. Fantje so sli v bunker, očetu dvojice pa se ni ljubilo plaziti se po vlažnih kavernah in je čakal pred vhodom. Ker jih po nekaj urah ni bilo na spregled, se je tudi sam podal v podzemlje. Ker tudi njega ni bilo na spregled, so sprožili alarm in

poklicali na pomoč gasilce. Prva pet-clanska reševalna ekipa, v kateri je bil tudi specializirani zdravnik za pomoč zasutim jamarjem, pa je naletela na zagoneten plin in se skušala pred njim rešiti na prosto. Petrice pa niso uspeli rešiti, tako da je prevladovalo mnenje, da jih je ugonobil ogljikov monoksid. Trditve, da so ga povzročili fantje, ko so nepremišljeno prizgali ogenj v kaverni, pa so nepreprečljive. Manjši ogenj ne bi v nobenem primeru sprožil toliko ogljikovega monoksida, da bi v tako dolgih kavernah lahko ugonobil kar devet oseb. Skupina prvih petih reševalcev je navsezadnje naletela na plin, ko je odstranjevala rusevine iz enega od treh zatrpanih rovov. Včeraj pa so se v kaverne spustili gasilci z jeklenkami in našli stiri pogreseane.

Ljudje v Monterolieru sedaj ne objokujejo samo svojih mrtvih, skrbijo jih tudi izvor zagonetnega ogljikovega monoksida, če je sploh monoksid in ne morda kaksen bojni strup, ki so ga fantje nehote sprožili, ko so brskali po kaverni.

ZDA / PO VEČMESEČNI RAZPRAVI

Tožilstvu še ni uspelo »pribiti« O. J. Simpsona

Dvakratni poskus z rokavicami je uspel le delno

LOS ANGELES - O. J. Simpson si je v sredo moral pred porotniki nadeti par popolnoma novih rokavic, potem ko je tožilstvu prejšnji teden spodletelo obtožnica neizpodbitno povezati z dvojnim umoroma bive zene Nicole Brown Simpson in njenega prijatelja Ronalda Goldmana. Simpson, ki od samega začetka vztraja pri tem, da 12. junija lani ni zagrešil umorov, si je prejšnji teden skušal nadeti par okrvavljenih rokavic, od katerih so eno našli na kraju umora, drugo pa v njegovi vili. Tožilstvo je upalo, da bo tako dokazalo, da bi nekdanji footballski prvak lahko bil morilec Nicole in Ronalda, izkazalo pa se je, da se obtožencu rokavice preprosto ne prilegajo.

V sredo je tožilstvo znova preslo v napad, to pot s parom novih rokavic, o katerih je odvetnik obrambe Johnnie Cochran dejal, da so »ponarejene«. Simpson si jih je moral pomeriti (in na ukaz sodnika Lanca Ita ostati brezizrazen). To pot so bile rokavice prave mere. Strokovnjak za rokavice Richard Rubin, ki je Simpsonu pomolil rokavice Aris Lights mere extra-large, je tožilcu Christopherju Dardenu pod zaprisego izjavil: »Prickoval sem, da mu bodo prav, le nekoliko tesno oprije, glede na to, da so popolnoma nove. Kljub temu se mu rokavice udobno prilegajo, prav kot bi se morale.« V preteklih zaslišanjih je porota izvedela, da je Nicole Simpson za božič leta 1990 v trgovini Bloomingdale takratnemu možu kupila prav par rokavic Aris Lights.

Rubinovo ponovno zaslišanje je obramba ocenila kot se en manever tožilstva na škodo obtožence. Bivšega podpredsednika družbe Aris Iso-toner, ki proizvaja rokavice, je tožilstvo poklicalo iz New Yorka na dolg

pogovor. Darden je prosil sodnika dovoljenje za nov poskus, čes da upa, da to za Simpsona ne bo spet priložnost, da si »nadene gumijaste rokavice in se dela neumnega pred poroto«. Cochranov ugovor besedam »delati se osla« je Dardena stal Itovo opozorilo, da v sodni dvorani »tako besediš ni zazeleno«. Cochran se je vsekakor močno uprl novemu poskusanju rokavic, čes da skuša tožilstvo na tak način le znova pridobiti verodostojnost, ki jo je izgubilo prejšnji teden. Sodnik Ito je kljub temu pristal na nov poskus, a le z rokavicami istega modela kot so bile okrvavljene rokavice, ki so jih našli na kraju umora. Cochran je skušal zmanjšati vtis, ki ga je nov poskus napravil na poroto, tako da je med zasliševanjem Rubinu iztrgal priznanje, da se model rokavic, ki jih je poskusil obtoženec, prilagaja 99 odstotkom odraslega moškega prebivalstva ZDA.

JAPONSKA / PO POTRESU V KOBEJU IN ATENTATU S SARINOM

Ugrabitev letala je še povečala negotovost

Zračni gusar je bil le neuravnovešen bančni uslužbenec, mnogi pa bi ga laže opravičili, ko bi res bil pripadnik sekte

TOKIO - Ugrabitev japonskega letala družbe All Nippon Airways je še povečala občutek negotovosti, ki se je polastil japonskega prebivalstva po strahovitem potresu v Kobeju in grozljivem napadu s sarinom v Tokiu. Josijuki Sato, profesor sociologije na tokijski univerzi Waseda, je pripomnil, da se je število tovrstnih dogodkov pomnožilo. »Tezko je predvideti bodočnost, vendar kaže, da japonska glede varnosti ni več izjema med razvitimi državami,« je zaključil.

Policija je včeraj ugotovila identiteto zračnega gusarja, ki je ugrabil letalo s 364 potniki; gre za 53-letnega Fumija Kucumija iz Tokia, ki se je se le po 16 urah predal policiji, potem ko je grozil, da bo letalo razstrelil, potnike pa ubil s sarinom. Kucumi je bil v resnici oborožen le z izvijajem in je trdil, da je pripadnik sekte Vzvisene resnice, ceprav so pri sekto trditev takoj demantirali. Kucumi je v resnici le uslužbenec podjetja Toyo Trust & Banking Co Ltd - ceprav je od oktobra na bolniškem dopustu zaradi živčnih problemov in astme. Namesto bančnega uslužbenca z zeno in dvema otrokoma bi mnogi raje videli, da bi bil Kucumi res pripadnik kake sekte, saj bi to vsaj nekako opravičilo njegovo dejanje.

Kljub temu, da je varnost na Japonskem se vedno zelo visoka za večino razvitih držav, družboslovci trdijo, da bi lahko narasčajoči pritisk

na gospodarstvo pospešil družbeno nestabilnost. Brezposelnost, ki je v primerjavi z drugimi državami razmeroma nizka, je dosegla rekordno raven 3,2 odstotka in bo verjetno še narasla, glede na to, da se morajo podjetja boriti z močnim jeonom in počasnim razvojem. Japonska bo verjetno morala nekoliko spremeniti ustaljeno tradicijo, po kateri imajo uslužbenci pravico do dela celo življenje v zameno za njihov življenjski trud. Mnogo delavcev srednjih let pa bi se lahko v prihodnje znaslo brez službe zaradi prestrukturiranja podjetij oziroma gospodarskega sistema, toda ne gospodarstveniki ne politiki zaenkrat ne vedo (ali necejo) najti ustrezne rešitve temu problemu, ki bo kmalu pereč.

ZDA / PRED PRISTANKOM

Hidroaviona sta trčila v letu in strmoglavila na naselje

V nesreči, ki je povzročila veliko škodo, so umrle tri osebe

SAN DIEGO - Dve letali vrste canadair sta v sredo trčili med letom in nato strmoglavili. V nesreči so umrle tri osebe, letali pa sta povzročili tudi veliko škodo v Ramoni, kakih 50 kilometrov severovzhodno od San Diega v Kaliforniji. Vest o nesreči je posredovala policija.

Na podlagi pričevanj mnogih očitcev se je mali dvomotorni gozdarske službe dotaknil repa stirmotornika nedaleč od letališča v Ramoni, kamor bi obe letali morali pristati. Stirmotornik je strmoglavil na neko hišo in jo popolnoma unčil, plameni pa so se razširili na bližnje poslopje, ki je bilo k sreči prazno. Zaenkrat se ni znalo, ali so žrtve stanovalci hiše ali člani posadke letal.

KOMENTAR

Nejasna arhitektura evropske varnosti

Na vprašanje, ali bo slovenska pot v zahodne obrambno-politične strukture vodila prek Zahodnoevropske unije WEU, tudi po pravkar končanem štiridesetem zasedanju skupščine te grupacije se ni jasnega odgovora. Parlamentarci so takšno zamisel o vključevanju podprli tudi v primeru Slovenije, vendar pa odločanje o tem ni v njihovi pristojnosti - kar je ena plat problema. Druga plat pa se skriva v vprašanju, na katerega naj bi odgovorili prihodnje leto na vrhunskem srečanju držav članic Evropske zveze in ki se glasi: Kaj je Zahodnoevropska unija, kakšna naj bo njena funkcija v Evropski uniji in v se vedno nejasni arhitekturi evropske varnosti?

Tako nastaja protisloven položaj, v katerem si vrsta nekdanjih »udov«¹ vzhodnega bloka prizadeva kar se da hitro opreti se na tisto, kar je nemški obrambni minister Volker Ruehe pred kratkim imenoval »ameriška varnostna garancija«, medtem ko ostajata dve nordijski državi, ki sta pred razpadom bipolarnega sistema sodili v t.i. sivo cono, zadržani. V istem geografskem pasu so sprico tega tri pribalske dežele, ki bi rade kar najhitreje v Nato, vendar pa tudi dve skandinavijski državi - Švedska in Finska -, ki se vedno vztrajata pri svoji nevtralnosti.

Sirjenje Nata proti Vzhodu je proces, ki ga na Zahodu zavestno ustavljajo; ne samo z mojskim Clintonovim obiskom v Moskvi, marveč brzkone tudi s srečanjem »sedem plus ena«² v Halifaxu, kjer je Jelcin dobil zagotovila, da ga Zahod s pritiski te vrste ne sili k radikalizaciji njegovih zunanjepolitičnih stališč. Odtod prizadevanje vrste držav, ki so bile doslej pod sovjetskim dežnikom in ki počasi ugotovljajo, da je Partnerstvo za mir izvesek trgovine, katere ponudba je skrajno skromna. Prav tem prizadevanjem pa ustreza pripomba nemškega zunanjega ministra Rueheja, čes da članstvo v WEU ne zadošča, ker preko njega pač ni moč dobiti ameriških varnostnih garancij, kakršne vsebuje članstvo v Natu. Medtem ko Zahod zavestno zavira navdušenje držav iz nekdanjega sovjetskega vplivnega območja, pa na Stockholm in Helsinki naslavlja vabila. Tako je nemški obrambni minister švedskemu kolegu konec minulega tedna dejal, da Nemčija in Zahod pričakujeta, da bodo nordijske države zmožne vložiti večji prispevek v razvoj evropske varnostne identitete. V docela razvidni obliki se to sporočilo glasi: od novih članic Evropske unije pričakujejo, da ne bodo postale samo polnopravne članice WEU, marveč tudi članice Nato. In medtem ko se zdaj začena razločevanje tudi med najbolj prizadetimi iz nekdanjega sovjetskega vplivnega območja, se tri pribalske države boje, da bodo odrinjene na obrobje in da bodo nemara celo postale žrtve »Achesonovega efekta«³ (Dean Acheson, ki je bil leta 1950 ameriški zunanji minister, je pri nastevanju ameriških zunanjepolitičnih interesov po nesreči pozabil navesti Južno Korejo; le kratek čas po tem je severnokorejska vojska začela pohod proti jugu). V tem navzkrižju interesov in objektivnih varnostnih potreb pa je morda ta hip se najbolj realistično stališče Finske, ki ugotavlja, da se ne počuti ogrožena in da nima nobenega razloga za vznemirjanje ruskih sosedov. Pač pa bi bila pripravljena revidirati svoje stališče, če bi obrisi evropske varnostne arhitekture postali bolj pregledni. Kar je v bistvu se eno povabilo sefam držav in vlad petnajsterice, ki naj bi se prihodnje leto sesli na Maastrichtu II, naj ob tej priložnosti razmislijo tudi o vlogi WEU. **Marjan Sedmak**

NEMČIJA / PRED VRHOM EU V CANNESU

Bonn bi rad zavezal vrečo z denarjem

Previdno tudi v čas po Maastrichtu

BONN - Kancler Helmut Kohl bo na vrhunskem srečanju predstavnikov Evropske unije v Cannesu nasprotoval predlogu o večjem nemškem finančnem prispevku v skupno blagajno, čeprav bi takšno stališče lahko povzročilo zamrzitev sprejema nekaterih dokumentov, med njimi pomoč petnajsterice državam, ki niso članice EU ali pa zacetek obseznih del na infrastrukturnih transportnih objektih.

Nemški finančni minister Theo Waigel namrec vedno znova poudarja, da Nemčija sorazmerno s svojimi finančnimi zmognostmi ni več sposobna »v blagajno EU nakazovati več denarja«, saj daje največjo pomoč državam vzhodne Evrope in nekdanje SZ. Na cannskem srečanju bo gospodarsko vprašanje zagotovo v ospredju pri obravnavi najmanj dveh dokumnetov: vnovično uravnoteženje skupne pomoči EU vzhodnoevropskim in sredozemskim državam ter začetek obseznih del na področju transporta. Na zadnjem vrhunskem srečanju v Essnu so sodelujoči poudarili, da bi z gradnjo evropskega transportnega omrežja lahko rešili problem berzposelnosti v državah petnajsterice.

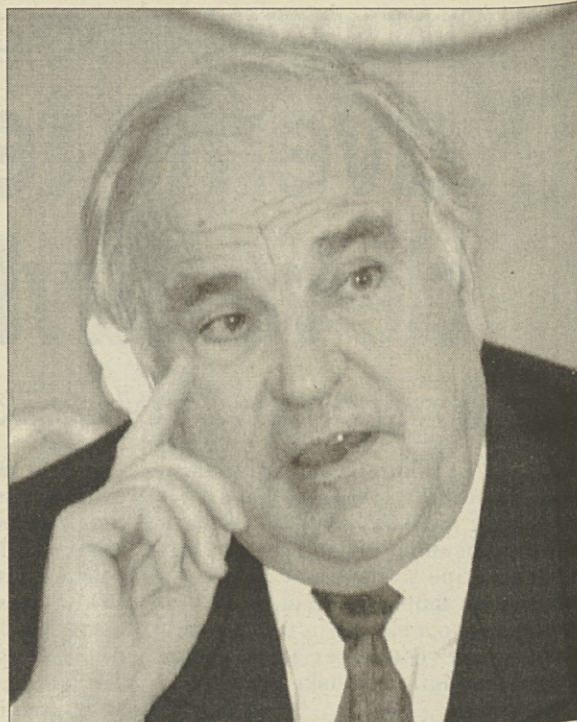
»Doselej ni bil dosežen se noben sporazum med državami EU in Evropsko komisijo o višini finančne pomoči za izvajanje del.«⁴ poudarjajo v bonnskih diplomatskih krogih, hkrati pa priznavajo, da bi znali biti nekateri pogovori težavni. Nemški zunanji minister Klaus Kinkel je ob

nedavni predstavitvi nemških stališč na cannskem sestanku kljub temu poudaril, da bo brezposelnost osrednja tema pogovorov. Nemčija, ki se zavzema za razširitev EU z vzhodnimi državami, je vendarle zaskrbljena zaradi finančne plati procesa, saj se zavezuje, da predstavlja vključevanje nekdanjih vzhodnoevropskih držav v EU veliko finančno breme. Zato Nemčija ni naklonjena francoski pobudi, po kateri naj bi bile večje finančne pomoči deležne južnoevropske države, predvsem nekatere sredozemske. »Bolje je podpirati vzhodnoevropske države, ki imajo več možnosti kot sredozemske da postanejo članice EU,«⁵ meni neki nemški diplomat.

Finančni krogi tudi upajo, da bo Kohl pokazal zadržanost glede načrta o postopnem oblikovanju gospodarske in monetarne unije, kot jo v svoji »zeleni knjigi«⁶ predlaga Evropska komisija in bo predstavljena tudi na srečanju v Cannesu. Predsednik Bundesbanke Hans Tietmeyer in minister Theo Waigel tudi naspro-

tujeta bruseljskemu predlogu o trodelnem načrtu, predvsem njegovemu drugemu delu, po katerem naj bi medbančne operacije potekale v ecujih, nekatere druge pa se naprej v nacionalnih valutah. Tietmeyer pravi, da bi imele zaradi dvojnih meril banke izredno visoke stroške. Nemčija se zavzema za hitro uvedbo enotne valute, čeprav bi potek usklajevanja trajal nekoliko dlje.

Nemci se tudi previdno lotevajo pogovorov o pripravi na čas po Maastrichtu. Vlada se vedno ni objavila dokumenta o svojih stališčih glede sprememb v EU po letu 1996. Kohlova Krščansko-demokratska stranka, ki je jeseni leta 1994 sprožila ziva-

Nemški kancler Helmut Kohl (Telefoto: AP)

hno polemiko s predlogom o združevanju Evrope, po katerem naj bi jedro sestavljale nekatere države, je prejšnji teden izdala nov dokument, v katerem je najbolj sporne predloge precej omilila.

Nemški zunanji minister Klaus Kinkel je včeraj tudi poudaril, da mora petnajsterica v Cannesu sprejeti sklep o novem ve-

cinskem načinu glasovanja o nekaterih zunanjepolitičnih in varnostnih vprašanjih, ce zeli, da Evropska unija postane učinkovita in zaupanja vredna institucija. Po Kinklovem mnenju evropska integracija brez večinskega sistema glasovanja, se zlasti po morebitni siritvi EU, ne bo mogoča. **Christophe Beaudufe /AFP**

STRUPENE SNOVI NA PLOŠČADI BRENT SPAR

Po odločitvi, da opuščene naftne ploščadi Brent Spar ne bo potopila v severnem Atlantiku, bo naftna družba Shell nevarne kemikalije odstranjevala na kopnem.

VRSTE ODPADNIH SNOVI	količina
različna olja	51 ton
radioaktivne snovi	30 ton
cink	14 ton
baker	14 ton
kadmij	16 kg
svinec	10 kg

dvigala, električna napeljava, akumulatorji: strojno olje, baker, živo srebro
motorji, generatorji, notranja oprema ploščadi: strojno olje, baker, kadmij, nikelj, umetne snovi
transformator, kompresor, plinska turbina: baker, umetne snovi in PCB
črpalka, hidravlična in laboratorijska oprema: strojno olje in baker

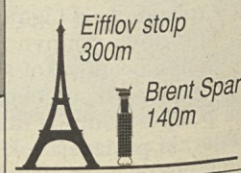
kronologija dogodkov

23. maj: Približno dvajset ekoloških aktivistov preženejo s ploščadi Brent Spar, ki so jo zasedli v začetku maja.
11. junij: Družba Shell začne operacijo, s katero naj bi ploščad zvelki v severni Atlantik in potopili.
16. junij: Helikopter na ploščadi odloži dva aktivista ekološke organizacije Greenpeace.
20. junij: Družba Shell se zaradi ostrih protestov in bojkota kupcev premisli glede potopitve ploščadi.
21. junij: Norveška Shellu ponudi, da lahko ploščad začasno zasidra v kakšnem od norveških fjordov.
21. junij: Britanska vlada, ki se ne strinja z novo zamisljo družbe Shell, zagrozi, da naftni družbi ne bo dovolila razstavitve ploščadi Brent Spar v Britaniji.

Rezervoarji za nafto

V njih je še približno sto ton usedlin, in sicer skoraj deset ton nafte ter različne težke kovine kot so kadmij, krom, baker, nikelj, svinec, cink, arzen in živo srebro.

ANALIZA

Pozitivna diskriminacija ne more ozdraviti odtujenosti

NIKOLAI JEFFS

Nemiri, ki so pretresali mesto Bradford 9. in 10. junija in so povzročili za približno milijon funtov škode, v Angliji niso nič novega. Prav tako niso novi razlogi, ki so jih različne strani navedle kot povod. Glavni razlog naj bi bila neobcutljivost policije pri ravnanju s pretežno azijskim (indijskim) prebivalstvom okrožja Mannigham. Lokalni politiki pa pravijo, da je poleg policijske neobcutljivosti povod za nemire pomanjkanje služb in stanovanj ter rasizem v britanski družbi, s katerim se mora soočati azijska mladina. Nekateri, ki so sodelovali v nemirih, se s tem strinjajo in ne vidijo pretiranih razlik med institucionalnim rasizmom policije (ki ga je navsezadnje mogoče z različnimi ukrepi ublažiti, ce ne celo premagati) ter neinstitucionalnim, vsakodnevni rasizmom. Namestnik načelnika yorkshirske policije Norman Bettison pravi, da je razlog odtujenost, ki jo mladina čuti ne samo v odnosu do britanske družbe, temveč tudi do azijske kulture svojih staršev.

Po mnenju predsednika komisije za rasno enakost Hermana Ouseleyja rasizem v britanski družbi narasca. Ouseley navaja podatek, da je med crnskim prebivalstvom v Londonu nezaposlenost 62-odstotna. Po drugi strani pa prav bradfordski nemiri označujejo nov odnos azijske mladine do teza, s katerimi se srečuje. Približno polovica muslimanov v Veliki Britaniji je starih 20 let ali manj. Ta generacija ni več pripravljena tiho dopuščati diskriminacije, s katero se je soočala generacija njihovih staršev.

Prav tako pa se zaveda demonizacije muslimanstva, ki je zajela Veliko Britanijo po aferi z Rushdiejevimi Satanskimi stihii, po kateri je muslimanstvo postalo simbol za vse, kar naj bi bilo britanski družbi tuje. Ta demonizacija je zelo podobna diskurzivni »kriminalizaciji«¹ nekaterih sektorjev crnskega prebivalstva, ki je iz etnične manjšine naredila kriminalno subkulturo.

»Velikih«² političnih rešitev za rasno diskriminacijo trenutno ni videti. Ni nemogoče, da bo razprava o »pozitivni diskriminaciji«³ (kot o protirasističnem ukrepu) povsem izginila s političnega prizorišča v večini britanskih medijev. Po drugi strani pa so nemiri izbruhnili v času, ko »afirmativna akcija«⁴ v ZDA doživlja nove napade in ko je povsem mogoče, da bodo rešitve, ki jih je ameriška družba skušala poiskati za odpravljanje institucionalnega rasizma (na primer uvedba kvot za zaposlovanje etničnih manjšin), postale preteklost, ko bo dokončno zmagala nova ameriška desnica. Ameriške izkušnje odmevajo tudi v Veliki Britaniji. Etnične kvote so v Britaniji trenutno nelegalne, tako pa lahko tudi ostane. Vladajoči konservativci nasprotujejo pozitivni diskriminaciji, laburistična opozicija pod vodstvom Tonyja Blairja pa je prisiljena k podobnemu stališču. Ce zeli Blair zmagati na naslednjih volitvah, mora pridobiti britanski srednji sloj in marginalizirati levo krilo stranke, ki je prek občinskih laburističnih vlad skušalo rešiti vprašanje etničnih in drugih manjšin, zaradi njegove »politične ko-

reknosti«⁵ pa so ga zasmehovali desnosredinski mediji.

Toda ali je iskanje političnih rešitev sploh umestno? Seveda, toda ce je odtujenost ključ nemirov, potem je treba poudariti, da je to odljudnost do tradicionalnih političnih struktur. Kar preseneti opazovalca nemirov, je prav dejstvo, da je azijska skupnost imela svoje politične in druge predstavnike in da naj bi bili odnosi med skupnostjo in policijo dobri. Da so nemiri kljub temu izbruhnili, kaže na nemoč teh struktur in odnosov. S tem se nemiri približujejo valu protestov, ki v zadnjih desetih letih pretresajo britansko družbo - od množičnih protestov proti uvedbi glavarine (»poll tax«⁶) do gibanja za zaščito pravic živali, ki je letos prese-netilo britansko družbo - in dokazujejo, da so tradicionalni načini izražanja politične volje izpraznjeni.

V protestnih gibanjih, tako kot v nemirih in demonstracijah, je vsak predvsem sam svoj delegat ali delegatka. Tu ni metonimicnega odnosa ne do političnega ne do kulturnega telesa. Da so protestna gibanja in nemiri znali pritegniti širok spekter ljudi, je rezultat dveh dejstev. Prvič, ker so poudarjali izkušnje iz vsakdanjega življenja teh ljudi, in drugič, ker se je vsakdanje življenje tistih, ki so sodelovali v gibanjih, močno spreminjalo. To je pravi izziv za britansko »visoko«⁷ politiko, politiko na ravni skupnosti in tudi kulturno politiko: ce ne bodo znale premagati lastne odtujenosti od množic in svoje mladine, bodo kmalu spoznale, da so jih množice povsem pozabile.

ŠPANIJA / AFERA TAJNE SLUŽBE CASID

Premier Gonzalez noče prevzeti odgovornosti

Serra pa je krivdo zvalil na nelojalne uslužbenke Cesida

MADRID (dpa) - Španski premier Felipe Gonzalez je v sredo pozno zvečer zavrnil vse očitke o vpletenosti v prisluškovalno afero španske tajne službe (Cesid) in odklonil prevzem odgovornosti zanj. V parlamentu je celo izjavil, da nadzor nad tajno službo ni naloga premiera.

Pred Gonzalezom je v parlamentu nastopil podpredsednik vlade Narcis Serra in v zelo zolčni razpravi branil tajno službo, nekatere uslužbenke Cesida pa je obtožil nelojalnosti, ker so tajne podatke posredovali nepooblaščenim osebam, namesto da bi jih unicili. Serra je to označil kot kaznivo dejanje. Njegov govor so opozicijski poslanci z vzkliki ogorčenja in zaljivkami večkrat prekinili, saj je prepričan, da je za afero odgovoren nekdanji vodja oddelka za posebne naloge Cesida, polkovnik Juan Alberto Perote, ki so ga medtem že pripli.

Francisco Alvarez Cascos, vodja največje in najmočnejše španske opozicijske stranke, konservativne Ljudske stranke, je v ostrem besednem spopadu s Serro v parlamentu prisluškovalno afero označil za eno najhujših kršitev pravic in svobod. Sancev po neuspešnem poskusu državnega udara leta 1981, saj je tajna služba sistematično prisluškovala državljanom s privolitvijo vlade. Za Alvarza Serrove domneve o krivdi in odgovornosti za afero niso utemeljene, premier Gonzalez, ki noče razresiti Serre (ki je bil v letih 1982 do 1991 španski obrambni minister) in sedanjega obrambnega ministra Juliana Garcia Vargasa, z valjenjem krivde za afero na tretjo osebo pa poskuša samo pridobiti čas.

Katalonska regionalna stranka (CiU), ki podpira manjšinsko vlado socialistov, je ogoročena, ker se vlada upira prevzemu odgovornosti za »strah zbujajočo kršitev človekovih pravic«. Predstavnik stranke Josep

vedala in pokazala svojo nesposobnost».

Afero je odkril casnik El Mondo. Po njegovih trditvah naj bi tajna služba od leta 1983 sistematično in ilegalno prisluškovala številnim pomembnim državljanom, med njimi tudi kralju Juanu

Carlosu, nekaterim članom vlade, opozicijskim politikom in »nepriljubljenim« novinarjem. Afera je vlado socialističnega premiera Gonzalez, ki je na oblasti že od leta 1982, pahnila v do slej najhujšo politično krizo v Spaniji.

ANALIZA

Afero je sprožila iluzija

MADRID (dpa) - Španski socialistični premier Felipe Gonzalez je upraviceno upal, da ga pri prevzemu funkcije predsednika sveta Evropske unije 1. julija ne bodo motili domači notranje-politični zapleti. Da bi bilo špansko predsedovanje med naslednjim polletjem uspešno, mu je regionalni premier Katalonije Jordi Pujol, ki skupaj s svojo stranko v državnem parlamentu v Madridu podpira manjšinsko vlado socialistov (PSOE), do konca leta obljubil neomajno podporo. Vendar je ta iluzija sprožila skandal, ki spodnasa vero v Gonzalezovo sposobnost vladanja in opozarja na pomanjkljivosti mlade demokracije. Pujol si zdaj na vse načine prizadeva umakniti, dogovor pa postaja vse bolj odvisen od resitve krize Cesid.

Najprej bi morali razkrinkati protidemokratsko zaroto, ki jo je domnevno začel leta 1993 odstavljeni direktor narodne banke Banesto Mario Conde. Politicno ambiciozni Conde, ki je po sedmih mesecih zapora proti varščini spet na prostosti, se mora zagovarjati zaradi prevare in se hoče za odpušitev mascevatati prek Banke Spanije. O povezavi med nekdanjim bankirjem in nekdanjim članom Cesid Juanom Albertom Perotom, ki naj bi izdal državne skrivnosti, zaenkrat le ugibajo. Ko so Perota leta 1991 odpuštili, naj bi s seboj vzel tajno gradivo (1200 mikrofilmov z vojaškimi tajnimi informacijami) ga prekopiral in ga prodal Condu. Preiskava proti aretiranemu polkovniku je na dan privlekla veliko nedoslednosti. Zdaj odpuščeni vodja Cesid Alonso Manglano, ki naj bi placal milijon pezet, da bi

se izognil preiskavi, je menda za krajo vedel že nekaj let. Manglano je na sodnem zaslišanju izjavil, da je prisluškovanje naročil v dobri veri, da je del zakonitega postopka. Argument, da sovražniki demokracije ticijo za odkritjem verige skandalov, ki že dve leti kazijo Gonzalezovo podobo, je vlada že velikokrat uporabila. Tokrat pa se Spanci prestrašeno sprašujejo, ali jim grozi novi 23. februar 1981. Takrat je vojska poskusila z zasedbo parlamenta ustaviti mlado demokracijo. Nasprotno pa opozicija trdi, da je teorija o zaroti le poskus, da bi sistematično prisluškovanje številnim državljanom, ki nima pravne podlage, potisnili v ozadje.

Gonzalez, ki se ni navedel podrobnosti o zaroti, se menda želi le izogniti odgovornosti in za seboj hitro zabrisati sledi, meni konservativna Ljudska stranka (PP). »Edina trenutna zarota v Spaniji je tista, ki jo je Gonzales naperil proti svojim rojakom,« ga je obsodil namestnik generalnega sekretarja PP Mariano Rajoy. V javnosti prevladuje mnenje, da vladi vajeti polzijo iz rok. Pod pritiskom številnih korupcijskih skandalov prav do vrha države naj bi Gonzalezu primanjkovalo moci, da bi popravil prekrške proti pravni državi in prevzel nove pobude. »Vlada je pritisnjena ob steno,« je komentiral časopis La Vanguardia. Jose Maria Aznar ima kot predsednik konservativne Ljudske stranke na naslednjih parlamentarnih volitvah največje možnosti za funkcijo novega ministrskega predsednika. Gonzalez je pozval, naj »neha igrati rusko ruleto s Spanijo«.

Gisela Mackensen / dpa

Narcis Serra in Felipe Gonzalez sta v parlamentu zanikala vpletenost vlade v afero (Telefoto: AP)

EU

Ostrejši ukrepi za zaščito okolja

LUKSEMBURG (AFP) - Ohranitev in izboljšanje kakovosti zraka in vode ter boljša zaščita živalskih in rastlinskih vrst so poglavitne teme dvodnevnega zasedanja ministrov za okolje EU v Luksemburgu. Ministri se bodo skušali sporazumeti o skupni strategiji, ki bi omogočala stalno spremljanje kakovosti zraka v državah članicah, vključno s korektnim obveščanjem javnosti, zlasti kadar onesnaženost presega dovoljeno količino.

Na pobudo vodstva, ki je predlagalo evropski zakon, naj bi se v razpravi o kakovosti voda dokopali do natančnih ukrepov, s katerimi bi ohranili ekološko kakovost površinskih voda (in jo po možnosti tudi povečali) v državah EU. Po tem načrtu naj bi varovali zlasti vodne ekosisteme in poglobili cezmerno sodelovanje na tem področju. Ministri za okolje naj bi se sporazumeli tudi o splošnih smernicah za zmanjšanje onesnaževanja okolja in pravočasno opozarjanje, kadar to prihaja iz industrijskih obratov, kjer gre za kemične odpadke. Besedilo tudi predvideva vrsto pogojev, ki bi jih morali upoštevati pri prihodnjih gradnjah tovarnih obratov, in izboljšave, ki bi jih morali uvedti v sedanje tovarne, da bi manj onesnaževale okolje. O prizadevanjih EU za varstvo živalskih in rastlinskih vrst bodo govorili v razpravi o zakonodaji EU, ki naj bi sla dlje od washingtonske konvencije (CITES), ki velja kot spodnji prag zaščite. V skladu s tem predlogom naj bi dopolnili mednarodno priznani seznam najbolj ogroženih vrst, ki niso zajete v seznamu CITES, in strogo omejili trgovino z njimi.

NOVICE

Britanci ne podpirajo pospeševanja založništva manj razširjenih jezikov

LUKSEMBURG - Velika Britanija v sredo ni hotela podpreti programa EU, s katerim spodbujajo prevode in višino naklad knjig, ki izhajajo v manj znanih jezikih petnajsterice. Britanci so menili, da potreba po taksem programu, ki se imenuje Ariane in bi zagotavljal pomoč pri prevodu knjig iz manj znanih jezikov in vanje, denimo, v finscino, flamscino ali grščino, se ni ugotovljena in da bi program verjetno pomenil metanje denarja skozi okno. Francoski minister za kulturo Philippe Douste-Blazy je po sestanku kulturnih ministrov evropske petnajsterice izjavil, da je preostalih stirinajst članic podprlo program in da si bo prizadevalo zaobiti britanski veto. Če hoče program dobiti zeleno luc, morajo zanj glasovati prav vsi ministri. Britansko stališče je vznemirilo založniško industrijo EU. (Reuter)

Boljša zaščita prič v procesih proti mednarodnim tolpom

LUKSEMBURG - Države Evropske unije so se v boju proti organiziranemu mednarodnemu kriminalu zedinile glede posebne zaščite prič. Ministri so v sredo na srečanju v Luksemburgu sporocili, da je ta korak postal nujen zaradi narascanja mednarodnega kriminala. Politiki so se sporazumeli, da morajo biti priče v procesih proti tolpom veliko boljše zaščitene. V prihodnosti je treba novo identiteto priskrbeti ne le pri cam, temveč tudi njihovim družinam. Pred, med in po procesih mora priče in njihove družine scititi policija. (dpa)

Romuni želijo hitreje v EU

SNAGOV - Romunski predsednik Ion Iliescu je v sredo izjavil, da mora ta nekdanja komunistična država trdo poprijeti, če hoče približno leta 2000 postati polnopravna članica EU. »Vrzel, ki nas loči od EU, od nas zahteva pet let trdega dela,« je izjavil Iliescu po končani konferenci, ki so se je udeležili ugledni politiki in intelektualci. Evropski sporazum je podpisala leta 1993 in se zacela postopoma prilagajati zahodnoevropskim standardom. Zunanji minister Teodor Melescanu je formalno vložil prošnjo za polnopravno članstvo včeraj, skupaj z memorandumom, ki so ga podpisali vsi voditelji strank in se zavzeli za razvoj demokracije in trznih mehanizmov, pri čemer so perspektivo polnopravnega članstva označili kot »zgodovinsko priložnost«, pač glede na to, da Romunija zelo počasi okreva od polstoletne dediscine diktatorja Nicolaa Ceaucescuja in prejsnjih komunističnih oblastnikov. (Reuter)

EVROPSKA UNIJA / PO DOLGOTRAJNIH POGAJANJH KMETIJSKIH MINISTROV

Dosežen sporazum o prevozu živine

Države članice ga bodo morale začeti spoštovati najkasneje v dveh letih

BRUSELJ - Ministri za kmetijstvo Evropske unije so po štiridnevem maratonskem srečanju včeraj končno dosegli soglasje o dolocilih o prevozu zivali. Po pogajanjih, ki so potekala vso noč, je britanski minister za kmetijstvo William Waldegrave izjavil: »Zdaj ko smo sporazum dosegli, lahko začnemo pripravljati zakonodajo, ki bo dolocila boljše ravnanje z zivalmi med prevozom.«

V Veliki Britaniji so organizacije za varstvo zivali v zadnjih mesecih pripravile pravo kampanjo in skušale ustaviti tovornjake z živino, namenjeno za izvoz, ker naj bi bile razmere pri prevozu zivali skrajno neprimerne in krute. Avstrija, Danska, Švedska in Italija so iz različnih razlogov nasprotovale dolocilom sporazuma; predstavniki prvih treh so menili, da so prevec ohlapna, italijanskim pogajalcem pa se zdijo preostara. Rim se boji, da bodo stroški prevoza za živino previsoki, zato bi morali odpušiti vec tisoč ljudi, zaposlenih v klavnicah in mesnopredelovalni

industriji. Po sporazumu bodo lahko zivali na poti le osem ur na dan, ce bodo tovornjaki za prevoz primerno opremljeni - ce bodo imeli ventilacijo, ustrezno temperaturo zraka in doloceno kolicino vode - pa jih bo prevoznik lahko nepretrgoma prevazal največ 28 ur. Evropski komisar za kmetijstvo Franz Fischler odobrava sprejetje sporazuma, ki bo zacel veljati konec prihodnjega leta in je rezultat petletnih vrocih pogajanj. »S sprejetjem sporazuma bo zagotovljen primernejši prevoz zivine znotraj in zunaj drzav EU,« je poudaril Fischler.

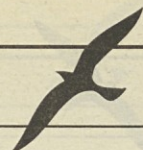
V sporazumu je dolo-

cena dolzina voznje glede na starost in vrsto zivali; teleta in jagnjeta bodo lahko na poti največ 18 ur, ovce in govedo pa 28, vendar z enournim postankom, med katerim mora zivina dobiti hrano in vodo. Po izredno dolgi voznji bodo zivali pocivale najmanj 24 ur. Waldegrave je se povedal, da bodo pravila, ki dolocajo tudi izdajanje licenc in usposabljanje

prevoznikov, pregledali vsake stiri leta. Drzave jih bodo morale zaceti spoštovati v dveh letih. Sporazum je del paketa, v katerem so tudi merila za zascito nemskih in drugih kmetov v drzavah s trdo valuto, in sicer do leta 1999; Evropska unija je namrec zaradi financnega neravnovesja zнизala subvencije za kmetijstvo.

Peter Blackburn / Reuter

RUSIJA

Jelcin grozi parlamentu s smrtno obsodbo

Budjonovsk pospešil pogajanja o Čečeniji

MOSKVA, GROZNI (dpa, Reuter) - Ruski predsednik Boris Jelcin ostro zavraca nezaupnico vladi, ki jo je predvčerašnjim izglasovala дума, spodnji dom parlamenta. Jelcin ne namerava razresiti vlade, temveč bo, če bo treba, križil z razpustitvijo parlamenta in razpisom predčasnih volitev. Komunistični poslanci v dumi se naprej zbirajo podporo za svoj predlog o glasovanju o odpoklicu predsednika države. Če bo parlament v prihodnjih dneh potrdil svojo sredino odločitev, bo moral Jelcin ali sprejeti odstop kabineta premierja Viktorja Cernomirdina ali pa razpisati nove volitve, ki morajo biti najpozneje v treh mesecih.

Cernomirdin je v govoru pred poslanci poudaril, da njihova odločitev zaostrejuje politične razmere v državi,

ker bi vladna kriza izničila prizadevanja za gospodarsko stabilizacijo, končanje vojne v Ceceniji in izboljšanje po-

dobe Rusije v tujini. Zunanji minister Andrej Kozirjev je morebiten razpis predčasnih volitev označil kot najhujše, kar se lahko zgodi Rusiji. Jelcin pa je tujim novinarjem povedal, da si bo parlament podpisal »smrtno obsodbo«, če ne bo podprl vlade. Podpredsednik vlade Sergej Sahraj dvomi, da bodo poslanci res tvegali, saj bi oktobrske volitve marsikateremu spodnesle udobni stolček. Nedvomno bo »kremeljski car« zaradi polomije v Budjonovsku opravil nekaj kadrovskih zamenjav v kabinetu, vendar se Cernomirdinu se ni treba bati za položaj. Med morebitnimi žrtvami za odstrel sta najverjetneje obrambni in notranji minister, v skrbeh pa je lahko tudi vodja zvezne varnostne službe. Na pogajanjih med rusko stranjo in čecenskimi uporniki so včeraj dosegli precejšen napredek. Uporniki so privolili v razorožitev v zamenjavo za delni postopni umik ruske vojske, dogovorili pa so se tudi o izmenjavi ujetnikov in vzpostavitvi demilitariziranega območja. Naslednji krog pogajanj, ki potekajo pod pokroviteljstvom Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi, naj bi bil namenjen reševanju političnih vprašanj, med drugim zamisli o izvedbi svobodnih volitev v Ceceniji. Položaj v uporni kavkaski republiki bo naslednji teden tudi na dnevnem redu zasedanja ruskega sveta za nacionalno varnost.

Ruski predsednik Boris Jelcin (Telefoto: AP)

BOSNA IN HERCEGOVINA

Sarajevčani plačujejo visoko ceno za vodo

SARAJEVO (Reuter, dpa) - Bosanski Srbi se naprej obstreljujejo civilne cilje v Sarajevu. Včeraj je topovska granata zadela skupino ljudi, ki so čakali na vodo. Zadnji srbski napad je zahteval vsaj tri žrtve, med katerimi je tudi dveletna deklica. Bosanska vlada je včeraj sporočila, da je srbsko obstreljevanje Sarajeva v tem tednu zahtevalo visoko ceno. V sredo je bilo ubitih 12 ljudi, ranjenih pa več kot 40. Potem ko so bosanski Srbi prepričali preskrbo Sarajeva z vodo in se je začela ofenziva vladnih enot, so Sarajevčani, ki stojijo v vrstah, da bi napolnili posode za vodo, lahka tarca srbskega topništva.

Novi mirovni posrednik Evropske unije Carl Bildt je včeraj zapustil ZR Jugoslavijo. Po srečanju s srbskim predsednikom Milosevičem je izjavil: »Trenutno se nahajamo na kritični točki, zlasti ker nimamo časa, da bi našli politično rešitev.« Bildt bo o dosežkih svojega prvega pogovora z Milosevičem poročal evropskim državnikom na srečanju v Cannesu. Na Palah se se vedno jezijo, ker je Bildt obiskal Miloseviča namesto Karadžića. Ker se je sesel z vsemi stranmi, vpletenimi v vojno, razen z bosanskimi Srbi, je po mnenju vodstva s Pal rešitev krize se bolj odmaknjena. Predstavniki bosanskih Srbov je izjavil: »Bilo bi nenavadno, če Bildt ali kdorkoli drug ne bi upošteval vodstva Republike srbske.« Posebni odposlanec

Vladni vojniki v okolici Sarajeva (Telefoto: AP)

ZN Jasusi Akasi je včeraj pisal vodji bosanskih Srbov Karadžiću. Kot so povedali na sedežu mirovnih enot v Zagrebu, je v pismu opisal vlogo novih mirovnih enot. Karadžiću je zagotovil, da bodo nove enote za hitro reševanje sicer oborožene s težkim orožjem, vendar bo njihova vloga samo zascita modrih celad in varovanje človekoljubnih konvojev v BiH. V hrvaškem pristanišču Ploče se je že včeraj izkrcalo na stotine francoskih vojakov, pripadnikov tujske legije.

Vojaske opazovalci ZN poročajo, da so bosanski Srbi

včeraj spet zadržali dva konvoja, namenjena v Sarajevo, in konvoj za vzhodnomuslimansko enklavo Gorazde. Sarajevska skladišča so po desetih tednih srbskega oviranja človekoljubnih konvojev popolnoma prazna.

Bosanski radio poroča, da se boji na vseh frontah v

BiH nadaljujejo. Zdi se, da najostrejši spopadi med bosanskimi vladnimi enotami in bosanskimi Srbi potekajo na severu v okolici Tuzle. Na območju tuzelske industrijske cone so vladne enote na več koncih prebile srbsko bojno crto in zasedle nova območja.

NOVICE

Kozirjev za nov model evropske varnosti

MOSKVA - Ruski zunanji minister Andrej Kozirjev se je v pogovoru za časnik Moskovske novosti zavzel za gradnjo novega modela evropske varnosti, ki bi temeljil na nedeljivosti varnosti evropskih narodov. »Nobena država ne sme uveljavljati svoje varnosti na škodo druge. Nobena država v Evropi ne bi smela biti izključena iz odločanja o usodi območja Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE),« je poudaril ruski zunanji minister. Kozirjev je med drugim dejal, da se partnerstvo v Evropi ne bi smelo spremeniti v teknovalnost, ampak bi moralo temeljiti na resničnem sodelovanju institucij, kot so OVSE, Nato, Evropska unija in SND. »Rusija sicer nasprotuje siritvi zveze Nato, vendar to ne pomeni, da smo proti sodelovanju te organizacije s srednje- in vzhodnoevropskimi državami,« je dejal vodja ruske diplomacije. (STA, AFP)

Rugova: Kosovo mora postati protektorat

PRISTINA - Albanskega voditelja Kosova Ibrahima Rugovo sta včeraj v Washingtonu sprejela ameriški državni sekretar Warren Christopher in njegov pomočnik za evropska vprašanja Richard Holbrooke. Rugova je ob tej priložnosti poudaril, da se je albanski narod na Kosovu s posebnim referendumom septembra 1991 izrekel za neodvisno državo Kosovo. Da bi prepričali uresničitev morebitnega vojnega scenarija reševanja kosovskega vprašanja, je dr. Rugova ponovil svojo zahtevo, naj bo Kosovo kot protektorat pod mednarodno civilno upravo. Christopher je ponovil znano ameriško stališče, da Washington ne podpira nastanka neodvisne države Kosovo, in znova opozoril Beograd, da na Kosovu ne bo dopustil vojne. Christopher je se poudaril, da ukrepi OZN proti Srbiji in Crni gori ne bodo odpravljeni v celoti, dokler ne bo prislo do napredka pri reševanju kosovske krize. (B. S.)

Svet Evrope podelil nagrade za človekove pravice

STRASBOURG - Svet Evrope je včeraj Sergeju Kovaljovu, nasprotniku vojne v Ceceniji, in švedskemu diplomatu Raoulu Wallenbergu, ki ga pogrešajo že od konca druge svetovne vojne, podelil nagrado za človekove pravice. Kovaljov je februarja, le mesec dni preden ga je ruski parlament odstavil s položaja varuha človekovih pravic, Svet Evrope zaprosil, naj uvede ukrepe proti Rusiji. Wallenberg, švedski veleposlanik na Madžarskem v času nacistične okupacije, pa je resil življenja približno 100 tisoč Židom; dajal jim je vizume in potne liste ali pa jih je skrival v veleposlaništvu. Po mnenju Sveta Evrope naj bi umrl v kakem ruskem zaporu, saj je izginil v času, ko je Rdeča armada osvobajala Budimpesto. (Reuter)

JAVNA MORALA V ZDA

Konservativci proti vrhovnemu sodniku

BARBARA KRAMZAR

NEW YORK - V ZDA je včeraj spet zmagala konzervativna morala, kot že tolikokrat v zadnji polovici leta po prepricljivi zmagi republikanske stranke na novembrskih parlamentarnih volitvah. Temnopolti tenesseejski ginekolog dr. Henry Foster, kandidat predsednika Clintona za vrhovnega zdravnika ZDA, je padel pod streli konzervativne revolucije, ki mu ni odpustila 39 prekinitev nosečnosti v tridesetletni delovni dobi.

»To je glasovanje proti pravici ameriških žensk do izbire,« je razočarano izjavil predsednik Clinton. Vendar pa je bila nezaupnica Fosterju v senatu tudi ena od prvih vojn za naslednjega ameriškega predsednika, pa čeprav bodo volitve sele čez poldrugo leto. Pisarna vrhovnega zdravnika in njen nesojeni najemnik dr. Henry Foster sta bila ta teden dobrodoslo bojisce za dokazovanje konzervativnosti republikanskih predsedniških kandidatov. Prekinitev nosečnosti in druga vprašanja, ki razburjajo desni del ameriške javnosti, bodo očitno odločala tudi o novem prebivalcu Bele hiše, če bodo republikanski kandidati se na-

prej suvereno obvladovali ameriški politični prostor.

Vrhovni zdravnik je vecinoma castna in ne oblastniska služba, ki se je uveljavila v ameriški javnosti z avtoriteto znanja in zdravniških sporocil. »Surgeon general«, kot vrhovnega zdravnika imenujejo Americani, denimo na vsaki skatli cigaret v obroblijenem, poudarjenem tisku sporoča kadilcem, da škodi-jo svojemu zdravju. Toda pod vladavino predsednika Clintona, ki je s svojimi nekonzervativnimi osebnimi prepričanji spodbudil skoraj vojsko organizirane skrajne verske in politične desnice, so uradnega predstavnika zdravniške stroke seveda spoli-

tizirali. Osebnost je politično, so nekoč trdile feministke, danes pa za njimi ta stavek ponavljajo ameriški desničarji. Zaradi njihovih napadov je predsednik Clinton odstrelil svojo prvo vrhovno zdravnico Jocelyn Elders, ki je na nekem srečanju preveč svobodno govorila o prednosti samozadovoljevanja med mladimi. Zdaj pa so Henryja Fosterja pokopale prekinitve nosečnosti, čeprav mu vsi priznavajo misijonarsko delo pri izobraževanju revnih temnopolnih tenesseejskih mladenicev in mladenk. Za liberalni del ameriške javnosti sta oba obracunata sokantna. Trdijo, da se je Eldersova samo pogumno spopadla z nevarno razširjenimi mladoletniškimi nosečnostmi, ki se pogosto pripetijo zaradi nevednosti o pomenu in moznostih spolnega življenja. Henry Foster pa je kot ginekolog moral izvrševati prekinitve nosečnosti, saj mu tako narekuje zakonodaja.

Nasprotniki konzervativne revolucije so zaman opozarjali na razum. Fosterjeva kandidatura se je nehoti vpletla v ogorčen boj republikanskih predsedniških kandidatov za nominacijo svoje stranke in ko skuša pet, šest političnih velikanov dokazovati svoje desničarstvo, najbrž ne bi za vrhovnega zdravnika zaposlili niti device Marije. Fosterja je za izjemno uspešno preprečevanje nezazelenih nosečnosti med mladoletniki v Nashvillu odlikoval celo predsednik Bush. Največja porazenca najnovejšega washingtonskega političnega boja zato nista zdravnik Foster in predsednik Clinton, ampak republikanski predsedniški kandidat Phil Gramm, zmagovalec pa je njegov strankarski kolega Bob Dole. Senator Gramm se skuša predstaviti kot najbolj desničarski od vseh republikanskih predsedniških upov. Doslej je bil pri tem izjemno neu-

spešen. Njegov nekdanji svak je razkril, da je Gramm v sedemdesetih letih vložil denar v snemanje ne preveč moralnega filma, zato so se ga začeli izogibati guruji ameriske verske desnice. Zastavo skrajne konzervativnosti je spet pobral komentator Pat Buchanan, Gramm pa je nameraval popraviti vtis s počasnim mučenjem dr. Fosterja. Toda senator Bob Dole, ki ta čas prizadevno piha na dušo konzervativcem z napadi na hollywoodske filme, mu je spretno prekrizal nacрте. Z zapleteno proceduro je prepričal Grammovo nameravano zavlačevanje pred televizijskimi kamerami in se hkrati vladno odkrižal spornega dr. Fosterja.

Vprašanje je samo, ali ne bo prav izjemno uspešni republikanski manever spodbudil bojnih priprav temnopolnih Americanov, liberalnih žensk in vseh drugih, ki se bojijo konzervativne revolucije.

THALER O SLOVENSKI ZUNANJI POLITIKI

V novih političnih razmerah je EU pomembna

Pozornost je treba posvetiti tudi Latinski Ameriki, Afriki in Aziji

LJUBLJANA - Slovenska zunanja politika končno dobiva vsebinski okvir, v katerem so začrtane smernice za njeno delovanje. Vlada je včeraj sprejela predlog smernic, ki so, kot je dejal zunanji minister Zoran Thaler, predvsem spodbuda za čim bolj kakovostno javno razpravo o slovenski zunanji politiki. Gre za povzetek vseh slovenskih zunanjepolitičnih izkušenj od 1990 naprej, pri nastajanju pa je pomembno sodelovala tudi strokovna javnost.

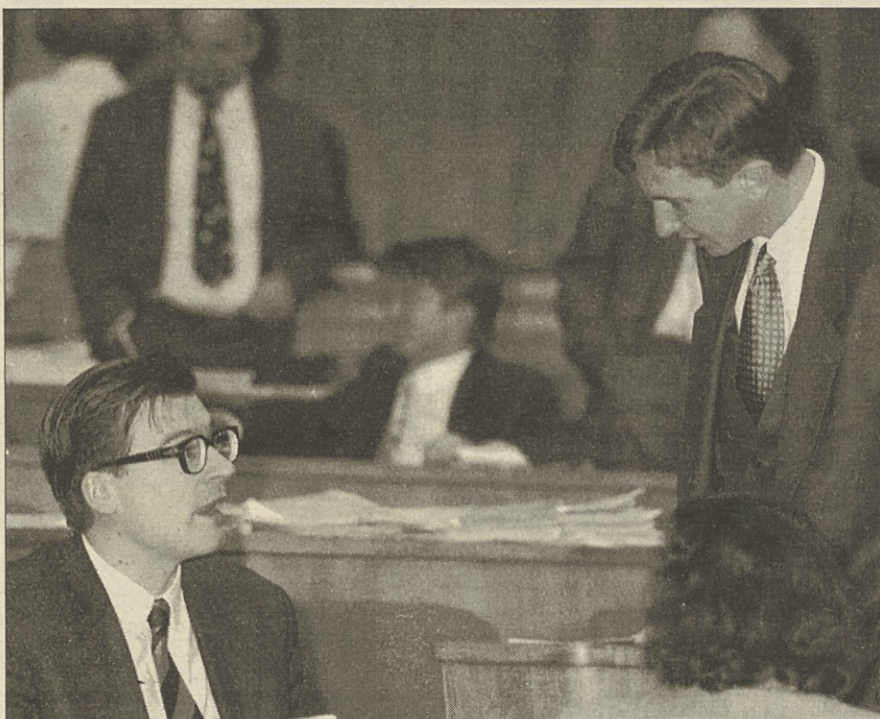
Thaler je omenil, da je prvi poskus začrtanja smernic zunanje politike nastal se pred formalnim priznanjem slovenske državnosti, sledila pa sta mu še dva, nazadnje jeseni 1994, ko je postopek zastal zaradi odstopa takratnega zunanjega ministra **Lojzeta Peterleta**. Po Thalerjevem mnenju je zunanje-politična strategija zavezujoč dokument, zato nasprotuje ocenam, da so takšni dokumenti izraz realsocializma.

Smernice so razdeljene na štiri poglavja. V prvem je analiza mednarodnih razmer in položaja Slovenije. V svetu se je po razpadu bipolarnega sistema začel proces osvoboditve narodov in uveljavljanja njihove suverenosti. Hkrati pa se ni vzpostavljeno novo ravnotežje, svet se srečuje z vse pogostejšimi pojavi različnih oblik nestrpnosti. V novih političnih, varnostnih in gospodarskih razmerah dobiva Evropska unija vse večjo ceno, približevanje in vstop v EU je zato za Slovenijo, ki jo njen geopolitični položaj določa kot srednjeevropsko, jadransko in sredozemsko državo, v njenem kratkoročnem in dolgoročnem interesu. Pri tem je treba uravnoteženo upoštevati tudi vse države, ki bistveno vplivajo na odnose v svetu (ZDA, ZRN, Velika Britanija, Francija, Japonska, Ruska federacija itd.).

Slovenija med temeljne vrednote uvršča mir in varnost državljanov, ozemeljsko in politično samostojnost in neodvisnost države ter blaginjo posameznika in družbe, ce omenimo le najpomembnejše. Cilji, ki izhajajo iz temeljnih vrednot, pa so utrjevanje mednarodnega položaja države, stabilni in dobri odnosi z vsemi državami, ki nas neposredno obkrožajo, polnopravno članstvo v razvijajoči se Evropski uniji, zvezi Nato in Zahodnoevropski uniji ter tesnejše sodelovanje z državami srednje Evrope. Med strateškimi cilji velja omeniti tudi tesnejše sodelovanje z Rusijo in drugimi članicami SND ter ZDA, Kitajsko in Japonsko. Pomemben pogoj za uresničevanje nastetih ciljev so materialne, kadrovske in organizacijske razmere: trenutni obseg diplomatsko-konzularne mreže v tujini zadovoljuje slovenske potrebe, v prihodnje pa bo treba zagotoviti večjo prisotnost še v Latinski Ameriki, Afriki, srednji ter jugovzhodni Aziji in Indiji. To bi kazalo reševati tudi s pomočjo »letečih veleposlanikov«, ki bi te države pokrivali iz Ljubljane. Slovenija potrebuje majhen, a visoko kakovosten diplomatski aparat, temu primerno pa je treba postopoma krepiti materialno podlago. Kadre je treba izbirati izključno na podlagi njihove strokovne in intelektualne sposobnosti ter jim nuditi možnost izobraževanja in dodatnega usposabljanja. Pozornost velja tudi sistematičnemu preučevanju teorije in prakse mednarodnih odnosov, prava, delovanja mednarodnih organizacij, položaja in varstva manjšin. Zato mora zunanje ministrstvo tesneje sodelovati z ustreznimi univerzitetnimi ustanovami.

Bostjan Lajovic

Foto: Bojan Velikonja/BOBO

ZLSD IN SDSS / LEVICA NA OKOPIH

Stranki enotni le v kritiki liberalizma

Seveda pa je njuna interpretacija liberalizma precej različna

LJUBLJANA - Z novim programskim dokumentom združene liste, ki naj bi predstavljala teoretični temelj socialdemokratske politične prakse na Slovenskem, se bodo zagotovo obnovile polemike o »pravi« levici na Slovenskem. »Teze za razpravo«, ki jih je pripravila združena lista, namreč v posebnem poglavju ocenjujejo razcepljenost slovenske socialdemokracije v »dve glavni struji, ki ju predstavljata ZLSD in SDSS«.

Stranki naj bi se razlikovali v odnosu do šestih ključnih »točk razdvajanja« - socializma, fašizma, klerikalizma, militarizma, patriotizma in demokracije: ZLSD gradi na pozitivnih izkusnjah mednarodnega socializma ter na pozitivnem delu izročila iz obdobja samoupravnega socializma, medtem ko SDSS to obdobje

enaci s stalinizmom in totalitarizmom. ZLSD gradi svoj identiteti na antifasizmu in antiklerikalizmu, medtem ko SDSS goji simpatije do fašizma in klerikalizma. »ZLSD goji domoljubni miroljubni patriotizem ..., medtem ko SDSS gradi svojo politiko na ksenofobiji in prestraševanju ljudi«. In se: ZLSD priznava vsem demokrati-

cnim in reformnim gibanjem zasluge za uveljavitev demokratičnega sistema in vzpostavitev samostojne države, medtem ko se SDSS trudi uveljaviti interpretacije in prakso izrivanja legitimnih levo orientiranih političnih sil in zanikanja njihovih zaslug v procesu demokratizacije in osamosvajanja. ZLSD priznava rezultate volitev kot prvo točko legitimiranja političnega sistema, SDSS pa seje nezaupanje v legalno izvoljene organe oblasti«.

Tako odgovarja združena lista na navedbe »sestrske« stranke, ki je pred časom v Topolšnici v uvodnem govo-

PO SEJI VLADE

Voljč: ZZS grozi izguba v višini 13 milijard tolarjev

LJUBLJANA - Bozidar Voljč, minister za zdravstvo, je na včerajšnji novinarski konferenci po seji vlade predstavil program in načrt vlaganj v javne zdravstvene zavode v letu 1995. V proračunu je sicer na voljo manj sredstev, kot je predvidel zakon o investicijah v javne zdravstvene zavode, vendar ostane načrt nespremenjen. Za to sta dva razloga: omenjeni zakon je bil v lanskem letu sprejet razmeroma pozno, tako da so se nekatera lanska leto neporabljen sredstva prenesla na letosnje leto. Vlada dopušča tudi možnost, da se bo plačevanje vlaganj v letosnjem letu deloma preneslo v prihodnje leto. Tako bodo vsa začeta vlaganja v slovenskih regionalnih bolnišnicah (Izola, Celje, Novo mesto, Slovenj Gradec in druge) letos končana. Največji del vlaganj pripada gradnji onkološkega inštituta, okulistične in nevrološke klinike kliničnega centra. Vendar vseh sredstev za to gradnjo ne bodo porabili letos, saj klinični center za zdaj še nima ustreznega urbanističnega načrta. Ministrstvo za zdravstvo bo v kratkem vladi predložilo spremembo omenjenega zakona, po kateri naj bi v primeru, da bi proračun predvideval manj sredstev, program investicij potekal kakšno leto dlje, načrt pa se naj ne bi spremenil.

Voljč je nato pojasnil vzroke za težave obveznega zdravstvenega zavarovanja. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je lansko leto zaključil z 1,4 milijarde tolarjev izgube (tudi zaradi višjih plač delavcev, kot jih je določil zakon o razmerjih plač v javnih zavodih), ki jih je pokril iz svojih rezerv. Letos se negativni trendi v zdravstvu nadaljujejo, brez ustreznih ukrepov pa bi Zavod letos lahko zaključil poslovanje z izgubo v višini 13 milijard tolarjev. Ukrepi, ki jih je včeraj sprejela vlada, so zmanjšanje stroškov za zdravila, zmanjšanje bolniško-oskrbnih dni (za 1,5 odstotka), skrajšanje postopkov za invalidsko oceno, vračilo državnih obveznic ministrstva za finance v vrednosti sedmih milijard (pred leti je namreč vlada presežke zavoda naložila v obveznice), vnovično uvedbo participacije za nekatere storitve, zlasti zdravila, prenos nekaterih pravic iz obveznega zavarovanja na področje prostovoljnega zavarovanja in vnovična vzpostavitev A in B liste zdravil.

Vlada je sprejela tudi predlog, da se razlike v cenah med državnimi zavodi in zasebniki zmanjšajo za 50 odstotkov.

Irena Pirman

ru predsednika Janeza Janše takole ocenila različnost obeh socialdemokracij: »V Sloveniji ni dveh socialdemokratskih strank ... Socialna baza SDSS in socialna baza ZL sta si povsem različni. Oni niso naša konkurenca. Mi z njimi ne tekmujejo za iste glasove, saj imajo direktorji igralnic in ljudje z izjemnimi, privilegiranimi pokojninami drugačne interese kot pa tisti, ki danes posteno delajo in gospodarijo«.

Zanimivo je, da se obe stranki strinjata samo v eni točki - kritiki liberalizma. Seveda pa je njuna interpretacija precej različna. Janša je s somisljeniki ocenil, da ceda-

lje bolj »postaja pravi politični nasprotnik zdravega razvoja Slovenije surovi liberalizem, ta značilna staro-nova kombinacija postkomunizma, ki se peha samo za oblast in dobiček za vsako ceno in samo za svoj zep, ne glede na očitno kršenje zakonov«. Združena lista pa pravi, da so bila devetdeseta »pohod liberalizma«. »Začetek devetdesetih je vpeljal v ekonomsko politično kriterije samopreživetja: kdor ni sposoben preživeti kot gospodarski subjekt, naj propade. Rezultati so katastrofalni ..., toda prišel je čas sanacije po katastrofi.«

Tanja Staric

UPOKOJENCI V MARIBORU

Spremeniti je treba pokojninski sistem

MARIBOR - Včeraj je na Sneznem stadionu pod Pohorjem potekalo tradicionalno 7. srečanje slovenskih upokojencev. Z več kot 400 avtobusi in drugimi prevoznimi sredstvi se je pod Pohorjem kljub slabemu vremenu zbralo več kot 20 tisoč upokojencev. Med gosti so bili tudi predsednik slovenske države Milan Kucan, ministrica za delo, družino in socialo Rina Klinar, poslanci državnega zbora, svetniki in drugi.

Zbranim je najprej spregovoril predsednik društva upokojencev Slovenije **Vinko Gobec**, ki je med drugim opozoril vlado, da mora izpolniti obveznosti do pokojninskega sklada, saj pokojnina ni socialna kategorija, velik delež od 200 tisoč slovenskih upokojencev pa živi na robu bede. Po pozdravu mariborskega župana **dr. Alojza Krizmana** je navzoče nagovoril predsednik države Milan Kucan. V svojem nagovoru je posebej pozdravil tiste upokojence, ki jim je življenjsko usodo krojila druga svetovna vojna in trdi časi neposredno po njej. Kar zadeva položaj upokojencev, pa je po besedah predsednika nujno treba čim prej sprejeti nov pokojninski sistem, ki bo upošteval dejstvo, da je pokojnina pravica, ki izvira iz dela, in ki bo vsem upokojencem zagotavljala socialno varnost. Spomnil je tudi na bliznjo četrto obletnico slovenske samostojnosti in dejal, da je Slovenija postala sodobna evropska država, ki ve, kaj hoče, ki se vključuje v Evropsko unijo in ki ima velike možnosti za uspešen razvoj.

Martina Pavsic

PREBIVALSTVO / DOLGOROČNA STRATEGIJA

Slovenija potrebuje novo demografsko politiko

Pozornost nameniti slabo razvitim regijam

LJUBLJANA - V Sloveniji od leta 1993 beležimo negativen naravni prirast prebivalstva. Glede rodnosti se danes že uvrščamo v evropsko dno, za nami so le Bolgarija, Danska, Nemčija in Madžarska. Razporejenost prebivalstva po ozemlju države je zelo različna, saj na petini državnega ozemlja prebivajo tri četrtine prebivalstva, ki »zasedajo« devet desetih razpoložljivih delovnih mest. Med slovenskimi regijami pa se ne večajo le razlike v gostoti poseljenosti, temveč tudi v starostni in izobrazbeni sestavi prebivalstva.

To so nekatere ugotovitve, na katere je opozoril dr. **Dusan Plut** na predstavitvi zbornika Regionalni vidiki demografske politike Slovenije. Poudaril je, da mora naša država, ki se v tem prehodnem obdobju srečuje s številnimi razvojnimi izzivi, oblikovati tudi svojo dolgoročno prebivalstveno politiko, predvsem kot sestavni del splošne razvojne strategije. Le-ta mora temeljiti na dejavnikih, ki upoštevajo zlasti regionalne razvojne možnosti in potrebe, med drugim tudi zato, ker je zavest o regionalni pripadnosti med Slovenci se zelo razvita. S tem v zvezi bo treba še naprej posebno pozornost nameniti obmejnim (edina izjema je Primorje), hribovitim in slabo razvitim slovenskim regijam, kjer se število prebivalcev še naprej zmanjšuje. To so tudi območja, kjer se kažejo ogromne razlike

v izobrazbeni strukturi prebivalstva. Tako je na primer v Beli krajini delež prebivalcev z visoko izobrazbo 1,7 odstotka, kar je dvainpolkrat pod slovenskim povprečjem. Razvoj prebivalstva bo morala v večji meri upoštevati tudi strategija gradnje prometnega omrežja, sicer se zna zgoditi, da bodo avtoceste Slovenijo razdelile na razvojno zanimive »avtocestne« in razvojno odpisane »neavtocestne« regije.

Robi Kovsca

Včeraj so slovenske nevladne organizacije na tiskovni konferenci znova opozorile na svoje Pobude in zahteve v prometu v zvezi z nacionalnim programom gradnje avtocest. Spet so pozvale vlado, naj slovensko javnost seznani z odgovori na vprašanja, ki so jih postavili na svojem zboru 1. junija v Ljubljani: kakšne pogoje nam v tranzitnem prevozu postavlja Evropska unija, končni roki gradnje avtocest na nekaterih težavnih odsekih naj se pomaknejo naprej, nacionalni program prometne infrastrukture naj upošteva tudi vlaganja v posodobitev ter vzdrževanje obstoječih cest, dosledneje in celoviteje naj se upoštevajo vplivi na okolje in podobno. Ta mnenja in zahteve je podpisalo že 40 nevladnih organizacij, danes pa so jih posredovali tudi poslancem državnega zbora in vsem državnim svetnikom.

(R. K.)

RAZISKAVA MED ŠTUDENTI

Mladi se odzivajo zrelo

Dijaki so manj strpni od študentov

LJUBLJANA - Če gre verjeti rezultatom najnovejše raziskave med slovenskimi študenti, je študentska populacija bolj odprta in strpnejša od dijakov.

Podatki so namreč pokazali, da se študenti na težave odzivajo bolj zrelo in realistično. Po raziskavi med slovenskimi srednjšolci Mladina 1993, katere rezultati in analiza so objavljeni v knjigi Pri(e) hodnost mladih, je Center za socialno psihologijo študija mladih pri fakulteti za družbene vede v sodelovanju z uradom za mladino pri ministrstvu za mladino in sport, letos izvedel raziskavo med slovenskimi študenti.

Nosilci raziskave **dr. Mirjana Ule**, **dr. Tanja Renner**, **mag. Vlado Miheljak** in sodelavci so izbrali 1830 študentov vseh ljubljanskih in mariborskih fakultet in visokih sol. Tudi v letosnji raziskavi so avtorji ponovili del vprašanj in problemov, ki so jih postavili srednjšolcem že pred dvema letoma. To so zlasti vprašanja, ki se nanašajo na njihov odnos do mladosti, odraslosti, prihodnosti, sedanjosti, družbenih ustanov, vere, cerkve ... dodali pa so se vprašanja, ki se navezujejo na letosnjo evropsko akcijo proti nestrpnosti in ksenofobiji. Nosilec akcije v Sloveniji je prav vladni urad za mladino, ki sodeluje tudi pri omenjenih raziskavah.

Spoznanje predlanske raziskave, da so bili slovenski srednjšolci izredno nestrpni do vseh in vsega, kar je drugačno, je marsikoga presenetilo. Na včerajšnji tiskovni konferenci so avtorji opozorili, da so študenti precej manj nestrpni, da pa se enaka nacionalna zaprtost čuti tako pri njih kot pri drugih.

(J. K.)

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomatina, (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik, gospodarstvo
9.30	Nan.: Ocetov pes
9.55	Film: Ritorno dalla 4. dimensione (fant., ZDA '85, i. J. Stockwell), vmes (11.00) dnevnik
11.35	Poletna oddaja Verde mattina estate
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik in gospodarstvo
14.20	Film: Il grande peccatore (ZDA '49, i. Gregory Peck, Ava Gardner)
16.20	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Dinozavri
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera, nato informacije o prevoznosti cest
18.50	Variete: Luna Park (vodi Pippo Baudo)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Glasba: Te voglio bene assaje (vodita I. Rossellini, L. De Crescenzo)
23.00	Dnevnik
23.05	Variete: Seconda serata (vodi Laura Laurenzi)
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Danes v Parlamentu
0.40	Dok. Videosapere
1.10	Aktualno: Sottovoce

RAI 2

6.35	V kraljestvu narave
7.00	Dok.: Tisoč umetnin
8.00	Variete za najmlajše
9.30	Nan.: Lassie
9.55	Nad.: Quando si ama
11.45	Dnevnik, 12.00 TG2-33
12.10	Nan.: Zdravnik med medvedi
13.00	Dnevnik, okolje in družba, vreme
14.00	Variete: Quante storie Disney, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
15.45	Dnevnik
15.50	Popoldne na RAI 2
16.30	Film: Fuori dal giro (dram., ZDA '88)
17.15	Dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Dvojni obraz pravice - Kačji ugriz
19.45	Dnevnik in sport
20.40	Variete: Vita da cani (vodi Jočelyn)
23.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme in Vse najboljše za rojstni dan, Kino!
0.05	EP v kosarki: Grčija-Italija (M)
1.00	Filmske novice

RAI 3

6.00	8.30 Jutranji dnevnik, informacije
8.30	Oddaje Videosapere: Rossellini, dok., Potovanje po Italiji, Vodice za izbiro fakultete, itd.
12.00	Dnevnik, delo, okolje, znanstveni dnevnik
12.40	Nan.: Vita da strega
13.25	Ženske v glasbi
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	Sport: IP v kotalkanju, odbojka, motokros, kolesarstvo
18.45	Vivere, vreme, dnevnik, deželne vesti, Blob
20.25	Nogomet: Svica-Nemčija
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Nogomet: Holandska-Italija, Master over 35
23.55	Aktualno: Pred premiero - Opera kviz
0.30	Dnevnik, pregled tiska, kultura in vreme
1.00	Fuori orario, vmes film v originalu Violent Cop ('91, r. T. Kitano)

RETE 4

7.00	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.30	Nad.: Manuela
8.30	Variete: Buona giornata, 8.40 nad. Il disprezzo, 9.45 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.00 Senza peccato, 12.20 nan. Mai dire sì, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
14.45	Film: Gilda (dram., ZDA '46, r. K. Vidor, i. R. Hayworth, G. Ford)
17.10	Aktualno: Perdonami, 18.00 Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Vittima d' amore (dram., ZDA '92, i. M. Lee, J. Farentino)
22.50	Film: Le ali della notte (pust., ZDA '79, i. N. Mancuso, D. Warner), vmes (23.30) dnevnik
0.50	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani, 8.45 Vodic Parlamenta
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.00	Una bionda per papà
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.10	Varieteji: Amarsi, 14.15 Complotto di famiglia, 15.25 Scene da un matrimonio
16.00	Otroska oddaja, vmes risanke in nanizanka
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40	Variete: La stangata
22.55	Dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odprti studio
12.40	Sport studio
12.50	Variete za najmlajše
14.00	Odprti studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.15	Nan.: Un professore alle elementari, 16.45 Neon Rider, 17.45 Primi baci, 18.20 Cobra investigazioni (i. M. Dudikoff)
19.30	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.30	Film: Tequila Connection (krim., ZDA '88, i. M. Gibson, K. Russell)
23.00	Variete: Fanzine
24.00	Aktualno: Fatti e misfatti
0.05	Variete: Mai visto
0.30	Italia 1 sport
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Nan.: Kung Fu

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.25, 0.25 Dogodki in odmevi
20.40	Film: Un sogno lungo un giorno (kom., '82)

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: L'urlo dell'inseguito (dram., '53)
19.30	Variete: T.R.I.B.U.
20.35	Glasba: A scuola di cantautori

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka
20.30	Podobe
	Dnevnik

SLOVENIJA 1

09.30	Pet otrok in skrat, 2/6 del angleske nanizanke
09.55	Moja enciklopedija zivali
10.05	Roka rocka, ponovitev
10.55	Morski psi, ameriska dokumentarna oddaja
11.45	Ze veste, ponovitev
12.10	Alica, evropski kulturni magazin
13.00	Porocila, VS
13.55	Kam vodijo nase stezice, oddaja TV Koper-Capodistria
14.55	Premetenka, ponovitev kanadskega filma
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Ucimo se rocnih ustvarjalnosti, 25. oddaja
17.25	Pasje mesto, 21/31 del kanadske risane nanizanke
17.45	Mlada Evropa poje, oddaja finske TV
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Hugo, tv igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Pogej in zadeni
21.40	Turistična oddaja
22.05	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.25	Zarisce
22.50	Sova
22.50	Brooklynski most, 12/22 del ameriske nanizanke
23.25	Novo zivljenje, 9/16 del ameriske nadaljevanke
00.10	Brane Roncel izza odra, ponovitev

SLOVENIJA 2

13.25	Forum
13.40	Zgodbe medenih tednov, ponovitev 6. dela
14.30	Omizje, ponovitev
16.30	Osmi dan, ponovitev
17.25	Sova, ponovitev
	Vecen sanjac, 24/28 del ameriske nanizanke
	Novo zivljenje, 8/16 del ameriske nadaljevanke
18.45	Znanje za znanje
19.15	Poglej me!
20.05	Malibuska cesta 2000, 2. del ameriske nadaljevanke
21.00	Veliki dnevi 20. stoletja: 39-45, 3., zadnji del francoske dokumentarne serije
22.00	Muljava: Podelitev nagrade Kresnik, prenos
22.30	Opus
23.30	Odsevi na temnem nebu, svicarski film

KANAL A

10.15	Ponovitve
11.35	A-shop, Spot tedna, CMT
11.45	Spot tedna, A-shop
17.00	A-shop
17.15	Zanikanje, ponovitev ameriske melodrame
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luc svetlobe, 454. del
20.00	Pozitiv +
20.30	Obalna straza, 12. del
21.20	Vreme
21.25	Teden na borzi
21.35	Junak na rolki, ameriski film
23.05	Vodnik za zaljubljene, 5. del ameriske nanizanke
23.30	Ucna leta, 17. del
00.00	Pred poroto, ponovitev
00.25	Sicilija, ponovitev

Koper

16.00	Euronews
16.15	Meridiani, ponovitev
17.15	Odprte strani, ponovitev oddaje, ki jo pripravlja Rosanna Giuricin
17.35	Stanje stvari - kultura, oddajo pripravlja Natasa Melon
18.00	Slovenski program: Studio 2 - magazin
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Vesolje je... Clovek in morje: Potopljeni zaklad, 2. del
20.00	EP v kosarki(M): Grčija - Italija
21.30	Juke Box, glasbena oddaja v živo, I. del, vodi Alex Bini
22.15	TV dnevnik
22.30	Juke Box, glasbena oddaja v živo, II. del, vodi Alex Bini

Avstrija 1

11.20	Dvojno zivljenje Kathy McCormick, ameriska tv komedija
13.00	Footur
13.25	Viking Viki
13.50	Smrkci
14.15	Am dam des
15.35	Vesoljska ladja Enterprise
16.20	Zarki napadajo
16.20	Knight Rider
	Pozigalec
17.10	Strašno prijazna družina
	Vremenarka
17.35	Zlata palaca
	Prekletstvo spomladanskega zavitka
18.05	Grad ob Vrbskem jezeru
	Dvojna rezervacija
19.00	Pri Huxtablovih
	Hamburger za sladokusce
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Zrelo II, ameriska srhljivka, 1978
	Igrajo: Murray Hamilton, Roy Scheider in drugi
	Rezija: Jeannot Swarc
22.10	Tisto, 2., zadnji del ameriske srhljivke
23.45	Cas v sliki
23.45	Petek, trinajstega III, ameriska grozljivka, 1982
01.15	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.40	Vsak dan s Schiejom, ponovitev
02.40	Dobrodošli v Avstiji, ponovitev
04.40	Karamurat, ponovitev

Avstrija 2

13.00	Cas v sliki
13.10	Vera, ponovitev
14.00	Pravica do ljubezni
14.25	Moč strasti
	Dan slovesa
15.10	Umor, je napisala Zapeljivec
16.00	Vsak dan s Schiejom
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstiji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Sport
20.15	Derrick
	Kostloffova tema
21.20	Peter in Paul
	Nova prijateljica
22.05	Cas v sliki
22.55	Modern Times, o znanosti
23.35	Ozon, Nebeski plin
00.15	Pogledi od strani
01.30	Videooc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Gremo v kino; 19.45 Lahko noc, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.30 Informativna oddaja v tujih jeziki; 23.05 Literarni nokturno.

Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Turistična odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Sport; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.00 Nemščina; 18.30 Evropa v enem tednu; 22.00 Rock; 1.00 Žur.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.20 Tema; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Ko sem še majhen bil; 19.30-24.00 Večerni program - Taki smo.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Porocila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservi; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajzo sel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

11.00 Borzni parket; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF; 17.00 Enciklopedija; 19.00 TB: Poison 13; 20.00 Institut E. March; 21.00 Okopi Slave A. Švarcenbeja; 22.00 Idealna godba (R. Mitchell, Karibi, J.L. Guerat).

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.15 Odprta knjiga: Zapiski Tine Gramantove r. Ž. Petan, 6.; 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Ljubljanski madrigalisti; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milij do Devina; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Deželna kronika; 17.10 Mi in glasba: sopranistka V. Topić, pianistka B. Zonta; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Slov. lahka lasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Porocila; 10.00 Matineja; 17.00 Izmenično Venus in Razpoke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzora.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreativna; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.15 Nas jezik; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobntince; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 17.50 Sport; 19.30 Stop pops in novosti; 21.45 Igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize in soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Zborovske pesmi; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Undina; 19.30 Kje poleti ustvarjajo; 20.00 Koncert; 22.05 Igra; 23.00 Sestnajst strun; Utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(Srednji val: 549 KHz, UKV 88,6,98,1,100,3,100,6,104,3,107,6) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Cestne razmere; 9.20 Vreme; 9.45 Mnenjsko rešeto; 11.15 Hladno toplo vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej... kontaktna odd.; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Muzak; 19.30-23.15 Večerni pr.; 24.00 Nočni.

Radio Koper

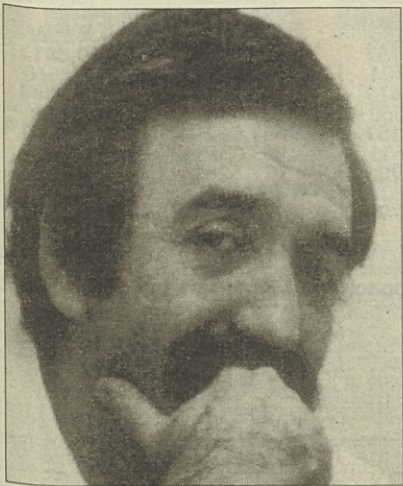
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30, 23.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V torek, 27. junija, ob 20. uri: SKUPINA
NORDEY - ARMANDO LLAMAS: 14 V
PAST UJETIH IGER (+2).

SNG DRAMA, tel.: 061/ 221-511
Danes, 23. junija, ob 19.30: Tom Stop-
pard - ARKADIJA.
Zadnjikrat v sezoni!

reziser: Slobodan Unkovski

SMG,
tel.: 061/ 125 33 12
Danes, 23. junija, ob 19.30: KDO JE NA-
RISAL STANKU SKAKALNICO.

MGL,
tel.: 061/ 210-852
Danes, 23. junija, ob 20. uri: T. Partljic -
STAJERC V LJUBLJANI, za abonma pe-
tek. Predstava bo se v soboto, 24. junija, ob
isti uri, za izven. Razprodano!

LGL,
tel.: 061/ 314-962
V soboto, 24. junija, ob 11. uri: S. Makaro-

vic - MEDENA PRAVLJICA, za izven.

CELJE

SLG,
tel.: 063/ 25-332

Danes, 23. junija, ob 21. uri: O. Župancic
- VERONIKA DESENISKA, za abonma
premiera I in izven. Predstava bo se v so-
boto, 24. junija, ob isti uri, za abonma pre-
miera II, izven in v sredo, 28. junija, ob isti
uri, za abonma sobota večerni I in izven.

JESENICE

GLEDALISCE TONETA CUFARJA

Danes, 23. junija, ob 21. uri: R. Baunbach
ZLATOROG.

MARIBOR

LGM,

tel.: 062/ 26-748

V soboto, 24. junija, ob 12. uri: Der Spiegel,
Belgija: PALCEK TOM.

V nedeljo, 25. junija, ob 11. uri: Papilu,
Ankarana - PIPO.

LGM,

tel.: 061/ 26-748

V nedeljo, 2. julija, atrij mariborskega gra-
du ob 11. uri: Nace Simoncic - VELIKI KI-
KIRIKI.

MURSKA SOBOTA

V nedeljo, 25. junija, Soboski grad (grajska
dvorana) ob 18. uri: John Strauss ml. -
PLES KADETOV

NOVA GORICA

Danes, 23. junija, ob 20. uri: T. M. Plavt -
KAZINA, za abonma petek-b in izven.
Predstava bo se v soboto, 24. junija, ob isti
uri, za abonma sobota-a in izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Verdi - Dvorana Tripovich
Mednarodni festival operete 1995 bo na spo-
redu od 4. julija do 13. avgusta.

Poletni koncerti

Danes, 23. t.m., ob 20.30: pod vodstvom Juliana
Kovatcheva bodo sopranistka Patrizia Ciofi,
mezosopranistka Silvia Mazzoni, tenor Wonjun
Lee, bas Enzo Capuano ter orkester in zbor gle-
dalisa Verdi izvajali Dvorzakove skladbe.

Avditorij Muzeja Revoltella

Poletni koncerti: V ponedeljek, 26. t. m., ob
20.30, klavirski recital Jurija in Olge Cher-
bakove. Na programu Weber, Grieg, Schubert,
Casella, Chopin, Rachmaninov in Gershwin.
Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Trip-
ovich: 9-12, 16-19.

KOROŠKA

CELOVEC: Koroska hala (Sejmisce): do 1. ju-
lija 1995 je na sporedu muzikal »Cats«. Ur-
nik: vsak dan (razen ponedeljkov) ob 20.00,
ob sobotah in nedeljah dodatno tudi ob
15.00. Vsak torek (ob 20.00) in vsako nedeljo
(ob 15.00) so predstave v angleščini.
nazije za Slovence.

Dvorisce Mohorjeve: danes, 23. t.m., ob
18.00 - 97. Rock ob meji. Sodelujejo Ali En

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA
GLEDALISKI KLUB KRKA, Dunajska 65
V torek, 27. junija, ob 19.30: srečanje z NACE-
TOM SIMONCICEM.

ČRNOMELJ

ZKOS, Stefanova 5
V nedeljo, 25. junija, ob 16. uri: SREČANJE
IZVIRNIH FOLKLORNIH SKUPIN SLOVENIJE.

IDRIJA

Danes, 23. junija, Psihiatrična bolnica ob 18.
uri: predstavitev knjige JOZETA FELCA -
OBLAST IN VENERA.

KAMNIK

HRAM LUZAR KAMNIK, Vas 24
V soboto, 24. junija, ob 20. uri: družabni večer in
otvoritev razstave slikarskih del DUSANA STER-
LETA.

LASKO

Danes, 23. junija, Marija Gradec (vrt) ob 20.
uri: SENTJANZEVO KREŠOVANJE in IZBOR
PARA ZA OH CET.

NOVO MESTO

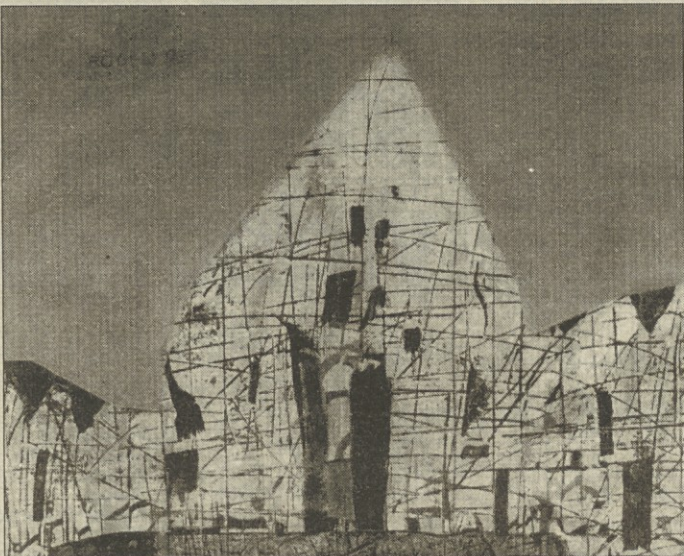
KNJIZNICA MIRANA JARCA
Danes, 23. junija, ob 20. uri: okrogla miza DO-

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej jugovske skupnosti iz Trsta »Carlo
in Vera Wagner« (Ul. del Monte 5): v po-
nedeljek, 26. t. m., ob 18.30 spominska
svečanost ob 50. obletnici smrti Ane Frank.
Ob priložnosti bodo tudi odprli razstavo,
ki bo trajala do 31. julija.

Obcinska galerija: do 16. julija si lahko
ogledate razstavo, ki je posvečena ita-
lijanskemu opernemu pevcu Enzu de
Muro z naslovom »Il magico splendor
lo sguardo abbaglia« (Magični blesk pri-
vablja pogled).

V Institutu
Jožef
Stefan
v Ljubljani
je na ogled
razstava slik
in karikatur
BINETA RO-
GLJA

GLASBA
SLOVENIJA**LJUBLJANA**

KUD FRANCE PRESEREN

V četrtek, 29. junija, ob 20. uri: koncert THE
SPOONS.

DVORANA SLOVANA

NA KODELJEM

Danes, 23. junija, koncert skupine FUGA-
ZI.

CELJE

ULICNI JAZZ FESTIVAL - CELJE

Danes, 23. junija, ob 22. uri: VENUS 4.

V soboto, 24. junija, ob 22. uri: LJU-
BLJANSKI JAZZ SELECTION.

**36. MEDNARODNI JAZZ
FESTIVAL**

Krizanke in Cankarjev dom
od 28. junija do 1. julija

Sreda, 28. junija, ob 20. uri: JOHN
PATITUCCI'S MISTURA FINA BAND in
ABBEY LINCOLN QUARTET.

GORNJA RADGONA

V soboto, 24. junija, ob 18. uri: slavnostni
koncert PIHALNEGA ORKESTRA GORNJA
RADGONA.

KOPER

Danes, 23. junija, ob 20. uri: koncert otro-
skega PIHALNEGA ORKESTRA KOPER.

KRANJ

Danes, 23. junija, cerkev sv. Janeza Kr-
stnika (Zg. Brnik) ob 20. uri: večer vokal-
ne glasbe. Nastopili bodo: KVARTET JU-
TRŌ, TUNJSKI OKTET, KOMORNI PEV-
SKI ZBOR GALLUS, MOSKI PEVSKI
ZBOR KRANJ.

V soboto, 24. junija, terasa gradu Brdo ob
19. uri: koncert komornega orkestra CAR-
NIUM.

RIBNICA

Danes, 23. junija, dvorana IDEAL CEN-
TER ob 20. uri: koncert MELITE OSOJ-
NIK.

GLASBA
FJK**TRST**

FOLKEST 95

Mednarodni festival folk in
moderne glasbe se bo odvijal
od 5. do 30. julija v deželi
Furlaniji - julijski krajini in
tudi na Koprskem.

Miramarski park

Od 1. julija do 31. avgusta
bodo ponovno pričele pred-
stave »Luci in zvokov«.

DOLINA

Jutri, 24. t. m., ob 21. uri bo
»Na K'luži« drugo letošnje
srečanje Pesem ob studencu.
Koncertni večer bodo
oblikovali pevci mešanega,
zenskega in moškega pev-
skega zbora iz Strasslacha.
Pesem dobrodoslico pa bo-
sta zapela moski in dekliski
zbor Valentin Vodnik.

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM

Razstava svetovne novinarske foto-
grafije WORLD PRESS PHOTO je na
ogled do 5. julija.

V Mali galeriji je do 2. julija na ogled foto-
grafska razstava CHRISTOPHA DONNETA.
Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFI-
ČNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled
do 10. septembra.

MODERNA GALERIJA

Razstava PETRA VARL SIMONCIC v Mali galeriji bo
na ogled do 3. septembra.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2

Razstava lutk SILVANA OMERZUJA je na
ogled do 29. junija.

GALERIJA GLINA, Gornji trg 11

Razstava del POMPEA PIANEZZOLA je na
ogled do 15. julija.

INSTITUT JOZEF STEFAN

Razstava slik in grafik BINETA ROGLJA je
na ogled do 21. julija.

BREŽICE

GALERIJA POSAVSKEGA MUZEJA

Razstava OROŽJE PRETEKLOSTI je na ogled do
28. avgusta.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE

Razstava prostor za pripoved ERICHA
PRASCHAKA je na ogled do 30. junija.

MARIBOR

GALERIJA DLUM, Zidovski trg 10

Razstava plastik VOJKA STUHEČA je na ogled
do 25. julija.

RAZSTAVNI SALON ROTOVŽ, Kraigherjeva 3

Razstava BRANKA LENARTA fotografije (1972-
1993) je na ogled do 22. julija.

POSTOJNA

GALERIJA MODRIJANOV MLIN

Razstava likovnih del STANETA JARMA je
na ogled do 4. julija.

SKOFJA LOKA

GALERIJA IVANA GROHARIJA

Razstava slik LOJZETA CEMAŽARJA.

GRAD DOBROVO

Danes, 23. junija, bo ob 20. uri otvoritev razstave
kipov in risb FRANCETA GORSETA iz ame-
riškega obdobja.

IZOLA

GALERIJA INSULA

Danes, 23. junija, bo ob 18.30 otvoritev razsta-
ve OTROSKO KIPARSTVO - Kiparska dela-
vnica ZKO Koper 1990.

SLOVENJ GRADEC

Danes, 23. junija, bo ob 19. uri otvoritev razstave
fotografij STANETA JERSICA.
Razstava bo odprta do 1. avgusta.

SKOFJA LOKA

GALERIJA FARA

Danes, 23. junija, bo ob 20. uri otvoritev 7.
klubske fotografske razstave FOTO KINO
KLUBA ANTON AZBE SKOFJA LOKA.

VELENJE

KC IVANA NAPOTNIKA

Danes, 23. junija, bo ob 18. uri avkcija slik.
Svoja dela bodo na ogled postavili slusatelji
Akademije za likovno umetnost Ljubljana.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz
27): do 10.9. je na ogled razstava umetnika pop-arta Jame-
sa Rosenquista.

Miramarski park-Konjusnica: do 23.7. je na ogled razsta-
va »Dali kipar, Dali ilustrator«.

Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bom-
ben.

Grad sv. Justa-Bastione fiorito: na ogled je antološka raz-
stava slikarja Fulvia Juricica.

Galerija Art Light Hall: do 30.6., razstavlja fotograf Mau-
rizio Maier.

Galerija Bassanese: danes, 23. t.m., ob 18.00 odprtje raz-
stave z naslovom »Ordine, caos e frattali«.

Peterlinova dvorana-Ul. Donizetti 3: na ogled je razstava
del slikarke Marte Kunaver.

SESLJAN

Sedež turistične ustanove: do 4.7. razstavlja Michela
Stradi.

GORICA

Kulturni dom: do 24. t.m., je na ogled fotografska razsta-
va »Benečija v miru in vojni«.

ŠPETER SLOVENOV

Beneska galerija: do 26.6. je na ogled vsak dan, razen ob

nedeljah, razstava ikon. Urnik: 17-19.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stal-
ne zbirke, tudi novejša dela trzaskega umetnika. Urnik: od
delavnikov ob 14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobo-
tah, nedeljah in praznikih ob 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA

CELOVEC

Deželna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do dan-
es-dve stoletji umetnosti na Koroškem«

Hisa umetnikov: do 8.7. so na ogled dela Güntherja Bru-
sa.

Mestna hisa-Mestna galerija: do 16.7. je odprta razstava
Jeana Eggerja.

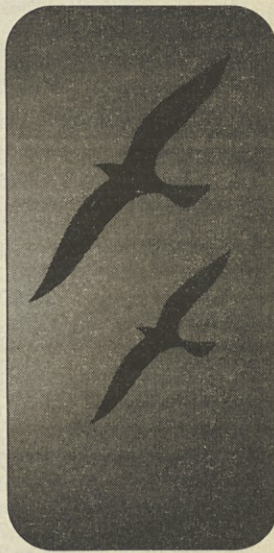
Kunstforum: do 7.7. je odprta razstava Kurta Weltherja.

TINJE

Galerija Tinje: do 25. t. m. je na ogled razstava del Garyja
Bikovnika iz New Yorka.

ŠPITAL OB DRAVI

Galerija v gradu Porcia: do 25. t. m. je na ogled razstava
del Rudija Benetika.

MENJALNIŠKI TEČAJI

22. junij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,60	82,00	11,48	11,66	6,93	7,33
A banka Koper	81,45	82,00	11,43	11,66	6,93	7,33
A banka Nova Gorica	81,45	81,90	11,46	11,65	6,93	7,32
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,72	82,20	11,50	11,70	6,90	7,40
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,40	81,95	11,45	11,65	6,90	7,20
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	81,51	81,90	11,38	11,60	6,96	7,08
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,70	81,90	11,54	11,62	6,95	7,10
Creditanstalt d. d.	81,40	82,00	11,45	11,65	6,95	7,20
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,83	81,87	11,56	11,58	7,01	7,04
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	81,80	82,10	11,54	11,64	6,90	7,05
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,70	82,00	11,50	11,59	6,90	7,05
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	81,70	82,00	11,50	11,59	6,90	7,05
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	81,70	82,00	11,50	11,59	6,90	7,05
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	81,55	81,85	11,50	11,59	6,90	7,05
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	81,70	82,00	11,50	11,59	6,90	7,05
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,55	81,85	11,50	11,59	6,90	7,05
Nova kreditna banka Maribor d.	81,10	82,10	11,40	11,17	6,70	7,30
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	81,52	81,90	11,40	11,60	6,96	7,08
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,60	82,20	11,50	11,65	6,90	7,15
Poštna banka Slovenije	79,60	81,85	10,60	11,59	6,27	7,10
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,82	81,86	11,58	11,59	7,02	7,05
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,65	81,70	11,50	11,59	6,97	7,07
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,87	82,20	11,55	11,65	6,80	7,20
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,70	81,80	11,55	11,58	6,92	7,19
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,80	82,10	11,30	11,75	6,76	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,70	81,85	11,41	11,59	6,97	7,00
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,70	81,95	11,50	11,65	6,95	7,20
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	81,70	82,20	11,50	11,60	6,80	7,20
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,70	82,20	11,50	11,60	6,50	7,30
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,65	81,95	11,50	11,69	7,05	7,29
SKB d.d., ***	81,20	81,95	11,35	11,74	6,80	7,10
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,70	81,90	11,56	11,62	7,00	7,20
SZKB d.d. Ljubljana	-	-	-	-	-	-
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	81,40	82,00	11,48	11,67	6,85	7,25
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,81	81,85	11,56	11,58	7,00	7,06

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rožan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

22. JUNIJ 1995		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar	1600,00	1665,00	
nemška marka	1155,00	1202,00	
francoski frank	329,00	343,00	
holandski gulden	1030,00	1072,00	
belgijski frank	56,10	58,40	
funt sterling	2570,00	2675,00	
irski sterling	2619,00	2726,00	
danska krona	295,00	307,00	
grška drahma	7,10	7,40	
kanadski dolar	1157,00	1204,00	
japonski jen	19,00	19,70	
švicarski frank	1394,00	1451,00	
avstrijski šiling	163,90	171,60	
norveška krona	259,00	269,00	
švedska krona	221,00	230,00	
portugalski escudo	10,9	11,40	
španska pezeta	13,20	13,80	
avstralski dolar	1156,00	1204,00	
madžarski florint	11,00	14,00	
slovenski tolar	13,50	14,00	
hrvaška kuna	300,00	320,00	

KMEČKA BANKA - GORICA

22. JUNIJ 1995		v LIRAH	
valuta		nakupni	prodajni
ameriški dolar	1604,00	1649,00	
nemška marka	1165,00	1187,00	
francoski frank	330,00	340,00	
holandski gulden	1036,00	1067,00	
belgijski frank	56,30	57,50	
funt sterling	2589,00	2659,00	
irski sterling	2640,00	2725,00	
danska krona	297,00	305,00	
grška drahma	7,20	7,80	
kanadski dolar	1160,00	1205,00	
švicarski frank	1404,00	1434,00	
avstrijski šiling	165,00	169,00	
slovenski tolar	13,40	14,20	

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

20. JUNIJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Locilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	13,40	14,20
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 23. 6. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,37	81,58
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 118 z dne 22. 6. 1995 - Tečaji veljajo od 23. 6. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	80,9576	81,2012	81,448
Avstrija	040	šiling	100	1153,2932	1156,7635	1160,2338
Belgija	056	frank	100	394,7312	395,9190	397,1068
Kanada	124	dolar	1	81,3144	81,5591	81,8038
Danska	208	krona	100	2075,8466	2082,0929	2088,3392
Finska	246	marka	100	2633,4339	2641,3580	2649,2821
Francija	250	frank	100	2315,0212	2321,9872	2328,9532
Nemčija	280	marka	100	8110,3601	8134,7644	8159,1687
Grčija	300	grd	100	—	50,2159	50,3665
Irski	372	funt	1	—	184,6592	185,2132
Italija	380	lira	100	6,8994	6,9202	6,9410
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2257,1612	—
Japonska	392	jen	100	133,4235	133,8250	134,2265
Nizozemska	528	gulden	100	7245,7957	7267,5985	7289,4013
Norveška	578	krona	100	1818,9104	1824,3836	1829,8568
Portugalska	620	escudo	100	76,8619	77,0932	77,3245
Švedska	752	krona	100	1554,7560	1559,4343	1564,1126
Švica	756	frank	100	9813,5357	9843,0649	9872,5941
Velika Britanija	826	funt sterling	1	180,4636	181,0066	181,5496
ZDA	840	dolar	1	112,1906	112,5282	112,8658
Evropska unija	955	ECU	1	149,6807	150,1311	150,5815
Španija	995	peseta	100	93,1799	93,4603	93,7407

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 23. 6. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A)	(B)	skupaj	APOEN	(A)	(B)	skupaj
		tolaški del	devizni del			tolaški del	devizni del	
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1.700.000	841,160	803,338	1.644,498
104	98,9600%	94,5103%	96,7352%		170.000	84,116	80,334	164,450

LJUBLJANSKA BORZA LJUBLJANA STOCK EXCHANGE INC.			Tečajnica borznega trga							
			št.: 115	Datum: 22. 6. 1995						
Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(4.5.93)	11.400		21.6.	11.300	11.800			
FRB	1.000	(6.6.94)	12.864	39-	22.6.	12.850	12.990	13.000	12.530	8.603
SAL	500	(7/29.8.94)	18.631	2.96-	22.6.	18.670	19.200	19.380	18.500	2.981
SKBR	458	(16.5.94)	29.130**		15.6.		19.800			
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RS01	8,0	4,(31.12.94)	99,6	20-	21,6.	99,6	99,7	99,7	99,5	7.002
RS02	9,5	8,(1.10.94)	103,8	13-	22,6.	103,8	103,9	103,9	103,5	77.416
RS08	5,0	3,(30.11.94)	84,7	3.97-	22,6.	84,5	84,9	84,9	84,5	695
RS11	7,0	4,(15.1.95)	93,0		22,6.	91,5	93,5			
RS11D	8,0	4,(31.12.94)	98,4		21,6.	97,9				
RS12D	9,5	8,(1.10.94)	102,1		20,6.	102,1				
SKB1	10,0	4,(1.11.94)	97,7	56	22,6.	97,0	97,7	97,7	97,7	363
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			11.184	1,56	22,6.	10.410	11.350	11.440	11.000	716
DAD	10.000	(1.6.94)	98.618*	6,62-	22,6.	99.800	101.000	103.500	95.050	24.161
FMD		(8)								
GPGR			21.500		8,6.		22.000			
HMEX			15.000		19,5.		15.400			
MKZ	218	(30.3.93)	8.700	33	22,6.	8.610	8.980	8.700	8.700	261
NIKR	4.000	(8/10.6.94)	3.427	2.31-	22,6.	3.495	3.630	3.630	3.210	14.155
TCITR		(5)	706,6	94-	22,6.	706,0	725,0	710,0	702,0	717
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	2750	(22.6.94)	30.512	21	22,6.	28.720	29.500	32.500	28.010	7.933
PFNP			27.353**		21,6.		30.000			
RGSP		(6)	602,4		21,6.	605,0	699,0			
UBKP			7.437**	7,54-	22,6.	7.450	7.470	7.450	7.420	744
VIP			40.900		31,5.	40.950	41.450			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK	12,0	4,(1.11.94)	99,0		15,6.	96,2				
OZG	11,0	4,(1.1.95)	92,6		16,6.	92,8	95,0			
PCE	12,0	6,(1.12.94)	99,6		7,6.	99,0				
PLJ	12,0	7,(1.1.95)	100,0		21,6.	99,0				
PGO	10,0	1,(1.6.94)	99,4	09-	22,6.	99,4	99,8	99,5	99,4	209
RS051	10,0	5,(1.6.95)	33,0		21,6.	31,0				

RUGBY / SVETOVNO PRVENSTVO

Jutri finale za naslov, v tekmi za 3. mesto Francija boljša od Anglije

JOHANNESBURG - Jutri se bosta na stadionu Ellisa Parka v Johannesburgu v finalu svetovnega prvenstva v rugbyju pomerili Nova Zelandija in Južnoafriška republika. Če je uvrstitev domaćinov v finale presenečenje, je nastop Novozelancev zanimiv predvsem zavoljo visoke zmage v polfinalu nad Anglijo, ko je bil izid kar 45:29.

Oba trenerja bosta obdržala zmagoviti postavi, novozelandski trener Laurie Mains pa je še posebej poudaril, da bodo igrali tako, kot so se odločili že na začetku turnirja, saj bi bila sprememba taktike samo v enem srečanju napaka. »Vsekakor se bo taktika posameznikov lahko spreminjala, paziti pa moramo, da obdržimo koncentracijo do konca srečanja,« je dejal Mains.

Glavno breme, s katerim se bodo morali spopasti Južnoafričani, je 118 kg težak Jonah Lomu. Sprico dejstva, da ga v individualnem boju skoraj ni mogoče zaustaviti, si ga igralci podajajo kot vročo žerjavico. Trener Južnoafričanov Kitch Christie, ki si je vsaj desetkrat ogledal posnetek angleškega Waterstie, je dejal, da bo od svojih igralcev zahteval pritisk na branilce Graema Bachopa in Andrewa Mehrtensa, medtem ko za Lomuja trdi, da ni nič drugega kot človek, ki meri 195 cm in tehtja 118 kg. Zanj naj bi poskrbel James Small. Ko so vprašali južnoafriškega branilca Andrea Jouberta, kaj misli o Lomuju, je prav tako dejal, da mora Lomu najprej mimo Smalla, sele nato pride vrsta nanj: »Rugby je mostvena igra in prepričan sem, da ga bomo ustavili.«

V dvoboju za 3. mesto je Francija premagala Anglijo z izidom 19:9 (3:3). Strelci za Francijo so bili: Roumat 5, N'Tamack 5, Lacroix 9; za Anglijo pa Andrew 9.

KOLESTARSTVO / PRVIČ VZHODNOEVROPEJEC

58. dirko po Švici osvojil Rus Tonkov

Zlato majico je oblekel po najzahtevnejši gorski etapi - O touru še ne razmišlja

Pavel Tonkov (AP)

ZÜRICH - Kolesarsko dirko po Švici je prvič osvojil tekmovalec iz vzhodne Evrope. Podvig je uspel Pavlu Tonkovu. Sedemindvajsetletni Rus, ki že več let živi v Bergamu in je član italijanskega moštva Lampre, že nekaj let sodi med velike upe svetovnega kolesarstva, a doslej ni se povsem izpolnil pričakovanj strokovnjakov, saj je kot poklicni kolesar zmagal le na petih dirkah.

Tonkov je v Švici zlato majico oblekel v torek, ko je premočno osvojil najzahtevnejšo gorsko etapo. Dotlej je na skupnem vrstnem redu vodil Švicar Alex Zülle, ki je dirko končal na drugem mestu z 11 sekundami zaostanka.

»Upam, da se v moji karieri začena novo poglavje, o zmagah na velikih etapnih dirkah pa za zdaj se ne razmišljam. Italijanski giro in francoski tour sta stvar Romingerja in Induraina, ki predstavljata razred zase,« je dejal Tonkov, o katerem pa Zülle meni, da je naravni talent.

Razočaral je Gianni Bugno (37 minut zamude na skupni lestvici), njegov rojak Marco Pantani, veliki up italijanskega kolesarstva, pa je po slabem začetku dokazal, da si je opomogel od poškodbe na kolenu, ki jo je staknil pred girom.

Vrstni red zadnje etape (Flums - Zürich, 195 km): 1. Vanzella (Ita) 4:24:05; 2. Järnmann (Svi) +0:27; 3. Simoni (Ita); 4. Bottaro (Ita), 5. Capiot (Bel); 6. Lombardi (Ita) +8:16.

Končni vrstni red: 1. Tonkov (Rus) 40.13:12, 2. Zülle (Svi) +0:11, 3. Jaskula (Pol) 4:19, 4. Furlan (Ita) 6:31, Zberg (Svi) 7:50.

NOVICE

Ince vendarle za Inter

MILAN - Angleski napadalec Manchestre Uniteda Paul Ince je v Londonu podpisal triletno pogodbo z milanskim Interjem le nekaj minut potem, ko je predsednik angleškega kluba Fergusom izjavil, da se igralec ne bo preselil v Italijo. Ince se je že prejšnji teden mudil v Milanu, vendar do uradne predstavitve ni prišlo, ker se je Ince na vrat na nos vrnil domov. Baje zato, ker njegova žena ni bila zadovoljna s ponujenim stanovanjem, ceprav so ji funkcionarji milanskega kluba pokazali kar nekaj razkošnih hiš.

Futre v Milanu

MILAN - Devetindvajsetletni portugalski reprezentant Jorge Paulo Dos Santos Futre bo v prihodnji sezoni branil Milanove barve. Futre je Milanovo ponudbo navdušeno sprejel, zdaj je potreben le se sporazum med Milanom in sedanjim Futrejevim klubom Reggiano, toda športni vodja Milancanov Ariedo Braidia je izjavil, da to ni problem. V Reggiano bo prestopil Bressan (zdaj Foggia) in se en igralec, ki pa ne bo, kot so napovedali, Angleo Carbone, ki je zavrnil možnost, da bi igral v B ligi (Reggiana je namreč izpadla).

Futre je že kot sedemnajsetletnik s Sportingom debitiral v portugalskem prvoligaskem prvenstvu, potem pa je igral za Porto, Atletico Madrid, Benfica, Olympique Marseille, novembra lani pa je prestopil v Reggiano, vendar se je takoj hudo poškodoval.

Quebec ob svoje »Severnijake«

NEW YORK - Vodstvo NHL je v sredo uradno potrdilo, da soglasa s prodajo kluba Quebec Nordiques zabaviščnemu koncernu Comsat, ki ima v lasti tudi klub NBA Denver Nuggets. Hokejisti se bodo tako preselili v 2850 kilometrov oddaljeni Denver, kaksno pa bo novo ime kluba, zaenkrat se ni znano. S prodajo Quebeca pa bo po novem v NHL le še sedem moštvev iz Kanade, ostalih 19 pa iz ZDA. (JuM)

Weißflog operiran

FREIBURG (dpa) - V univerzitetni kliniki v Freiburgu so včeraj operirali desno koleno olimpijskega zmagovalca v smučarskih skokih Jensa Weißfloga. Operacija je povsem uspela, tako da bo 30-letni Nemec iz Oberwiesenthala kmalu lahko začel s treningi. Weißflog se je za operacijo odločil zaradi pogostih bolečin.

Teniske vesti

HALLE - Prvi cetrtnfinalist mednarodnega moskega teniskega turnirja v nemškem Halleju z nagradnim skladom 725.000 dolarjev je Švicar Marc Rosset, ki je v dveh nizih s 7:5 in 6:3 premagal Francoza Oliviera Delaitra.

EASTBOURNE - V cetrtnfinalu ženskega teniskega turnirja v Eastbournu je Amerikanka Chanda Rubin premagala prvo nosilko Japonko Kimiko Date s 6:3 in 6:0.

Izidi: Singer (Nem) - Basuki (Inz, 8) 6:4, 6:4, Tauziat (Fra) - McNeil (ZDA) 6:4, 6:2, Zvereva (Blr, 2) - Gorrochategui (Arg) 6:2, 6:2, Rubin (ZDA) - Date (Jap, 1) 6:3, 6:0; polfinalna para: Zvereva - Tauziat, Singer - Rubin.

NOTTINGHAM - V dvoboju osmine finala teniskega turnirja v Nottinghamu z nagradnim skladom 328.000 dolarjev je Argentinec Javier Frana premagal cetrtega nosilca Rusa Aleksandra Volkova.

Izida: Frana (Arg) - Volkov (Rus, 4) 6:3, 7:6 (7:3), B. Black (Zim) - Ho (ZDA) 6:3, 6:4.

ST. PÖLTEN - Peti nosilec moskega teniskega turnirja v St. Pöltnu Francoz Fabrice Santoro je izgubil srečanje osmine finala. S 6:3 in 6:3 ga je premagal Italijan Stefano Pescosolido. Izidi: Pescosolido (Ita) - Santoro (Fra, 5) 6:3, 6:3, Schaller (Avt, 3) - Mancisidor (Spa) 6:4, 7:5, Burillo (Spa) - Aresse (Spa) 6:3, 6:2, Dosedel (Čes) - Martinez (Spa) 6:1, 6:1.

Jalabertu dirka po Kataloniji

OLOT (STA/AFP) - Francoz Laurent Jalabert (Once) je zmagovalec sedemetapne dirke Po Kataloniji. Svojo premoč je potrdil tudi v zadnji etapi, ko je tekmece premagal v silovitem sprintu. Drugo in tretje mesto v skupnem sestevku sta zasedla Spanca Melchior Mauri in Jesus Montoya. Jalabert je z zmago potrdil, da bo na bližnji dirki Po Franciji eden od glavnih favoritov. Letos je dobil že več enodnevnih dirk, v svetovnem pokalu je trenutno na tretjem mestu, dirka Po Kataloniji pa je druga večetapna, na kateri je zmagal. Na začetku sezone je bil najboljši na dirki Pariz-Nica.

Končni vrstni red: 1. Jalabert (Fra) 29:24:54, 2. Mauri (Spa) + 0:46, 3. Montoya (Spa) + 0:49, 4. Zaina (Ita) + 1:17, 5. Hamburger (Dan) + 1:48, 6. Mauleon (Spa) + 1:49, 7. Clavero (Spa) + 3:04, 8. Hodge (Avs) + 3:23, 9. Vicario (Spa) + 6:11, 10. Jimenez (Spa) + 6:22, 12. Chiappucci (Ita) + 7:43.

Tretja zmaga Fincata

RIM - Na kolesarski dirki po Italiji za amaterje je Italijan Marco Fincato dosegel svojo 3. etapno zmago in se povzpela na 3.mesto skupnega vrstnega reda. Se naprej vodi njegov rojak Sgnaolin.

Corinthias osvojil brazilski pokal

SAO PAULO - Corinthias iz Sao Paola je z zmago z 1:0 proti moštvu Porto Alegre osvojil brazilski pokal in si priboril pravico do nastopa v pokalu Libertadores.

MOTOCIKLIZEM / PRED VELIKO NAGRADO NIZOZEMSKE

Doochan in Biaggi spet najhitrejša

Nobuatsu Aoki je nesrečno padel in si zlomil ramo - Beattie ni uresničil napovedi

ASSEN - Včeraj je bil na dirkališču v Assnu prvi kvalifikacijski trening motociklistov pred sobotno dirko za veliko nagrado Nizozemske. Kot na vseh sestih dirkah v letošnji sezoni je bil tudi tokrat najhitrejši avstralski branilec naslova svetovnega prvaka v razredu do 500 ccm Michael Doochan. V oblačnem vremenu - vsi dirkači so ves čas nezaupljivo pogledovali proti nebu, ki je obljubljalo padavine - se je Avstralec s hondo dobro znesel in assenski krog prevozil s povprečno hitrostjo 176.152 km/h (2:03.623).

Trenutno vodilni v skupnem seštevku svetovnega pokala Avstralec Daryl Beattie, ki je pri Suzukiju prevzel vlogo »upokojenega« Kevina Schwantza, je pred tre-

ningom napovedoval, da bo tokrat njegov dan in si bo prislužil najboljši startni položaj. Vendar se to včeraj ni zgodilo. Na suzukiju je za 0.661 sekunde zaostal za rojakom, vendar se vedno upa, da bo na današnjem zadnjem treningu le izpulil »pole-position« Doochanu, hkrati pa bo lahko dobil kakšen zelo uporaben nasvet, saj je American tu zmagal leta 1990, 1991 in 1993. Tretje mesto pa si je včeraj privozil Spanec Alex Criville na hondi.

Zal pa tokrat na trenigu ni slo brez nesreč, hudo jo je skupil Japonec Nobuatsu Aoki. Voznik cetrtiltske honde je nesrečno padel in morali so ga prepeljati v bolnišnico, kjer so ugotovili, da si je zlomil ramo in poškodoval hrbtenico. Sicer pa je bil v razredu do 250 ccm

najhitrejši dirkač Aprilie Massimiliano Biaggi (2:06.368) pred Japoncem Tetsuyo Harado (honda) in Francozom Jean-Michelom Baylom (aprilja).

Izidi prvega treninga za VN Nizozemske - do 500 ccm: 1. Michael Doochan (Avs, honda) 2:03.623 (povprečna hitrost 176.152 km/h), 2. Daryl Beattie (Aus, suzuki) 2:04.284, 3. Alex Criville (Spa, honda) 2:04.742, 4. Alberto Puig (Spa, honda) 2:04.926, 5. Loris Capirossi (Ita, honda) 2:05.009, 6. Scott Russell (ZDA, suzuki) 2:05.030, 7. Alexandre Barros (Bra, honda) 2:05.460, 8. Shinichi Itoh (Jap, honda) 2:06.026, 9. Norifumi Abe (Jap, yamaha) 2:06.346, 10. Loris Reggiani (Ita, aprilja) 2:06.528. (MAN)

PO KONČANIH NOGOMETNIH PRVENSTVIH NA TUJEM

V idealni enajsterici ob prekaljenih asih nekaj novih mladih obrazov

V preko stidesetih državnih prvenstvih smo imeli za naso idealno enajsterico res velikansko izbiro, ceprav se seveda na Estonijo in Luksemburg nismo kaj pridali osredotočili. Slednjic smo se odločili za varianto z več mladimi igralci, ki naj bi se se bolj uveljavili v naslednjih sezonah, jasno pa je, da tudi na nekatere prekaljene nogometase, ki veckrat sami lahko odločijo srečanje, nismo pozabili.

V vratih ima zanesljivo mesto Vitor Baia (Porto), ki ga trenutno celo smatrajo za najboljšega vratarja na svetu. Leta (ima jih le 25) so na njegovi strani, toda pojesti bo moral se veliko polente... Za mesto libera smo izbra-

li Matthiasa Sammerja (Borussia Dortmund), ki je po slabih izkusnjah pri milanskem Interju spet zablestel: bil je najboljši igralec Bundeslige, vzi vel se je v novo vlogo in pomagal vezni vrsti, skratka bil je nenadomestljiv. Ostala dva branilca sta ravno tako napadalno nastrojena. Frank De Boer (Ajax) je eden izmed tistih posameznikov, ki so izstopali iz odlično uigranega kolektiva evropskega prvaka in je precej nevaren tudi v napadu. Bask v dresu Real Madrida Mikel Lasa si je mesto zaslužil tako zaradi odličnih iger kot zaradi »gola - leta«: proti Sevilli je nemreč vratarja presenetil z lobom z obilnih sedemdesetih metrov.

Imena za vezno vrsto so se ponujala v mamljivem številu. Mimo »Super-Maria« Baslerja, glave in golgeterja Werderja res nismo mogli. Postal je član reprezentance, na nasvišjem nivoju pa se je uveljavil relativno pozno - pri 27 letih. Njegov partner pri gradnji igre je Argentinec Rodolfo Cardoso (Freiburg), simbol ekipe, ki se je po lani komaj doseženem obistanku uspela uvrstiti v pokal UEFA. Donato (Deportivo) pa skrbi, da ima pri gradnji igre velike težave nasprotnik. Donato je po rodu sicer Brazilc, toda ker ze od mladih nog igra v Spaniji, je dobil spansko državljanstvo in zaigral tudi za državno vrsto. Moz nepredvidljivih

potez je Crnogorec Predrag Mijatović (Valencia), ki je kljub nekaterim poškodbam zaigral odlično in se je znesel na spisku možnih okrepitev Real Madrida.

Med sredino in napadom igra 21-letni Jesper Blomqvist (Göteborg), ki je odločilno prispeval k uspešni sezoni Svedov v pokalu prvakov in kot tak ze postal tarča letošnje evropske kupoprodajne borze.

Napad je domena dveh igralcev angleškega prvenstva. Eden je Alan Shearer, neustavljivi napadalec (37 golov) prvaka Blackburna. Trenutno je najboljši angleški nogometas. Stevilka 11 (ceprav je letos nosil osemnajstico) je last nemškega nogometasa. Igral je ze

v Italiji, Franciji, zdaj se vrača v domovino. Anglezi so ga izbrali za nogometasa leta. Verjetno ste ze uganili, da je večnemu najstniku ime Jürgen Klinsmann.

Spodobi se tudi izbiro trenerja in »rezerv«. Luis Van Gaal (Ajax) nam verjetno ne bi zameril, ce bi mu na klop posadili vratarja Lamaja (Paris SG), ki se odlikuje z izredno natančnimi podajami z roko cez polovico igrišca, mladega branilca Roba Jonesa (Liverpool), vezna igralca Fernanda Redonda (Real Madrid), Finidija (Ajax) in se hrvaškega napadalca Davorja Sukerja (Sevilla). Res škoda, da taka ekipa ne more igrati v nobenem prvenstvu. (dk)

KOŠARKA / MOŠKO EVROPSKO PRVENSTVO V ATENAH

Italijani proti Nemčiji skozi šivankino uho

Tri minute in pol pred koncem so imeli Nemci sedem točk prednosti - Slovenija brez moči proti Hrvaški

Italija - Nemčija 68:67 (36:34)

ITALIJA: Coldebella, Gentile 4, Magnifico 9, Pittis 4, Esposito 23, Conti 4, Abbio 6, Fucca 10, Pieri, Carera 2, Rusconi 6; Frosini ni igral

NEMCIJA: Rödl 15, Koch 22, Wucherer 5, Welp 3, Oetzurk, Gnad 12, Nünberger 10, Okulaja, Knörr; Freyer, Musch in King niso igrali.

Sondika: Figueroa (P.Rico) in Grigorjev (Rus).

PM: Italija 8:13, Nemčija 10:17. PON: Welp (35). Tri točke: Italija 8:20 (Magnifico 1:1, Pittis 0:1, Esposito 5:9, Abbio 2:4); Nemčija 3:6 (Koch 2:5, Wucherer 1:1)

Z zmago proti Nemčiji so si Italijani brzkone že priigrali uvrstitev v četrtfinalno fazo, aktualni evropski prvaki, ki tu v Atenah nastopajo brez Schrempfa in Harnischa, pa so iz nje verjetno že izločeni. Na obeh straneh je bilo veliko živčnosti in napak, Nemci pa so imeli 3 minute in pol pred koncem zmago že v zepu (58:65). Italijani niso popustili, junak napetega konca pa je bil Vincenzo Esposito, ki je s tveganim metom za tri točke, dvema podajama Rusconiju in Fucci in odločilnima prostima metoma stiri sekunde pred iztekom tekme skoraj sam spravil na kolena Kocha (22 točk, 8:12 v metih) in ostale nemške reprezentante, potem ko ga je selektor Messina v drugem polcasu »pozabil« na klopi za rezerve, čeprav je v prvih 12 minutah prvega dela dosegel 13 točk.

Nemci bi že v prvem polcasu lahko dosegli izdatnejšo prednost, saj so bili pod obema košema v očitni prednosti (novi član Phoenix Suns Rusconi je bil proti Gnadu in Welpu brez moči!), Italijani pa so slabo metali na koš (skupno 41%), vendar so v napadu izigrali kar 17 zog, tako da »azzurrov« niso mogli streti.

»Pritisk je bil izreden, zato sem moral pogostokrat menjati postavbo«, je pojasnil Messina. »Prostih metov ne smes zgrešiti. To so enajstmetrovke,« pa je dejal hladnokrvni Esposito. Nemski tabor je bil seveda izredno razočaran.

(32%). Met za tri točke: Litva 8:17 (47%), Grčija 9:24 (37%).

Skupina B

Hrvaška - Slovenija 91:83 (47:38)

HRVASKA: J. Vranković, Perasović 12, Komazec 19, Kukoč 20 (6:10), Alanović 6 (0:1), Marić 6, Zurić, S. Vranković 8 (2:2), Gregov, Mršić 8 (2:2), Radja 12 (2:7), Pejčinović.

SLOVENIJA: Horvat 6 (2:2), Tovornik 2, Daneu, Jeklin, Kraljević 4, Zdovc 8, Tusek, Alibegović 20 (2:2), Milčić 12 (0:1), Gorenc 11 (1:1), Kotnik 20 (8:12), Kunc.

Sodnika: Cazzaro (Italija) in George (Nemčija). PM: Hrvaška 12:22 (54%), Slovenija 13:18 (72%). Met za dve točki: Hrvaška 35:51 (68%), Slovenija 32:65 (49%). Met za tri točke: Hrvaška 3:13 (23%), Slovenija 2:5 (40%). ON: Hrvaška 20, Slovenija 24.

Slovenska reprezentanca tudi po drugem nastopu na EP ostaja praznih rok. Tokrat pravih možnosti za zmago proti Hrvaški na celu s Tonijem Kukočem, Stojanom Vrankovičem in Dinom Radjo, za katerega se še večer pred tekmo ni vedelo ali bo sploh nastopil (igra na lastno odgovornost, ker hrvaška zveza zanj ni

placala zavarovanja, ki ga je zahteval klub Chicago Bulls), niso imeli. Srečanje so sicer dobro začeli, povedli z 2:0, nato pa je hrvaški »stroj« začel delovati in razlika se je iz minute v minuto večala. Hrvati so se posebej dobro igrali na začetku, ko so do 8. minute zgrešili le dva meta, poleg tega pa sta Radja in Vranković kraljevala pod košema. Tokrat, za razliko od srečanja proti Franciji, so v slovenski vrsti odlično igrali centri - Slavko Kotnik, Teoman Alibegović in Marijan Kraljević. Prav slednji se je s svojimi 212 cm hrabro boril in dosegel nekaj atraktivnih kosev, vendar je v zaru igre napravil tudi nekaj nepotrebnih osebnih napak, tako da je moral že v 18. minuti zapustiti parket. Hrvati so v 9. minuti vodili že s 27:12, kar jih je očitno uspavalo, saj so nasi nato napravili delni izid 17:5 in se približali na vsega tri točke zaostanka (32:29). Kljub temu pa sta mostvi odšli na odmor z razliko devetih točk. V nadaljevanju so Hrvati zaigrali se bolj agresivno, tako da so si po devetih minutah igre priigrali 22 točk prednosti in srečanje je bilo v bistvu odločeno. V zadnjih petih minutah so Slovenci napravili delni izid 24:3 in tako vsaj delno ublazili poraz, ki bi lahko bil tudi višji od 30 točk. Hrvatje

»Azzurri« so se veselili že skoraj nedosegljive zmage (Telefoto AP)

Rusija - Francija 85:65 (36:27)

RUSIJA: Karašev 13 (5:5), Kudelin 6, Domani 3, Kisurin, Pasutin 2, Bazarević 12 (4:4), Babkov 16 (1:1), Mikailov 7 (1:2), Fetisov 16 (2:2), Ivanov 4, Panov 4, Nosov 2.

FRANCIJA: Forte 9 (4:4), Sonko 7 (3:4), Rigau, Hamm, Bonato 12 (3:6), Ostrowski 13 (2:3), Occansey 6, Gadou 3, Gadou 2, Butter, Bilba 13 (5:5), Domon.

PM: Rusija 13:14 (92%), Francija 17:22 (77%). Dve točki: Rusija 27:48 (56%), Francija 18:38 (47%). Tri točke: Rusija 6:16 (37%), Francija 4:21 (19%).

Spanija - Finska 87:74 (36:31)

SPANIJA: Angulo, Galilea 1 (1:2), Smith 16 (2:3), Orena 14 (6:10), Rodriguez 1 (1:2), Laso 4 (1:2), Fernandez 17 (4:4), Herberos 13 (1:2), Reyes 6 (0:1), Martinez 3 (3:4), Martin 9 (3:4), Murcia 3 (1:2).

FINSKA: Kuusma 16 (4:4), Mottola, Markkanen 8, Pekkonen, Tuomala, Larkio, Marttinen 6, Tahvanainen 6, Luhtanen 8 (5:8), Lehtonen 5 (1:1), Pekka Klinga 22 (2:2), Niiranen.

Sodnika Virovnik (Izrael) in Kloor (Svedska). PM: Spanija 23:36 (63%), Finska (12:17 (70%). Dve točki: Spanija 20:44 (45%), Finska 13:39 (33%). Tri točke: Spanija 8:18 (44%), Finska 12:30 (40%).

Skupina A

Izidi 2. dne: Italija - Nemčija 68:67; Litva - Grčija 89:73; Izrael - Svedska 87:62

Lestvica

Litva	2	2	0	187:155	4
Italija	2	2	0	141:138	4
Izrael	2	1	1	158:135	3
ZRJ	1	1	0	84:80	2
Nemčija	2	0	2	149:164	2
Grčija	2	0	2	153:173	2
Svedska	1	0	1	62:87	1

Danes: ZRJ - Litva (10.30); Nemčija - Svedska (12.30); Grčija - Italija (19).

Skupina B

Izidi 2. dne: Slovenija - Hrvaška 83:91; Francija - Rusija 65:85; Spanija - Finska 87:74.

Lestvica

Rusija	2	2	0	211:139	4
Spanija	2	2	0	172:144	4
Francija	2	1	1	154:153	3
Hrvaška	1	1	0	91:83	2
Slovenija	2	0	2	151:180	2
Finska	2	0	2	148:213	2
Turčija	1	0	1	70:85	1

Danes: Turčija - Finska (8.30); Spanija - Francija (17); Rusija - Hrvaška (21).

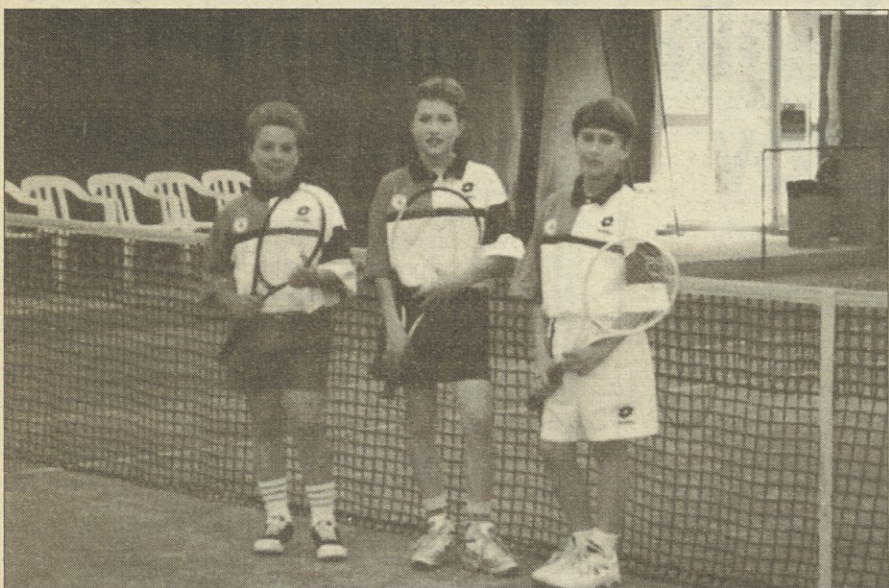
TENIS / TURNIR START SPORT

V četrtfinalu tudi Borut Plesničar in Devettijeva

Na teniskem turnirju Gaje »Start sport« na Padricah za C-kategorije in neklasificirane igralce so sinoči odigrali vse tekme osmine finala. V moski konkurenci sta med četrtfinalisti po pričakovanjih tudi Borut Plesničar, v ženski konkurenci pa

se je med osem najboljših prebila le Cirila Devetti, medtem ko je Dasa Grgić po dobri igri zelo tesno klonila pred igralco kategorije C2 Bertuzzijsvo. Ales Plesničar je svoj dvoboj osmine finala odigral požno sinoči, rezultata pa nismo prejeli.

TENIS / GAJINA EKIPA UNDER 18 PRED KONČNIM USPEHOM, ŽENSKÉ IZPADLE IZ POKALA

UNDER 18 MOSKI

Brata Borut in Ales Plesničar sta na dobri poti, da se četrtic osvojita naslov deželni prvaki v ekipni mladinski konkurenci. Po zmagah na ravni under 12, under 14 in under 16, se jima sedaj obeta slavje v kategoriji under 18. Po treh kolih sta se nepremagana in nasprotni ekipe jima ne sežeta niti do pete. Konec prejšnjega tedna sta navdve gladko premagala se TC

Grado, caka pa ju edinole se nastop proti TC Triestino, ki jima tudi ne bi smel povzročiti nobenih pregrevov. V Gradezu ni Ales prepuštil Palelli niti ene igre, Borut pa je Bortolottija premagal s 6:1, 6:3. Igro dvojic (ziroma mačke z mišjo) sta Plesničarja proti Palelli in Bertoliju dobila s 6:1, 6:0.

UNDER 12 ŽENSKÉ

Boje v tej kategoriji je Gajina ekipa najmlajših deklet (na sliki z leve proti

desni Jasna Gajca, Erika Ghezzi, Staska Cvelbar in Alexia Bandino s trenerkama Devettijeva in Grgičeva) sklenila z zmago proti TC Carlino z 2:1. Cvelbarjeva je brez težav, s 6:1, 6:0, premagala Pilatovo, Ghezzi pa je z 2:6, 3:6 klonila pred Filiputtijsvo. Z zmagovalcu je tako odločila igra dvojic, v kateri sta bili Ghezzi in Bandinova prepričljivo boljši od Pilatove in Filiputtijsve in sta

Deklice »U12« končale nastope z zmago proti TC Carlino

zmagali s 6:1, 6:4.

Gajevke so v treh prvenstvenih kolih, poleg Carlina premagale tudi videmski Città di Udine, goriski Zaccarelli pa je bil zanje premocan in je tudi zaslužen napredoval v naslednjo fazo tega prvenstva.

»Dekleta so se dobro odrezala in pokazala celo več kot smo od njih pričakovali, saj so razen Cvelbarjeve vse ostale čiste zacetrnice« zadovoljno komentira konec sezone trenerka Gajevk Cirila Devetti.

ITALIJANSKI POKAL ZA ŽENSKÉ

Pot gajevk v tem prvenstvu se je končala v Cornu. V prvi tekmi na deželni fazi po uspešnem nastopu v predtekmuvalstvu jih je tam gladko, s 3:0, premagal domaći TC Corno. Rezultati: Cudiz - D. Grgić 6:1, 6:3; Della Rovere - Rossmann 6:4, 6:1; Cudiz/Della Rove-

re - D. Grgić/Rossmann 6:4, 6:3.

Kljub slabemu zaključnemu nastopu prvenstvo gajevk sploh ni bilo negativno, saj so ze z uvrstitvijo v naslednjo fazo dosegle svoj cilj.

MOSKI UNDER 12

Gajina ekipa je tokrat naletela na premocnega nasprotnika, saj sta se igralca TC Zaccarelli iz Gorice Davide Canone in Alessandro Alia uveljavila tudi na igriščih izven deželni meja. Zato gladek poraz s 3:0 ne preseneča, saj sta Jurij Daneu in Alessandro Cossutta (na sliki zgoraj levo od njiju se Damir Krizmančić) vse premalo izkušena, da bi lahko dosegla kaj več kot gladek poraz.

Gajevci računajo na kaj več na jutrisnjem gostovanju v Carlino pri San Giorgiu di Nogar.

KOTALKANJE / DRŽAVNO PRVENSTVO ZA ZAČETNIKE

Mešani par Trecarichi (Tržič) - Ragno (Vipava) osvojil drugo mesto

Ostali tekmovalci Vipave zelo solidni

Pred kratkim je bilo v kraju Scandicci pri Firencah državno prvenstvo v umetnostnem kotalkanju za začetnike in naraščajnike, ki so se ga udeležili tudi predstavniki našega društva Vipava.

V mešanem plesnem paru za začetnike (letnika 1985/86) sta Nicola Ragno (Vipava) in Elisa Trecarichi (Fincantieri Tržič) osvojila odlično drugo mesto. Posegla bi celo po državnem naslovu, ko bi ju ne izdala trema. Napravila sta usodno napako pri drugem obveznem plesu, s tem da sta se ustavila pol kroga prej. Sodniki so jim tako morali odšteti vsak po eno točko.

Zares škoda, kajti

Ragno in Trecarichijeva sta imela državni naslov že v zepu, saj sta kljub tej napaki zaostala za zmagovitim parom Giovannijem Fedelom in Amando Vrech iz Pierisa le za 0, 6 točke. Vseeno pa je tudi drugo mesto za Ragna in Trecarichijeva, ki skupaj kotalkata sele 8 mesecev, srebrna kolajna odličen uspeh.

V kategoriji začetnic (letnika 1985/86) se je dobro odrezala Morena Visintin (Vipava), ki je v prostem programu v konkurenci 36 kotalkarič osvojila 16. mesto. Naša predstavnica sicer ni imela težkih skokov, ves program pa je brezhibno izvedla in tudi zaslužno dosega solidno uvrstitev.

Malce pa sta tokrat odpovedala v mešanem paru v kategoriji naraščajnikov Cristina Sirtotti (Vipava) in Roberto Arnó (Aquila BR Staranzano), ki bi lahko posegla po visji uvrstitvi kot 18. mestu (nastopalo je 36 parov). Glede na to pa, da skupaj kotalkata le 5 mesecev, pa je tudi njuna uvrstitev zadovoljiva.

Z nastopom svojih predstavnikov so pri Vipavi in se posebej trenerki Jadranka Faganel in Tanja Peteani povsem zadovoljni.

Sedaj pa se društvo pripravlja na nastop na državnem prvenstvu UISP, na katerem bodo nastopili tudi stiri zastopniki Vipave.

NAMIZNI TENIS / DP ZA VETERANE

Z naslovoma Sonje Milič in bronom mešanega para ima Kras 19 kolajn

Ob Miličevi zaigral še Bole

S trojnim uspehom Sonje Milič, ki je na državnem prvenstvu veteranov osvojila dva državna naslova, to je v posamični konkurenci in v ženskih dvojicah z igralko Verzuola Miriam Rosso ter k temu dodala še bronasto medaljo v mešanih parih s prvim trenerjem Krasa Edoardom Boletom je stevilo Krasovih medalj na dosedanjih treh fazah državnega prvenstva naraslo na 19.

V posamični konkurenci se je Sonja Milič v Orvieto kot zmagovalka skupine (Luisa Caranante, Palermo, Patrizia Menegatti, SV Karneid, Elide Sertore, Verzuolo) v izločilnem delu srečala s prvo no-

silko Manuelo Baberna iz društva Regaldi Novara. V polfinalu je naletela na Geo Polli (Chiadino) in zatem se v finalu za naslov premagala Mario Antonietto Valente (Sestese). V igri ženskih dvojic sta bili Miličeva in Rossijeva v finalni tekmi boljši od para Paderna-Polli (13:16).

Tudi Edi Bole ni odsel iz Orvieto praznih rok, čeprav se v posamični konkurenci ni prebil iz kvalifikacijske skupine. V igri mešanih parov se je Krasova dvojica uspela prebiti v polfinale, kjer je po treh setih (20, -17, -16) morala priznati premoč Chiadinovega para Polli-Donda. (J.J.)

Danes igra za vas Totocalcio

Tanja Zadnik

Sestrese - Savona	2
Colligiana - Grosseto	X
Brughiero - Caratese	1
Alzano - Imola	2
Sevegliano - Bolzano	X 2
Caerano - Triestina	1 X
S. Marino - C. di Castello	1 X
Riccione - Ternana	1 X
Civitanovese - Nereto	1 X 2
Ladispoli - Anagni	2
Cerignola - Nardò	1 X 2
Rossanese - Milazzo	X
Messina - Catania	2

Tanja Zadnik (letnik 78) je svojo odbojgarsko pot pričela pri Boru, ko je imela 9 let, sedaj pa nastopa tako v mladinski šestetki kot v članski postavi plavobelih. V kategorijah Under 14, Under 16 in Under 18 je imela veliko uspehov (kar 5 pokrajinskih naslovov), prav v teku letošnje sezone pa je okusila sladkost igranja v hudi konkurenci C1 lige. Tanja tudi rada smuča, s šolsko postavo pa se je preizkusila tudi v rokometu. Ob odbojki in rokometu so ji všeč tudi skoki v vodo. Prejšnji teden je Gorazd Bajc pravilno napovedal 6 izidov.

Obvestila

ZSSDI obvesca, da bosta urada v Trstu in Gorici DANES, 23. t.m., zaprta.

TPK SIRENA

obvesca, da je v teku vpisovanje v naslednje jadralske tečaje: za OPTIMISTE od 3. do 14. julija (1. tečaj), od 17. do 28. julija (2. tečaj) in za druge jadrnice od 21. do 26. avgusta. Prijave sprejemajo na klubskem sedzu v Barkovljah vsak dan ali po tel. 422696.

JK CUPA

organizira v soboto 24. t.m., nočno regato za kajutne jadrnice Sesljan - Piran - Sisljan. Start ob 21. uri; vpisovanje na društvenem sedzu v Sesljanu. Vabljeni.

JK CUPA

obvesca, da je v teku vpisovanje v sledeče JADRALNE TEČAJE: od 26. 6. do 7. 7. za letnike 85 do 88 - celodnevni; od 26. 6. do 7. 7. za letnike 80 do 86 - popoldanski in nadaljevalni tečaj od 10. do 21. 7. Poleg tega so na sporedu tudi tečaji JADRANJA NA DESKI: enotedenski tečaji (sobota in nedelja izključeni) od 3. do 7. 7. in od 10. do 14. 7. Prijave sprejemajo na sedzu v Ssljanskem zalivu vsako soboto od 16. ure in po telefonu 040/299858.

SZ JADRAN IN KOSARKARSKA SEKCIJA SD POLET

prireja od ponedeljka, 26. t.m. do 1. julija 1995 KOSARKARSKI KAMP 95' v Prosvetnem domu na Opcinah vsak dan od 9. do 17. ure (dvorišče pa bo odprto od 7.30 do 18.00). Poleg kosila bo poskrbljeno se za dve malici. Poskrbljen bo tudi prevoz s kombiji iz Nabrezine, s Proseka, iz Doline, iz Bazovice in iz Trsta. Za informacije: sedež SZ Jadran, v Ul. Ricreatorio 1, vsak dan ob 10.30 do 12.30 (razen ob nedeljah) na tel. st. 213403.

SZ OLYMPIA

obvesca, da bo 17. redni občni zbor DANES, 23. junija, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v dvorani Slovenskega centra za glasbeno vzgojo v Kato-liskem domu, Drevored XX. septembra 85 s sledečim dnevnim redom: poročila, pozdravi, volitve in razno. Vabljeni!

SD PRIMOREC

prireja 24. in 25. t. m. vsakoletni PRAZNIK SPORTA na prireditvenem prostoru Griza ob nogometnem igrišču. Odprte dobro založenih kioskov vsak dan ob 17. uri. Za godbo bosta poskrbela ansambla Keydea in Long Slunk.

SZ GAJA - TENISKA SEKCIJA

prireja od 26. do 30. t.m. teniski tečaj za osnovnosolske otroke in odrasle (začetnike). Prijave sprejemamo na klubskem sedzu v jutranjih urah od 15. t.m. dalje (tel. 226115).

KD SLOVAN - Padrice

prireja ob priliki kresovanja 1. nočni pohod po parku Globojner pri Drasci. Vpisovanje od 20.30 do 21.30 na parkirišču parka. Za dodatne informacije tel. st. 226253 ali 226271.

SK KRAS

sklicuje v petek, 30. t. m. 32. redni občni zbor, ki bo v sportno-kulturnem centru v Zgoniku ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: odobritev novega društvenega statuta, 2. razno. Upravni odbor se priporoča vsem članom za pristotnost.

SK DEVIN - odsek za rekreacijo

organizira 9. julija na letališču v Gorici »Krstni polet«. Zanimivega predavanja in poleta nad Goriskimi brdi se lahko udeležijo vsi člani kluba. Informacije in prijave do 29. t.m. na tel. 220423 (Sarah).

SK BRDINA

organizira za vse ljubitelje smucanja poletno delovanje. Zbirališče vsak torek in četrtek od 27. t.m. dalje, ob 18. uri na Brdini. »Mrzlo« vabljeni.

Nicola Ragni in Elisa Trecarichi med nastopom

Konjske dirke

piše: Giorgio Pfeffersech

V Livornu je glavni favorit Silent Respect Najbolj negotova je dirka v Montegiorgiu

1. dirka (Rim): Robur (1) je v zelo dobri formi in je zato obvezen favorit. Toda pozornost zasluži tudi Mr Lavec (2), medtem ko Recordok (X) ne skriva ambicij po zmagi;

2. dirka (Rim): Orion Broline (19) ima lepe možnosti za zmago. Seveda pa bo moral paziti na River Bena (X) in Neutrolaca (2);

3. dirka (Firence): Nyerol (2) bo v nižji kategoriji skušal uveljaviti svojo premoč. Če bo imel dober dan, bo med prvimi tudi Priscoce (X), medtem ko lahko Premiere Pm (1) vse preseneti;

4. dirka (Montegiorgio): napoved je tukaj zelo težka. Po našem mnenju imajo več možnosti Ivonin (2), Inking

(1) in Intellectual (X);

5. dirka (Livorno): Silent Respect (X) bo prav gotovo med protagonisti. V dobri formi je tudi Oshima (1), lepe možnosti pa ima tudi Golden Globo (2);

6. dirka (Neapelj): Blu Secretimes (2) je logični favorit. Dobra alternativa zanj pa je Deux Fois (1), pozabiti pa ne smemo nit na Checconit (X).

Dirka tris (Livorno, 23.05)

NASI FAVORITI: 15. Impasse, 13. Tenacity, 5. Sense of dream;

DODATEK ZA SISTEMI-STE: 2. Wabash Valley, 7. Norman Bold, 6. Beauvilliers

Totip

1. — prvi	1
drugi	X2
2. — prvi	1
drugi	X2
3. — prvi	2
drugi	X1
4. — prvi	12
drugi	X
5. — prvi	X
drugi	12
6. — prvi	2
drugi	X1

ODBOJKA NA PESKU / TRADICIONALNI TURNIR V ŠTANDREŽU TUDI LETOS IZREDNO USPEL

Po mesecu dni bojov nagradili najboljše

Nastopilo 48 ekip - Ob igrišču veliko mladih

Pred kratkim se je z nagrajevanjem najboljše uvrščenih ekip, zaključil mesec dni trajajoči turnir v odbojki na mivki, ki ga že stiri leta zapored prireja KD »Oton Zupancić« iz Standreža.

Tako kot vse prejšnje izvedbe je tudi letosnja prireditev naletela na izjemen odziv, tako da se je na dvorišču doma »Andrej Budal« vsak večer zbralo veliko stvilo gledalcev, zlasti se mladine. Nekateri so prisli bodrit prijatelje, ki so se »vicali« na mivki, velika večina pa je dan za dnem prihajala le zaradi družbe, spletnja novih znanstev in novih prijateljstev. In prav to je tisto, kar odlikuje standrežski turnir. Prav zaradi tega si domači organizatorji zaslužijo najvišjo možno oceno.

Na turnirju je sodelovalo 48 mostev, od tega 16 moskih in 16 ženskih dvojic. V mešani zasedbi pa je nastopilo 16 trojk.

Po mesecu dni bojov, je končni razpored naslednji:

Ženski turnir:

1. mesto: Monica Tomasin in Erika Brisko; 2. Manuela Tomšić in Elena Kovic; 3. Raffaella Tuzzi in Sabrina Gobet; 4. Giuliana Pavio in Sonsorrey Tosoratti.

Moski turnir:

1. mesto: Samo Miklavc in Mijo Vuković; 2. Marco Tell in Populini Giancarlo; 3. Diego Petejan in Ales Klede; 4. Giulio Tonon in Maurizio Superga.

Turnir za mešane ekipe:

1. mesto Barbara Mandelic, Tullio Bastiani in Alessandro Rupil; 2. Liljana Sibau, Zoran Jerončić in Massimiliano Franco; 3. Nataša Soban, Paolo Bagon in Romano Pernarčić; 4. Xenia Gugliatti, Denis Lutman in Tomaž Mucic.

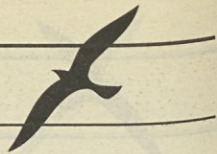
Organizatorji so ob koncu nagrajevanja najboljših, razdelili se nekaj dodatnih nagrad: za najboljše igralko je bila proglašena Sabrina Gobet, za najboljšega igralca pa Diego Petejan. Kot tolažilno nagrado za

najboljšo ekipo pa je prejela mešana trojka v sestavi: Graziano Makuc, Boris Nanut in Marjana Peteani.

Za popestritev ze itak pestrega večera je poskrbela se izvoli-

tev miss in mistra Beach volley '95: za miss so proglasili ljubko Eleno Kovic, za mistra pa »misticastega« Alesa Kledeta. Vsekakor prijeten konec prijetnega turnirja. VIP

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Priznali boste, da so vaši načrti spodleteli zato, ker so temeljili na napačnih predpostavkah in površnem znanju. Odslej delajte manj z rokami in več z glavo.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Ne bo vam uspelo izpolniti vseh obveznosti, zato si boste pokvarili popoldne in podaljšali večer. Kar bo sledilo v postelji, pa bo odtehtalo vse neprijetnosti minulega dne.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Prepričevali se boste, da zmorete doseči več od tistih, ki jim zavidate. Morda res, toda če bi bili v njihovi koži, bi brž spoznali, da je zunanji uspeh notranji greh.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Do naključnih tecnezev boste simpatično prijazni, zato boste marsikomu polepsali dan. Odslej bodite do hladnih se bolj topli; brez skrbi, ne bodo se pregreli.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Čeprav se ponujeni nalogi ne cutite kos, jo boste vendarle sprejeli. Zbrali boste rezervne moči, napeli mozgane in se podali novi delovni zmagi naproti.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Brskali boste po možnostih za čim lepše in čim cenejše prezivljanje blizajočega se konca tedna. Zal bodo želje vaših bližnjih drugačne, zato brž neke izgubite denarnico.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Nekdo bo z detektivsko vztrajnostjo brskal po ozadju vaših uspehov. Ne izdajte mu nicesar, kajti človek se največ nauči sam. Ko bo pri koncu, vas bo zlahka prehitel.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Med vami in vašo najnovejšo simpatijo se bo začela spletati usodna vez. V bojazni pred sesutjem starega ljubezenskega gnezdeca si boste odprtega srca zapirali oči.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Zazeleli si boste spremembe na bolje - ne le v službi in družbi, ampak na vseh področjih življenja. Če boste začeli v središču, zagotovo ne boste zgrešili robov.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: V hrupu zunanjih obveznosti se notranji vzgibi ne slišijo. Privoščite si vsaj urico notranje tišine, pa boste zlahka ugotovili, kaj bi pravzaprav radi.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Tezave, ki vam krade pozornost in lomi moči, tokrat ne boste mogli rešiti sami. Proč s ponosom in hop po pomoč, sicer se boste obrisali pod nosom in si pokvarili noč.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Cilj, v katerega ste se zagledali s svojimi velikimi očmi, vas bo tako zelo privlačil, da se boste z njim ubadali vsaj še do ponedeljka, ko vam bodo dokončno posle moči.

Črički prinašajo srečo, zato jih ne preganjajmo

Francoski ljubitelji zuzelk se zavzemajo za to, da bi nekatere dele pariskega metroja razglasili za naravni rezervat, saj se bojijo, da bo podzemna železnica francoske prestolnice postala preveč čista za redke kolonije čričkov, ki se godejo v njenih toplih in temacnih predorih. Medtem ko številni potniki navdušeno pozdravljajo napovedi o čistejšem metroju, brez mrčesa, podgan in drugih škodljivcev, se ena od skupin za varstvo zuzelk zavzema za posebne ukrepe, s katerimi naj bi zavarovali cricke, saj njihovo oglasanje v francoski folklori pomeni - srečo.

»Najbolje bi bilo, če bi dve progi metroja, kjer je največ crickov, razglasili za narodni park. Na območju Pariza je tako ali tako premalo parkov,« je prepričan Lionel Antoine, predsednik Lige za zaščito crickov v pariskem metroju (LPGMP). Skupina, ki se ji je pridružil tudi član parlamenta in ima približno sto članov, se prav tako zavzema, da bi crickom, ki godejo globoko pod površino ulic prestolnice, zagotovili ustrezno prehrano, z njihovim oglasanjem pa pritegnili pozornost številnih turistov in imajo obiščejo Pariz.

Ta žuzelka rumenkaste barve, velika približno tri centimetre, katere predniki so prišli iz Afganistana, je na severu Evrope zelo redka. Črički, ki so se naselili v pariskem metroju, so potomci številnih generacij, ki so se udomačile v tem okolju, ne da bi kdajkoli ugledale svetlobo dneva. Zelo redko je mogoče videti te sesteronoge prebivalce pariskega podzemlja, katerih zborovskemu petju lahko prisluhnemo ob vsakem letnem času in jih lahko poslušamo celo v najtrsi zimi, denimo na postaji podzemne železnice Opera.

Prebivalci območja Loi-

re se danes verjamejo, da jih petje crickov varuje pred uroki carovnic, na jugozahodu Francije pa so prepričani, da napoveduje skorajšnje bogastvo, ki bo kmalu osrečilo tistega, ki mu ga je bilo dano slišati. Uprava pariske podzemne železnice je do predlogov LPGMP na moč zadržana. »Prizadevali si bomo, da bi zagotovili čim več čistoče,« je izjavil njihov tiskovni predstavnik. »Pri tem crički ne bodo nobena izjema.« Močni vakuumski sesalniki, pesticidi in prizadevanja, da bi v predorih podzemne železnice onemogočili pronicanje vode, so huda nevarnost, ki grozi crickom. Ob enega največjih virov hrane so bili že leta 1992, ko so z zakonom prepovedali kajenje v podzemni železnici; do takrat pa so bili cigaretni ogorki crickom prava poslastica, poleg številnih drobtin, kosov papirja, vzgalic in drugih organskih odpadkov. Pri upravi pariske podzemne železnice pojasnjujejo, da bi iztrebljanje crickov zmanjšalo tudi število pajkov in druge golazni, zlasti miši in podgan, ki lazijo v temi. S tem se Lionel Antoine ne strinja, saj zagotavlja, da strup za miši in po-

dgane crickom ni nevaren. Ti drobni godci so prišli v Evropo v srednjem veku z ladjami, ki so prevažale začimbe. Samček se oglasa tako, da svoji krilci drgne drugo ob drugo - bodisi zato, da bi privabil samicke, ali zato, da bi zaznamoval svoje ozemlje. V Parizu so se najprej udomačili v toplih okoljih pekarn. »Ce cricku nudi dom spodoben, pek gre komaj kdaj na boben,« se glasi star pregovor iz Flandrije. A takoj ko so peki začeli peči svoje hlebce v električnih pečeh, so se crički umaknili v parisko podzemlje. Lionel Antoine zagotavlja, da bodo vsem turističnim uradom na območju Paiza razdelili lepake v anglescini in francoscini, s katerimi naj bi opozorili na navzočnost crickov in se zavzeli za njihovo ohranitev. Njegova skupina si prav tako prizadeva, da bi zakonsko omejili številne stavke zaposlenih v pariskem metroju, med katerimi v podzemnih predorih nevarno zdrzne temperatura. Lionel Antoine pripoveduje, da se z upravo pariske podzemne železnice dogovarjajo tudi o razstavi vseh žuzelk, ki živijo v metroju. Upravo skušajo tudi prepričati, da bi s posebnimi opozorilnimi napisi obiskovalce obvesčali, kje vse lahko prisluhnejo koncertom crickov. Največ crickov je na progi številka devet, ki vozi med Marie de Montreuil in Pont de Sèvres, ter na progi številka tri, ki povezuje Gallieni s Pont de Levallois.

Crički živijo med gramozom pod tračnicami ali

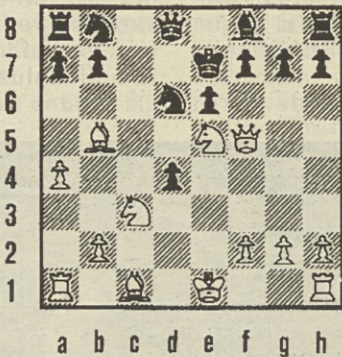
na koncu prog, kjer so postaje za posamezne vlake. Pogosti kratki postanki razgretih vagonov segrevajo kamenje pod tračnicami, v predorih, kjer sicer zrak krozi zelo hitro. Na vseh progah, kjer so gramozno podlago tirov zamenjali z betonskimi ploščami, so unicili tudi prebivališča crickov.

Povprečna temperatura med kamni gramoza je ob petih zjutraj 27 stopinj Celzija, v poznih večernih urah pa se povzpne na 34 stopinj, navajata v svoji knjizici Crički v metroju,

ki je izšla pri založbi Boubée, avtorja Philippe Bérenger in Claude Ovtcharenko. V srcih Francozov so crički tisti zuzki, ki prinašajo srečo - podobno kot čmrlji in pikapolonica s sedmimi pikami na hrbtu, se ugotavljata oba avtorja v omenjeni knjigi. V skladu s tradicijo se bo sreča nasmehnila vsakomur, ki bo cricku zagotovil toplo bivalisce. »Pridi cricek k nam na dom / s svojo pesmico zapoj / hisi nasi blagoslov,« pravi ena od kitic angleske pesmice.

Alister Doyle / Reuter

ŠAH

Beli na potezi zmaga!

Ze po otvoritvenih potezah slovanske obrambe je beli prevzel pobudo in nevarno ogrozil črnega kralja. Obramba polja f7 je zato narekovala umik črnega kralja in beli, ki je na potezi, je to lepo izkoristil in v napadu matiral črnega kralja. Poglejmo ta lep kombinacijski razplet partije!

Resitev naloge

Beli ima napadeni dve figuri, zato mora nadaljevati z napadom na črnega kralja in najprej sledi odločilna poteza 1.Sg6+!, da se sprostijo polje e5 za belo damo. Po izsiljenem 1...hg6 / na 1...fg6 2.Lg5 mat / je beli predvidel se zrtev skakaca. 2.Sd5+! ed5 3.De5 mat! Pri analizi pozicije na diagramu ste ugotovili, da bi bil lahko vrstni red potez tudi drugačen, saj črni kralj ne more iz matnega obroča!

S. Kovac

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

300	LASTNIK KAPITALA	BOLGARSKI SKLADATELJ (PANCO)	PIVSKI VZKLIK	HRVASKA BALERINA (ANA)	OKRAS ZA NOSENJE NA USESNIH MECICAH	GLAVNO MESTO VELIKE BRITANIJE	RODOVITEN DANSKI OTOK, ALS	GLAVNO MESTO NIGRA	TOMO CESEN	SLOVENSKI KNEZ (623 - 58)	DLAKA NA ROBU VEKE	CLOVEK V OKOVIH	OSCAR ARIAS	AVTOR: SIMON BIZJAK	PRIJATELJSKO KOSILO V ST. GRČUJI	 DZAVAHAR-LAL NEHRU	IVO ROZMAN	NASPROTJE, KONFLIKT	BIVŠA SL. ALPSKA SMUCARKA (NUSA)	BIVŠI SP. TENISKI IGRALEC (MANUEL)	SLOVENSKI BIATLONEC (BOSTJAN)	OKRAS KORINTSKIH STEBROV
PREPIRLJIVOST SITNOST														SLOVESNO PISMO, NAVADNO V VERZIH								
ZASVOJENKA Z ALKOHOLOM														PODLOŽNA ODPRTINA								
IGRA NA KARTE ZA DVA ALI ENEGA IGRALCA									MALISCE				MONGOLSKI VLADAR				GOSTLJATA JED, NAVADNO KOT DODATEK					
IVO DANEV			ENDEMIT MOKA IZ MANIOKA						ŠTEVILO V RAC. OPERAC. JADRANSKI OTOK								FR. FILOZOF (ERNEST)					
INDIJSKI HRAST				CLOVEK, KI LOVI KACE	KRAJ PRI KOČEVJU PREDPLAČILO, DADAV					KOVINSKI BAROMETER							CLOVEK, KI RAD JOKA (NARECNO)	TRINITROTOLUEN AM. PISTALEJ (STEPHEN)				
IME VEČ VODITELJEV ISAMAILTOV							YOUNG ROBERT			MAJHNO LJUDSTVO										ABRAHAMOV IN SARIN SIN	IBSENOVA DRAMA	
DELAVEC V LESNI INDUSTRIJI						ORGAN VOHA	PODZEMNI ZUZKOJED	KANAL ZA INSTALACIJO GOR. RESEVALNE SANI							AMERISKA IGRALKA GARDNER	TUR. MESTO V M. AZIJI GLAS, ZVOK						
PREBIVALKA IRAKA									NAUK O GIBANJU BREZ UPOST. SIL ALUMINIJ										ZALOŽBA OBZORJA			
NOCNA PTICA					ROPARSKI DELFIN, SABLJARICA					KRAJ V GORISKIH BRDIH							SUITA RIMSKEGA-KORSAKOVA		TINE SROT			
SNOV. MATERIJO					SLOG					ALBERT CAMUS			IZVORNI KRAK REKE MENAM				EVROPSKA DRŽAVA (GL. MESTO PRAGA)					

NASVET PSIHOLOGA

Strah pred odločitvijo

Zelo malo časa mi je se na voljo, zato prosim, če lahko namenite nekaj pozornosti zadevi, ki me dobesedno obseda, in kar je najbolj neverjetno, spravlja v čuden strah. Pred kratkim sem se srečal z Abrahamom, imam urejeno družino, ugledno državno službo in lahko bi rekel, da sem uspešen ekonomist. Zdaj pa se mi ponuja priložnost, da začnem »na svoje«. In tu je pravzaprav bistvo mojega vprašanja: zakaj se ne morem odločiti, čeprav sem zelo racionalno in temeljito že nikkollikrat pretehtal vse razloge za in proti, če hocete vse prednosti in tudi pomanjkljivosti, ki bi jih prinesla odločitev, da se poslovim od državne službe. Ni me strah novega dela, drugačnih obveznosti, drugačnih ljudi ... strah me je odločitve. Je to znamenje starosti? Ne bi rekel, bralec kar sam odgovarja na vprašanje, ki nam ga je zastavil, in zaključuje: vedno sem pred odločitvijo vse dobro premislil, toda tako kot zdaj nisem nikoli okleval in nikoli me ni bilo strah novih odločitev.

Vsak, ki se ukvarja z osebnim svetovanjem, se pogosto sreča z vprašanjem strahu pred odločitvijo. Če smo odkriti, si moramo priznati, da v nas vseh tici nekaj te čudne, na prvi pogled kar nerazumljive omahljivosti in neodločnosti. Izkusnje kažejo, da so ljudje, ki se soočajo s strahom pred odločitvijo, navadno zelo razumske narave, in tak je tudi nas bralec. Laze se odločajo čustveni in bolj nagonški ljudje, ki jih ne vodi predvsem goli, hladni razum, ampak bolj nagnenja in razpoloženja. To pa seve-

da ne pomeni, da so takšni ljudje kaj bolj »neumni« od tistih, ki so bolj enostranski razumari. Kot pravi dr. Anton Trstenjak, se enostranski razumski ljudje zelo težko sprijaznijo z dejstvom, da pomeni vsako odločanje in vsaka odločitev za nov korak v življenju poseganje v nerazumska področja in globine življenja, ki prese-gajo meje našega razuma. Tako se v trenutku, ko bi se moral odločiti, nad razumskim človekom tako rekoc masčujejo prav tiste nerazumske globine življenja, ki bi jih rad s svojim razumom zanimal.

Seveda pa gre pri vsaki odločitvi tudi za tveganje, s katerim je povezano breme osebnega odločanja, z njim pa tudi osebne odgovornosti za odločitve in dejanja osebnega življenja. Današnjemu človeku pa je tveganje, ki je bistveno in neizogibno pri vsaki odločitvi, cedalje bolj tuje. Cim manj tvegati, je pogosto geslo »pametnih« ljudi. V tem se najbolj razlikujejo od preprostega človeka, ki se je moral nenehno boriti s silami narave. Strah pred odločitvijo je v bistvu strah pred rastjo v samostojno osebnost. Vsaka odločitev postavlja človeka v tako imenovan mejni položaj, kjer ni več poti nazaj, samo naprej; kjer ni več izmikavanja, kjer se moraš nepreklicno odlo-

čiti. Osebne življenjske odločitve so enkratne; gre za odločitve, ki jih ni mogoče več ponavljati. Bralceva odločitev za slovo od državne službe bo enkratna; lahko bo najbrž šel nazaj, toda z njim bo šla tudi odločitev, ki ga zdaj spravlja v strah. V strah pa ga kot razumskega človeka, ki - sodeč po pisemu - svoja ravnanja usmerja predvsem po glasu razuma in komajda kdaj po glasov srca, ce recemo nekoliko bolj poetično, spravlja najbrž tudi vedenje, da so včasih kaksne odločitve nepopravljive.

Oklevanje izvira iz svobode v izbiri med več možnostmi; kajti ce ne bi bili svobodni v izbiri, ce bi imeli samo eno možnost, bi sploh ne mogli izbirati in bi nikogar ne sprasevali za nasvet. Ljudje, ki se čutijo svobodne v odločitvi in to odločitev tvegajo, ne da bi se bali vzeti nase breme odgovornosti, so vedno znova zmožni osrečevati sebe in druge. Tudi nasvet, ki ni v obliki »da« ali »ne« oziroma v odločanju namesto njih, razumejo in sprejmejo takšno pojasnjevanje oziroma svetovanje, ki smo ga namenili našemu bralcu; prepričani, da bo dobronamernost našega nasveta lahko uporabil v bitki s strahom, v katero je vstopil pred odločitvijo, ki se mu postavlja na pot.

NOTRANJA HARMONIJA

Iskanje vrednot

Polagoma in neopazno se vse več ljudi prebuja iz »spanca«. Posledica tega prebujanja je tudi iskanje vrednot, ki bi zamenjale dvorezno povečevanje golega materialnega napredka, v katerem ni prostora za notranjo uglazenost s seboj, soljudmi in z naravo. Vse več ljudi spoznava nesmisel nenehnega hitenja, ki vodi v zbanaliziranost in površnost, in se zaveda, da dragočnost, globino in neizmer-nost življenja lahko odkrivamo le, ko se mu posveti-

mo, ko si vzamemo čas in ko stvari počnemo pozorno, iz srca, pa naj bodo še tako drobne in neopazne.

Ljubezen, svoboda, ustvarjalnost, harmonija, radost, pravičnost, socutenje, sodelovanje, delitev, služenje... Te besede pravzaprav ne zvenijo nezna-no in povsem novo. A napočil je čas, da »v stare mehove pretočimo novo vino« in se, ce naj preživimo, začnemo učiti, kako jih iz idealov pretopiti v neposredna gibalna vsakdanjega življenja. Utopično

"Duom" Melita Pakj 1995

bi bilo pričakovati, da bomo cez noč postali popolni. Bistvena je dobra volja in pripravljenost vedno znova prisluhniti preta-

njenemu sepetu srca, v katerem te vrednote sijajo kot ziva resničnost.

Iz knjige »Učbenik stabilnega življenja«

Spori z otroki

Spori med starsi in porocenimi otroki, ki živijo v skupnem gospodinjstvu, so pogosti, čeprav o tem nekateri lažje, drugi težje spregovorijo. Do sporov pride najpogosteje takrat, kadar starejši nimajo dovolj prostora zase, kadar morajo živeti skupaj z otroki iz ekonomskih razlogov, kadar eni ali drugi niso sposobni empatije, se pravi živeti se v navade, razmišljanja, občutenja ljudi, s katerimi so zaradi tega ali onega razloga pod isto streho.

Do resnih sporov pride nemalokrat tudi takrat, kadar skušajo starsi nastopati preveč avtoritativno in pokroviteljsko. Včasih se celo zgodi, da starsi zahtevajo brezpogojno poslušnost, pri čemer se sklicujejo na svoje

»starsevske pravice«, življenjske izkušnje in domnevne žrtve za otroke. Vedno vse vedo bolje od njihovih odraslih otrok, ne pustijo jim misliti in živeti po svoje. Zal niso tako redki starsi, ki takoj ko nekaj ne gre po njihovem, postanejo bodisi agresivni, se večkrat pa potrti, zatečejo se v domnevno bolezen in besedičenje, da se bodo tako in tako kmalu »za večno umaknili«.

Ob tem pa otrokom kar naprej nekaj očita-jajo, zlasti nevhvaleznost in nerazumevanje, ali kar hudobijo in sovraštvo, tako da se jim nazadnje ze nihče ne upa nicesar več reci ali narediti po svoje - zaradi ljubega miru. Seveda pa prej ali slej ta »mir« izzove nenadno izbruh ob navidez nepo-

membnih sporih. Zato umetno ustvarjanje navideznega miru nikomur ne koristi. Da se tako starsi kot odrasli otroci ne bi znasli v prehudi stiski, je treba zbrati dovolj moči in odkritosrčnosti ter se o pomembnih rečeh pogovoriti. Preprosto je treba določiti neka pravila igre, pri čemer naj bi bili odrasli otroci vendarle nekoliko bolj potrpežljivi, kot so. Zavedati bi se morali, da je tudi pomoč, ki jo starsem nudijo, lahko vzrok za spore ter stiske in krize, ki se porajajo iz njih.

Pomoč ostarelim starsem je v veliko primerih dvorezen meč. Bolj ko starejši človek hrepeni po neodvisnosti, težje sprejema pomoč, ki je zanj nemalokrat znamenje slabosti. Iz tega občutka pogosto izvira agresija proti sebi in tistemu, ki ti pomaga. Tudi pretirano zaščitniško obnašanje do starejših je

lahko zaljivo, saj jih spreminja v neobgljene otroke in jim tudi objektivno jemlje možnosti, da si - čeprav živijo z odraslimi otroki - sami urejajo svoje življenje.

Do sporov pa pogosto pride tudi zaradi različnih stališč do pomembnih življenjskih, svetovnonazorskih, političnih ali verskih vprašanj. Svet, kakrsnega vidijo nekateri starsi, je včasih res nekoliko poenostavljen ali »čuden« in nekateri otroci se o svojih pogledih nanj s starsi nenehno prepirajo in dokazujejo svoj prav. Se hujše pa je, kadar se starsi sploh več nočejo pogovarjati o tem. Zal največkrat to sploh ni prerekanje za stališča, temveč prikrit boj za prevlado. Kam tak boj pelje, pa najbrž vsi se kako dobro vemo.

IRAN

Dežela na nekdanjem stičišču med vzhodom in zahodom (6)

Zadnja sila, ki je predislamsko revolucijo držala roko nad Iranom, je bila Amerika. V tem času je deželi vladal sah Mohamed Reza Pahlavi. Ze na dan kronanja si je zastavil širokopotezen nacrt; spremeniti Iran v eno najbolj razvitih in najmočnejših držav na svetu.

Dohodki od prodane nafte bi mu to zamisel lahko omogočili. Sah je do skrajnosti razvil absolutizem vladajoče dinastije. Njegova moč je temeljila na vojski in policiji ter seveda na prijateljstvu z velikim bratom Ameriko.

Namesto razcveta pa se je država začela soočati z otroskimi boleznimi zgodnjega kapitalizma. Ljudje na deželi so postali še revnejši, mesta pa so

se začela polniti z množicami revnih delavcev in brezposelnimi, ki so v njih zaman iskali možnost za preživetje, kaj sele za blagostanje.

V Perziji, ki jo je sahov oce leta 1935 preimenoval v Iran, kar dobesedno pomeni dežela Arijcev, se je okrepil islamski fundamentalizem, ki zavrača zahodnjasko moralne in politične vrednote ter podurja lastno kulturo, narodnost in versko samostojnost. Odpor do tujcev in režima, ki je tujcem dajal sretilne ugodnosti, se je scasoma le stopnjeval. V deželi je se vedno veljal režim kapitulacije, kar je bil preživeli ostank kolonialnih časov. To pomeni, da so tuji državljani zunaj zakonodaje države, v kateri živijo,

in sodijo pod zakonodajo svojih diplomatskih predstavništev. Ta za Irance ponizujoča zakonodaja, ki jih je spravljal v podrejen položaj pred tujci na njihovem lastnem ozemlju, je veljala za tisoce Americanov, ki so delali v Iranu kot strokovnjaki za vojaške, policijske ali gospodarske zadeve.

V tem času je aktivno deloval Homeini. Njegovi govori so bili brezkompromisni, v duhu siizma. Bil je nenehno na udaru oblasti, čeprav je postal ajatola, vez med ljudstvom in Alahom, in po pojmovanju muslimanov nedotakljiv.

Dodatna spodbuda za upor je bila agrarna reforma. Z njo je sah spet dretnil v duhovščino, v ka-

tere rokah je bilo veliko obdelovalne zemlje. Duhovščini, ki se je z drugic cutila opeharjeno, saj so ji odvzeli oblast, ki ji je pripadala po božjih zakonih, zdaj pa se imetje zasebna lastnina je namreč po islamu tudi »sveta« - je prekipelo. Hkrati pa agrarna reforma pri revnih kmetih ni dosegla svojega namena. Posegla je v iransko posebnost, v občutljivo skupnost med lastnikom zemlje, »lastnikom« vode, kmetom, ki je zagotavljal delo, lastnikom delovne zivali ... skratka v skupnost dejavnikov, ki so omogočali, da je na zemlji nekaj zraslo in so si nato ta pridelek tudi pravično razdelili.

Janez Jaklič
(Se nadaljuje)

Kovača obdelujeta baker (Foto: Janez Jaklič)

VREMENSKA SLIKA

Nad Atlantikom, Britanskim otocjem, Skandinavijo in delom zahodne Evrope je območje visokega zračnega pritiska, nad vzhodno Evropo in Sredozemljem pa je plitvo območje nizkega zračnega pritiska s frontalnim valom. S severovzhodnimi vetrovi doteka nad nase kraje hladnejši in se bolj vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje
Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.11 in
zaslo ob 20.57. Dan bo dolg
15 ur in 48 minut. Luna bo
vzšla ob 2.19 in zasla ob
16.47.

TEMPERATURE MORJA IN REK

Mura	17,0	Crikvenica	21,5
Sava (Radovljica)	10,6	Malinska	22,5
Sora	13,4	Sibenik	23,5
Ljubljana	14,4	Porec	23,5
Savinja	-	Split	23,5
Vipava	10,7	M. Losinj	23,5
Jadransko morje (Koper)	-	Dubrovnik	23,5

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
NE 8 do 14 vozlov

popoldne:
NE 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.14 najnižje -36 cm, ob 8.41 najvišje 9 cm, ob 13.12 najnižje -8 cm, ob 19.32 najvišje 39 cm.

Jutri: ob 2.47 najnižje -45 cm, ob 9.23 najvišje 16 cm, ob 14.05 najnižje -7 cm, ob 20.08 najvišje 42 cm.

TEMPERATURE V GORAH

500 m	10
1000 m	12
1500 m	7
2000 m	3
2500 m	-1
2864 m	-3

BIOPROGNOZA

Vreme ne bo bistveno vplivalo na počutje zdravih ljudi in ponoči bo spanec globok in sproščujoč.

VOX POPULI

Dobro vino in lepa žena -
to sta dva najlepša strupa.
O, če nebo bi ne ljubilo vi-
na, kaj bi redila sonca ga
vročina?

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

V Atenah so še za štiri mesece prepovedali osebni promet

ATENE - Grški minister za okolje Kostas Lialiotis je za štiri mesece podaljšal prepoved prometa z osebni-mi avtomobili v atens-kem trgovskem sre-disču. Ukrep so spre-jeli aprila, da bi omeji-li onesnaženost zraka. Brzkone bodo v mes-tnem srediscu pod akropolo kmalu za stalno prepovedali osebni promet.

Postkomunistična SPD pod nadzorom tajne službe?

BONN - Nemski bulvarški Bild Zeitung je v včerajšnji številki zapisal, da nemška tajnoobveščevalna služba BSV (Bundesverfassungsschutz) nadzoruje dejavnost stranke PDS, ki je nastala iz razpuščene vzhodnonemške Honeckerjeve SED. V Kölnu BSV ni ne potrdila in ne zanikala te vesti, prav tako so modro molčali na notranjem ministrstvu v Bonnu.

Bild Zeitung pa navaja lansko poročilo BVS, ko naj bi prvič začeli nadzirati stranko PDS, ker sumijo, da bi se lahko podala na prevratniska

pota. Do sedaj je nemška tajnoobveščevalna služba nadzirala le skrajna krila PDS, kot je komunistična platforma (KPF), ki se odkrito zavzema »za revolucionarno idejo socialistične alternative«. Sedaj pa, kot kaže, nadzirajo celotno stranko, ker se ni ogradila od svojih skrajnih kril, saj jih celo podpira. Nekateri funkcionarji stranke naj bi celo odkrito podpirali nasilje kot obliko političnega preprečevanja. Stranka kot taka pa naj ne bi izključevala možnosti, da je treba demokratično ureditev Nemčije spreminiti.

Tudi v Kambodži kondomi proti aidsu

Aids v Kambodži še ni tako razširjen kot v sosednji Tajski, oblasti pa kljub temu svetujejo uporabo kondomov (AP)

Švicarskega predsednika je pošcropil z gnojnico

ZENEVA - Neki kmet iz Morgesa je prizgal stroj za razprševanje gnojnice po polju prav v trenutku, ko se je mimo na gorskem kolesu peljal švicarski predsednik in obrambni minister Kaspar Villiger. Prvi mož Svice pa se ni ustavil. Pri prvem napajalniku se je le nekoliko umil. Villiger zaradi incidenta ni hotel delati kravala, vsekakor pa so mu na razstavi švicarskih karikaturnistov podarili poseben protignojnični dezodorans.

Revežem brezplačen telefon

SYDNEY - Avstralski zvezni minister za telekomunikacije Michael Lee in direktor Telecom Frank Blount sta včeraj odprla novo brezplačno telefonsko službo za reveže in vse tiste, ki ne uspejo plačati računa za telefon. Lahko bodo po mili volji prejemali telefonske pozive, poklicali pa bodo lahko službo za prvo pomoč.

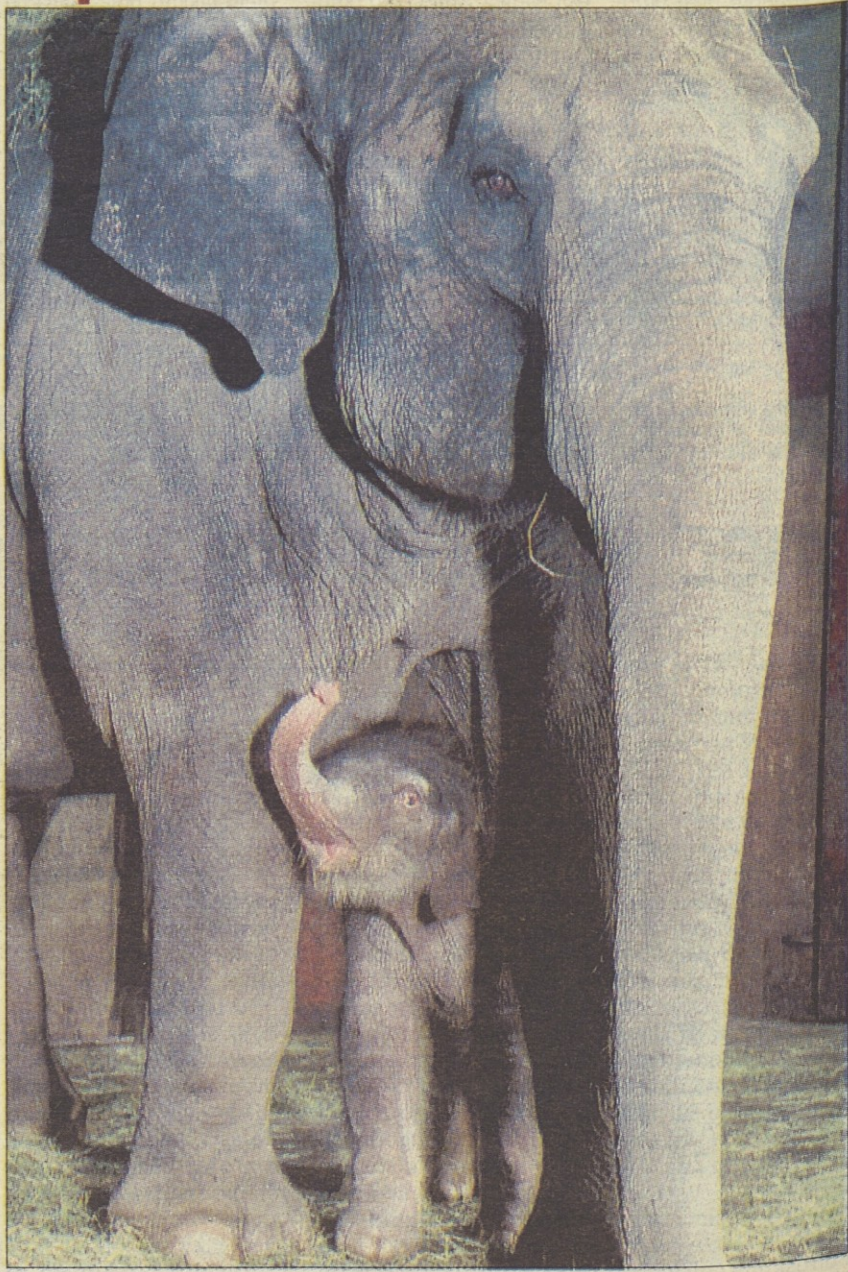
Samomori med policisti

CAPE TOWN - Od začetka leta je v Južnoafriški republiki napravilo samomor že trideset policistov. Zadnja dva sta si s strelom v senca vzela življenje v capetownski pokrajini. Psihologi so mnenja, da je delo južnoafriških policistov izredno naporno, ker pa ne smejo pokazati, da so obupani, jih to prej ali slej stre.

Kip teniškega igralca Ashca med junaki secesijske vojne

RICHMOND - V drevoredu virginijskega Richmonda, ki je posvečen junakom ameriske secesijske vojne, bodo nedaleč od kipa južnjakškega generala Roberta Leeja postavili kip temnopoltega teniskega igralca Arthurga Asheja, ki je po transfuziji umrl zaradi aidsa.

Kirina radovedno pokukala v svet

Živalski vrt v amerškem mestu Syracuse je bogatejši za sloničko Kirino, ki radovedno kuka poleg nog mamice Romane (Telefoto: AP)